

શ્રી કચ્છી માણ કંસારા-સોની જ્ઞાતિનું એકમાત્ર મુખ્યપત્ર
એકમેકને ઓળખવાનો

કિંમત ૨૦/-

શ્રી કચ્છી
માણ કંસારા-સોની
જ્ઞાતિ મંડળ
અમદાવાદ

જ્ઞાતિસેતુ

તંત્રી મંડળ : હંસરાજ કંસારા (મુખ્ય તંત્રી) ♦ અતુલ સોની ♦ કુ.એકતા કટ્ટા ♦ વર્ષ-૯ ♦ અંક-૩ ફેબ્રુઆરી-૧૪ / માર્ચ-૨૦૧૪

- © મહામંડળની સામાન્ય સભાનું
નખત્રાણા ખાતે આયોજન
- © પ્રવાસ : અમેરીકા-૨૦૧૪

રાજ્યપાલ શ્રીમતી કમલા બેનિવાલના હસ્તે
કુ.જીનલ સોલંકીને ગોલ્ડ મેડલ

જ્ઞાતિસેતુ દશાબ્દી
ઉજવણી સ્પર્ધાઓ

ચિત્ર
સ્પર્ધા

નિબંધ
સ્પર્ધા

ફોટોગ્રાફી
સ્પર્ધા

Chimanlal Soni 98985 15125 Pratish C. Soni 98240 31029

PRATISH Industries

MANUFACTURER OF :

- Sheet Metal Press Components
- Electronics Sheet Metal Press Components
- Tools & Dies
- CNC Wire Cut

Factory : 390 GIDC, Makarpura, Baroda-390010

Tel. : 0265-2637736 **Telefax :** 0265-2643155

E-mail : pratishindustries@yahoo.in

એકમેકને ઓળખવાનો

જ્ઞાતિસેતુ

વર્ષ : ૯ • અંક : ૩

ફેબ્રુ. '૧૪ - માર્ચ '૧૪

મુખ્ય તંત્રી

હંસરાજ કંસારા ૦૭૯ ૨૬૮૭૨૩૫૦

તંત્રી મંડળ

અતુલ સોની ૯૭૨૫૦ ૩૮૧૪૦

તુલસીદાસ કંસારા ૯૮૨૫૦ ૮૨૬૩૯

કુ. એકતા કટ્ટા ૯૮૭૯૧ ૯૪૩૩૪

વ્યવસ્થાપક સમિતિ

ચેરમેન

મનુભાઈ કોટડીયા ૯૬૦૧૨ ૭૫૦૭૮

માનદ્ સંયોજક

અતુલ સોની ૯૭૨૫૦ ૩૮૧૪૦

મુદ્રણ આયોજક

સૂર્યકાંત સોની ૯૬૮૭૦ ૭૫૬૩૩

વેબસાઈટ

ચિરાગ બુદ્ધભટ્ટી ૯૭૨૫૪ ૭૯૧૩૧

તાણાકીય આયોજક

કનુભાઈ બીજલાણી ૯૨૭૬૮ ૪૦૯૧૩

(સંપર્ક સમય : રાત્રે ૯ થી ૧૧)

જાહેરાત તથા લવાજમ માટે સંપર્ક :

● અમદાવાદ

ઉદય પરમાર ૯૮૭૯૧ ૦૬૩૫૩

● ભુજ

ઈશ્વરભાઈ વી. હેડાઈ ૯૪૨૯૦ ૮૩૨૯૫

વિજયભાઈ એમ. બુધ્ધભટ્ટી ૯૮૭૯૭ ૯૭૫૮૪

(રૂલપ્રેસવાળા)

● અંજાર

અનિલ એસ. સોની ૯૮૨૪૨ ૮૫૨૧૦

● નખત્રાણા

પ્રફુલભાઈ કંસારા ૯૮૭૯૧ ૨૨૨૬૫

(ઉદય સ્ટેશનરી માર્ટ)

● માધાપર

હિતેશ સોની (કરણ જવેલર્સ) ૯૪૨૭૪ ૪૩૮૭૪

માનદ્ સંયોજક (ભુજ)

શૈલેષ કંસારા ૯૮૨૫૦ ૧૨૫૦૩

સુધા બુદ્ધભટ્ટી ૯૮૨૫૩ ૧૩૭૩૪

પી. જી. સોની 'દાસ' ૯૮૭૯૬ ૭૨૪૦૭

જ્ઞાતિસેતુ પત્ર-વ્યવહાર માટે સંપર્ક :

અતુલ સોની, ઈ-૫૦૪, આર્યમાન આવાસ, સાંઈબાબા મંદિર

સામે, દેવાશિપસ્કુલ પાસે, સેટેલાઈટ, અમદાવાદ-૧૫.

કાર્યાલય : રાજેન્દ્ર સોની

ધવલ જવેલર્સ, ચાંલલા ઓળ, માણેકચોક,

અમદાવાદ-૧ ફોન : ૦૭૯-૨૨૧૪ ૪૦૦૮

વેબ સાઈટ : www.gnyatisetu.com

ઈ-મેલ : editor@gnyatisetu.com

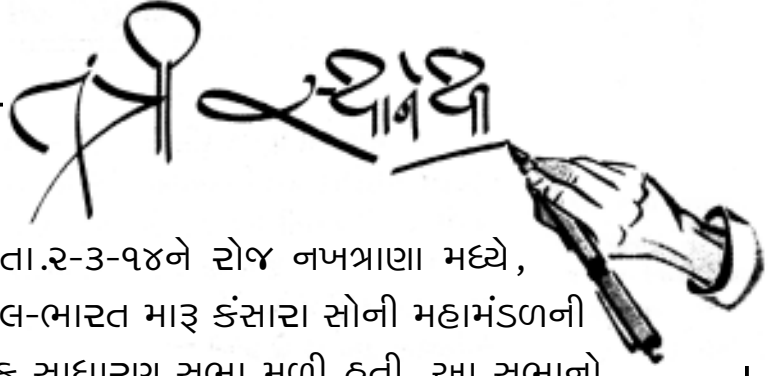
છુટક કિંમત રૂ. ૨૦/-

ત્રિ-વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૩૦૦/-

'જ્ઞાતિસેતુ'માં પ્રસ્તુત રચનાઓમાં રજૂ કરેલા વિચારો જે તે લેખકોના છે. 'જ્ઞાતિસેતુ'નું એની સાથે સંબંધ હોવું આવશ્યક નથી.

3 જ્ઞાતિસેતુ

ફેબ્રુ. '૧૪ - માર્ચ '૧૪

તા.૨-૩-૧૪ને રોજ નખત્રાણા મધ્યે, અખિલ-ભારત મારૂ કંસારા સોની મહામંડળની વાર્ષિક સાધારણ સભા મળી હતી. આ સભાનો અહેવાલ આ અંકમાં અન્યત્ર આપેલો છે, એટલે એના વિષે નહીં પરંતુ આ સભામાં એકત્રીત મહાનુભાવોએ 'સેતુ' અંગે જે એમની લાગણી વ્યક્ત કરી તેની વાત અવશ્ય કરવી છે. સેતુ પરિવારના જે સભ્યો, ખાસ કરીને 'સેતુ' સમિતિના અધ્યક્ષ શ્રી મનુભાઈ કોટડીયા, 'સેતુ'ના સહતંત્રી શ્રી અતુલ સોની, 'સેતુ'ના સહયોગી શ્રી પી.જી.સોની દાસ; આ બધા સાથે વાતચીતમાં તેમજ સભામંડપમાં એમના વક્તવ્યો દરમ્યાન-આપણા સમાજના અગ્રણી મહાનુભાવોએ 'સેતુ' વિષે એમના જે અભિપ્રાયો જાહેરમાં વ્યક્ત કર્યા તેથી 'સેતુ' પરિવાર ગદ્ગદ અને પ્રોત્સાહિત થયો છે. 'સેતુ પરિવાર' આપણા સમાજના આબાલ વૃદ્ધ તેમજ સમાજનાં અગ્રણીઓની 'સેતુ' વિષેની ભલી લાગણીઓનું સદૈવ શ્રદ્ધા રહેશે. એમની અપેક્ષાઓ મુજબ ખરું ઉતરવા સેતુ સદૈવ સક્રિય રહેશે અને 'સેતુ' આપણા સમાજનું એક આવશ્યક અંગ બની રહેવા હંમેશાં તત્પર રહેશે.

'સેતુ'નો દશાબ્દી ઉત્સવનો મુખ્ય હેતુ સેતુ-પરિવારની આ સમર્પિત ભાવના જાહેરમાં વ્યક્ત કરવાનો જ છે. આશા છે આપણો સમાજ સમસ્ત 'સેતુ'ના આ સમર્પિત 'ભાવ' વાત્સલ્ય ભાવથી વધાવશે.

હંસરાજ કંસારા

મુખ્ય તંત્રી

— અસ્તુ

॥ બોધકથા ॥

આજકાલના યુવક-યુવતી પુરા પરિચય વિના હૃદયની આપ-લે કરી નાખે ‘ગુલાબ’ મળ્યું નથી ‘એક દૂબે કે લિયે’ થયાં નથી ને આ બાબુ ગુલાબ કરમાયું નથી ને પ્રેમમાં ઓટ આવવાનું શરૂ પૂર્વના જમાનામાં કુટુંબોનો પેટીઓથી પરિચય હતો-એકમેકના સ્વભાગ ગળથૂથીથી જાણતા આમ છતાં એકબીજાની ‘કસોટી’ કરીને જ આગળ વધતાં.

એક ધનપતિની લાડલી સ્વરૂપવાન હતી તેથી ઘણા વેપારી સાહસિક તેને પરણવા ઇચ્છૂક હતા-યુવતીને યુવાનોની બુદ્ધિની કસોટી કરવી હતી તેણે જાહેરાત કરાવી-કીચડનો ખાડો તૈયાર કરાવ્યો અને કહ્યું જે યુવાન માથા સુધી આ કીચડમાં ડૂબકી મારી ખરડાય અને માત્ર એક ગ્લાસ પાણીથી ચોખ્ખો થઈ જાય તેને જ પરણીશ.

એક ખેડૂત પુત્ર તૈયાર થયો કહ્યું તારી શરત તો હું પૂરી કરીશ જ પણ તે પછી મારી પણ એક શરત પૂર કરવી પડશે પછી જ લગ્ન થશે. યુવતી તૈયાર હતી.

યુવકે કીચડમાં કૂદકો માર્યો ખરડાઈને તડકે બેઠો-માટી સૂકાઈ ગઈ-બધી ખંખેરીને એક ગ્લાસ પાણીમાં કપડું બોળી શરીર સ્વચ્છ કરી નાખ્યું. યુવતી ખૂશ થઈ ગઈ યુવકની બુદ્ધિ પર ફિદા થઈ હતી-યુવકને કહ્યું હવે તમારી શરત કહો-યુવકે એક પવાલું ભરી અનાજ આપ્યું. આમાંથી મને છપ્પનભોગની થાળી જમાડ. યુવતીએ બાર માસનો સમય માગ્યો એ પવાલી ધાનની ખેતી કરી અનાજ ઉગાડ્યું. બરાબર વર્ષે છપ્પન ભોગ જમાડી પાલી ધાન પાછું આપ્યું...

ખંનેના લગ્ન થયાં સમાનસ્તરની બુદ્ધિને કારણ સુખ-સુમેળ શાંતિથી લગ્ન સફળ પણ થયાં.

॥ ચિંતન ॥

માતૃવત્ પરદારાષ્ટિ પરદંવ્યાષ્ટિ લોષ્ટ્વત્ ।
આત્મવત્ સર્વે ભૂતાનિ યઃ પશ્યતિ સઃ પશ્યતિ ॥

‘જે પર સ્ત્રીને માતા સમાન, પર દ્રવ્યને માટી સમાન અને પ્રાણીમાત્રને જે આત્મવત જુએ છે તે જ પુરુષ સારો દ્રષ્ટિવાન કહેવાય.’

આજના જમાનામાં માનવીની દૃષ્ટિમાં જ પાપનો વાસ છે. કુટુંબીજન હોય છતાં કોઈની શાંતિ-સુખ-સમૃદ્ધિ જેનાથી ‘બોધ’ ન શકાય તેવી વ્યક્તિની આંખમાં નજર’ નહીં પાપ છે.

આવી પાપ ભરી દૃષ્ટિવાળા કોઈ જ સંબંધને પવિત્ર નજરે જોઈ નથી શકતા પર સ્ત્રીને માતૃવત જોનારની દૃષ્ટિ જ પવિત્ર કહેવાય.

પર દ્રવ્ય, ધન-સમૃદ્ધિ જોઈને પણ સુખ શાંતિ આનંદ અનુભવે એની આંખ પવિત્ર છે.

દોસ્ત હોય કે દુશ્મન પોતાના જાતિ-ધર્મનો ન હોવા છતાં-માનવમાત્ર પ્રત્યે સદ્ભાવ અને કરૂણાભરી દૃષ્ટિ હોય તે જ દૃષ્ટિવાન છે.

આમ આપણને આંખની જગ્યાએ આંખ તો મળી છે અને તેના વડે આપણે જોઈ પણ શકીએ છીએ જો આપણી નજરમાં પાપ હોય કે ઈર્ષ્યા હોય તો એ પાપની ખીણમાં પડે છે, એટલે કે એ દેખતો હોવા છતાં અંધ જ કહેવાય. ચારિત્ર્યવાન, નિષ્ઠાવાન અને પ્રાણી માત્રને ‘પૂજ્ય’ સમજનાર સારો દૃષ્ટિવંત કહેવાય.

‘આશ્કા’ના રચયિતા પ્યાતનામ લેખક અને સંપાદક શ્રી સુરેશ પ્રા.ભટ્ટ

૧૯૩૮ની ૨૮મી ડિસેમ્બરે ભૂજ-કચ્છમાં જન્મેલા શ્રી સુરેશ પ્રા.ભટ્ટ વર્ષોથી ગાંધીનગરમાં સ્થાયી થયા છે. ૧૯૫૭માં ગુજરાત સરકારના મહેસૂલ વિભાગમાં ક્લાર્ક તરીકે કારકિર્દીની શરૂઆત કરનાર શ્રી ભટ્ટે નાયબ મામલતદાર પદ છોડીને શિક્ષક બનવાનું વધુ પસંદ કર્યું. એમ.એ., એમ.એડ. સુધીનો અભ્યાસ કરનાર શ્રી ભટ્ટ છેલ્લે શિક્ષણાધિકારી પદેથી નિવૃત્ત થયા.

ગુજરાતી ભાષાના શિક્ષક રહેલા શ્રી સુરેશ પ્રા. ભટ્ટે ટૂંકી વાર્તા અને રેડિયો નાટકોથી લેખનની શરૂઆત કરી. તેમનાં કાવ્યો, ગઝલો, મુક્તકો અને ભજનો અનેક સામયિકો અને અખબારોમાં અવાર-નવાર પ્રસિદ્ધ થયાં છે. સ્વતંત્ર નિર્માતા તરીકે તેમણે ૧૦૦થી વધુ ટી.વી. શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોનું નિર્માણ કર્યું છે. તેમણે લખેલાં ટી.વી. દસ્તાવેજી ચિત્રોને ઘણા એવોર્ડ્સ પણ મળ્યા છે. તેમણે લખેલી અને દૂરદર્શનના રાષ્ટ્રીય પ્રસારણમાં પ્રસારિત થયેલી ત્રણ કલાકની ટેલી ફિલ્મ ‘મૂંગારો’ને વિવચકોએ પણ બહુ વખાણી હતી.

‘ગાંધીનગર સમાચાર’માં છેલ્લાં ૧૭ વર્ષોથી દરરોજ નિયમિત પ્રસિદ્ધ થતી, વિશાળ વાચક અને ચાહક વર્ગ ધરાવતી કોલમ ‘સુપ્રભાતમ્’ના કટાર લેખક તરીકે જાણીતા શ્રી સુરેશ પ્રા. ભટ્ટને આજીવન શિક્ષક તરીકે ઓળખાવું વધુ પસંદ છે...

તેમના દ્વારા સંપાદિત ‘આશ્કા’ પુસ્તક સકારાત્મક વિચારધારનું પ્રેરક છે. ‘આશ્કા’ની પ્રસાદી ‘જ્ઞાતિ સેતુ’ના વાંચકોને મળતી રહેશે.

**તમારી સાથે કોઈ ઉભુ રહે કે ના રહે તો તમે નિરાશ થશો નહીં;
તમે તેથી જ એકલા ઘણું કરી શકો છો તેની પ્રતીતી તમને થશે.**

હમણાં જ એક પિક્ચર આવી ગયું. ‘આઈ, મી, ઓર મેં’ આ પિક્ચરની પટકથા કે કલાકારો સાથે આપણે કોઈ નિસબત નથી. આપણે તો તેના નામની જ ચર્ચા કરવાની છે. આ શીર્ષક ‘આઈ, મી, ઓર મેં’માં આખી વાત પોતાની જ કરી છે. મારે પણ તમને એક જ કહેવું છે કે જીવનમાં સફળતા મેળવવી હશે તો ‘આઈ, મી, ઓર મેં’ એટલે કે આપણે જાતે જ બધું કરી છૂટવાનું છે. કોઈની પર આશા રાખવાને પોતાના જાત બળે અને આત્મવિશ્વાસથી આગળ વધવાની વાત છે.

જીવનમાં સફળતાનું અનેરું મહત્ત્વ છે. સફળતા હંમેશા જીવનમાં નવો ઉત્સાહ અને આનંદનું વાતાવરણ સર્જે છે. પરંતુ મોટા ભાગની વ્યક્તિઓ સફળતા મેળવવા માટે બહારનાં પરિબલો ઉપર આધાર રાખે છે. જે તમારા જીવનમાં ચોક્કસ પણે આંશિક પરિવર્તન લાવી શકે છે, પરંતુ ‘આઈ, મી, ઓર મેં’નો મંત્ર જરૂર મોટો બદલાવ લાવી શકે છે.

મનુષ્ય જો પોતાના જીવનમાં પદ્ધતિસર બદલાવ લાવવા માટે થોડો પરિવર્તનનો માર્ગ અપનાવે તો જરૂર સફળતા હાથ લાગે છે. સફળતાનો આધાર મનુષ્યની ભીતરમાં જ રહેલો છે, નહીં કે બહાર. એક નાનું ઉદાહરણ જોઈએ.

એક મેળામાં કુગાવાળો કુગા વેચી રહ્યો હતો. પોતાના કામમાં મગ્ન અને મસ્ત કુગાવાળો રંગબેરંગી કુગાઓ વેચવા માટે પોતાની આગવી માર્કેટિંગ સ્ટ્રેટેજીથી ચાલતો હતો. બાળકોને આકર્ષવા માટે થોડા સમયે એકાદ કુગા હવામાં છોડી દેતો હતો. આનાથી નાના ભૂલકાંઓનું ધ્યાન હવામાં ઊંચે ઊડતા કુગા તરફ જતું અને તેઓ કિકિયારીઓ કરતાં સાથે સાથે પોતાના મા-બાપ સમક્ષ કુગા ખરીદવાની જિદ્દ પણ પકડતાં હતા.

કુગા વેચનાર પોતાના ઘંઘામાં મગ્ન હતો ત્યારે કોઈ પાછળથી તેનો ઝભ્ભો ખેંચી રહ્યું હતું, પણ કુગા વેચવાની મસ્તીમાં થોડીવાર તો તેણે પાછું વાળીને જોયું જ નહીં, પણ ઝભ્ભો ખેંચાવાનું ચાલુ જ રહ્યું એટલે તેને પાછળ જોવાની ફરજ પડી. એણે પાછું વાળીને જોયું તો એક નાનકડી પણ રંગે એને કાળી કહી શકાય એવી બાળકી હતી. આ બાળકીએ પૂછ્યું કે તમે કાળા રંગનો કુગા છોડશો તો તે પણ આકાશમાં ઊડશે ? બાળકીનો પ્રશ્ન સાંભળીને કુગાવાળો એકદમ સ્તબ્ધ થઈ ગયો, પછી તેણે શાંતિથી

મનમાં વિચારીને બાળકીના મનની તમામ શંકાઓ દૂર થાય તેવો જવાબ આપ્યો. કુગાવાળાએ પ્રેમપૂર્વક બાળકીના માથે હાથ ફેરવીને વહાલ કર્યું અને જવાબ આપ્યો કે બેટા, કુગા તેના રંગને કારણે નહીં, પણ ભીતરમાં જે વસ્તુ છે તેના કારણે આસમાનને આંબે છે.

કહેવાનું તાત્પર્ય એ છે કે જો મનુષ્ય પોતાની ભીતરમાં રહેલા કૌશલ્યને ઓળખે, તેનો આદર કરે અને જો સુવ્યવસ્થિત, પદ્ધતિસર કામ કરે તો તે પોતાની સફળતાનો પથ કંડારનારા બની જાય છે. મનુષ્ય માટે સફળતા મેળવવાનું સાચું કૌશલ્ય તેનામાં રહેલી ક્ષમતાને જાળવવામાં અને વધુ વિકાસ કરવામાં છે. જે દિવસે તમને તમારી જાત ઉપર વિશ્વાસ બેસશે અને તમે આત્મવિશ્વાસથી વિચારશો કે હું મારી મેળે સારા વિચાર કરી શકું છું, હું તમામ પાસાંઓનો ઝીણવટભર્યો અભ્યાસ કરી શકું છું કે ભાવનાત્મક રીતે મારા નિર્ણયો લેવામાં સક્ષમ છું તે જ દિવસથી તમે જ તમારી જાતના સફળતાનાં સોપાન સર કરનારા શિલ્પી બની જશો.

તમારે દિવસમાં દસ વખત એ બોલવાની જરૂર નથી કે મારા જીવનમાં જે કંઈ બને તે માટે હું જ જવાબદાર છું, હું મારી જાતે સ્વતંત્ર છું અને મારા જીવનની જવાબદારી અને પસંદગી હું જ કરું છું. તમે માત્ર આટલાનું પાલન કરી જુઓ. તમે એક નવું જીવન જીવવાની લાગણી અનુભવશો.

- સફળતાની ચાવી તમે જ - વિચાર પરિવર્તનનો કોઠો
- બાહ્ય પરિબલો - તમારી ભીતરનાં પરિબલો
- બીજાને કારણે જવાબદારી-મારી પસંદગીની જવાબદારી
- નિષ્ફળતાને કારણે ફરિયાદો, અજંપો-ઉત્તરદાયિત્વનો સ્વીકાર
- સ્વકેન્દ્રિત બાહ્ય વિચારો - જવાબદાર વિવિધ પાસાઓના વિચારો
- સલામત વિચારસરણી-સર્જનશીલ વિચારસરણી
- સંકુચિત માનસ - ઊંચો વિશ્વાસ - ઊંચો સહકાર.
- ઓછી હિંમત, સંવેદનશીલ - ખૂબ હિંમત, વધારે સંવેદનશીલતા ઉપરના કોઠા પ્રમાણે તમે તમારી વિચારસરણી બદલો અને તમારા ભીતરમાં રહેલા ઉચ્ચ કોટિના કૌશલ્યને પારખો. ●

પુત્ર પિતાનું રૂપ છે, પુત્રી પિતાનું સ્વરૂપ છે.

ગુણવંત શાહે એક જગ્યાએ લખ્યું છે કે “આજના પિતાને સમજુ દીકરી મળે ત્યારે ક્યારેક એવું બનતું હોય છે કે પિતૃત્વ માતૃત્વ કરતાં વેંત ઉંચેરું બનીને હર્ષના આંસુ સારતું રહે છે. ક્યારેક પત્નિને ન કહી શકાય, દીકરાને ન કહી શકાય એવી વાતો એ અંદરથી વલોવાઈ ગયેલો બાપ એની દીકરીને કરતો હોય છે.”

મોરાર્જિબાપુએ પણ કહ્યું છે કે “પુત્ર એ પિતાનું રૂપ છે પરંતુ પુત્રી એ પિતાનું સ્વરૂપ છે.”

મુંબઈના કવિ રાજન ચંદે ‘ઘૂનિ’ લખે છે કે “પુત્ર અલ્પ છે પુત્રી વિકલ્પ છે, પુત્ર જ્ઞાન છે પુત્રી વિજ્ઞાન છે, પુત્ર હેતુ છે પુત્રી સેતુ છે, પુત્ર વારસ છે પુત્રી પારસ છે, પુત્ર દવા છે પુત્રી દુઆ છે, પુત્ર હિત છે પુત્રી હેત છે, પુત્ર વીર છે પુત્રી હીર છે, પુત્ર કુળનો વંશ છે પુત્રી કુળનો અંશ છે, પુત્ર શસ્ત્ર છે, પુત્રી શાસ્ત્ર છે, પુત્ર નીર છે પુત્રી ક્ષીર છે, પુત્ર અરમાન છે પુત્રી ફરમાન છે, પુત્ર ભાવ છે પુત્રી સ્વભાવ છે, પુત્ર માન છે પુત્રી સ્વમાન છે.”

પણ આજે પરિસ્થિતિ એટલી “વિકટની નિકટ” આવી ગઈ છે કે હવે એ તરફ પણ ધ્યાન દેવાની જરૂર છે. આજે ભારતમાં ૧૦૦૦ પુરૂષોએ ૮૨૭ સ્ત્રીઓ છે ક્યાંક આ આંક ૮૮૩ બતાવાય છે. ક્યાંક વાંચ્યુ છે કે મહેસાણામાં આનો રેશિયો ૮૯૭ છે આનો ઉપાય કરવો જ રહ્યો. સ્ત્રીઓ-સ્ત્રીઓની દુશ્મન થવા બેઠી છે ત્યારે કહેવું પડે છે કે,

ભૂગર્ભ શબ્દ પણ,
ગર્ભને સાચવી બેઠો છે,
જ્યારે આજની સ્ત્રીઓ ?
????.....!!!.....???

“પરી જેવી દીકરીને છરી” ? કાળજાના કટકા કેમ નથી થઈ જતા ? ABORTION દ્વારા “બેટીને છેટી” રાખી સુખી નહીં થઈ શકાય. આવું જ ચાલ્યું તો “તનાવના બનાવ”માં જીવન જરૂરીયાતની વસ્તુઓના ભાવની જેમ ઉછાળો જોવા મળશે. “જીવનના સ્તરને નવતર” કરવાનું કોઈને સુઝતું નથી. તેથી જ તો આજે સમાજને “દીકરી ઠીકરી” લાગી રહી છે. પરંતુ દીકરી તો “સર્વનું ‘પર્વ’ છે.” એનો ગર્વ કોને ન હોય.

આદીકાળથી જુઓ, સીતાજી, સાવિત્રી, દમયંતી, ગાર્ગી, તોરલ, ઝાંસીની રાણી લક્ષ્મીબાઈ, આવા તો અસંખ્ય નામો છે જેમના માતા-પિતા હોવાનો ગર્વ એમના મા-બાપની

સાથોસાથ આજે આખો ભારત દેશ લઈ રહ્યો છે. દૂરની વાત છોડી આજના સમયનો આપણે દાખલો લઈએ તો મધર ટેરેસા, કલ્પના ચાવલા, સુનિતા વિલિયમ્સ, ઇન્દિરા ગાંધી, કિરણ બેદી, પૂર્વ રાષ્ટ્રપતિ પ્રતિભા પાટીલ, આવા તો અસંખ્ય નામો આપણી સમક્ષ ઉપસી આવે જેના કારણે માત્ર એમના મા-બાપ જ નહીં આખો દેશ ગર્વ લઈ શકે છે.

“મને તમને સર્વ ને એનો ગર્વ છે,

પુત્રી તો પ્રકૃતિનું પાવન પર્વ છે.”

કેમકે એ “ગમે તેવું બોલતી નથી,” “ગમે એવું બોલે છે” કદાચ એટલે જ દીકરી વ્હાલનો દરિયો કહેવાય છે.

“દિલમાં દયા ને બુદ્ધિમાં ડહાપણ છે,

કાર્યમાં સેવાને ભાવમાં સમરપણ છે,

કોણ કહે છે દીકરી પારકી થાપણ છે ?”

માત્ર “પુત્રનું સુત્ર” જે સમાજના મુખે બોલાતું રહે છે એ સમાજમાં “તનાવના બનાવ” અડીંગો જમાવી બેસે છે “પુત્રના સુત્ર” નેજ “સંપત્તિ સમજવું દંપતિ” ઘિકારને પાત્ર ન ગણનાર આપણે “કંશ ના જ વંશ” કે બીજા કોઈ ?? અને આવાજ વંશના વેલા માટે લખવું પડે છે કે,

“છે નફ્ટ માટે ને છે નાલાયકો માટે,

પણ અહીં નથી કોઈ જગા લાયકો માટે.”

સમાજની “શિકાયત પર જો કવાયત” કરવામાં નહીં આવે તો “તવારિખમાં તારાજી”ને “નશીબમાં નારાજી” આપણો પીછો છોડવાના નથી.

ગઝલ

શબ્દો સાથે જોડી નાતો વેદના ઊભી કરી,
આગ ભીતરમાં જલી ને ગઝલને ઊભી કરી.
વસ્ત્રો વણાયાં શબ્દનાં તાણા અને વાણા થકી,
થાક લાગ્યો તે છતાં મંઝીલને ઊભી કરી.
જિંદગી આખી વિતાવી શબ્દ માયા જાળમાં,
ગુંચવાયેલા કોકડામાં ફૂલને ઊભી કરી.
ટેકો આપી કલમને ટેરવાં થાકી ગયાં,
છંદ તાલને લય થકી તરજને ઊભી કરી.
ઘબકતી આ જિંદગીની ગઝલ તારણહાર છે,
ચાદર વણીને શબ્દની ફરજને ઊભી કરી.

-સરસ્વતીબેન સોલંકી

અંજાર મહિલા મંડળનો આઠમો સ્થાપના દિવસ તા.૨૨ ફેબ્રુ.ના ઉજવવામાં આવ્યો હતો.

કાર્યક્રમની શરૂઆત બાળકોની રમત-ગમત લીંબુ ચમચી તથા શ્રીપગી દોડથી કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ મહિલાઓ તથા યુવતિઓ માટે 'બ્યુટી વીથ બ્રેઇન્સ' કોન્ટેસ્ટનું આયોજન રાખવામાં આવ્યું હતું.

વિજેતાઓના નામ બહેર કરવાથી પહેલા ખજાનચી શ્રી સુશીલાબેન સાકરીયાએ મંડળનો વાર્ષિક હિસાબ રજુ કર્યો અને ત્યારબાદ પ્રમુખશ્રી શાંતાબેન બારમેડા તથા મંડળના દરેક સભ્યોની સર્વાનુમતિથી મહિલા મંડળના પ્રમુખ તરીકે પ્રિયા બારમેડા તથા પ્રિયા મૈયા પીંકીબેન કઢાની વરણી કરવામાં આવી હતી.

શાંતાબેન બારમેડાએ પ્રમુખ પદ તરીકે સાત વર્ષ સેવા આપી અને સુશીલાબેન સાકરીયાએ ત્રણ વર્ષ ખજાનચી તરીકે સેવા આપી તે બદલ બંનેનું મંડળ દ્વારા સન્માનના પ્રતિક સ્વરૂપે સાડી અર્પી સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું. મંડળમાં ત્રણ વર્ષ કે વધુ સમયનું યોગદાન આપનાર દરેક સભ્યોનું પણ મોમેન્ટો આપી સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું.

પ્રમુખ તથા કારોબારી સભ્યોની વરણી કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ રમત-ગમત તથા બ્યુટી કોન્ટેસ્ટના વિજેતાઓના નામ બહેર કરવામાં આવ્યા. બાળકોની રમત-ગમતમાં લીંબુ ચમચીમાં પ્રથમ ક્રમે મોહીત પોમલ અને દ્વિતીય

ક્રમે રાહુલ બુદ્ધભટ્ટી રહ્યા હતા અને શ્રીપગી દોડમાં પ્રથમ બેડી કૃણાલી પોમલ તથા મોહીત પોમલ અને દ્વિતીય બેડીમાં હેત સોલંકી અને જીત બીજલાણી રહ્યા હતા. ભાગ લેનાર દરેક બાળકોને આશ્વાસન ધનામ પણ મંડળ દ્વારા આપવામાં આવ્યા હતા.

વિવિધ હરીફાઈના વિજેતા

પ્રિયા બારમેડા તથા પ્રિયા મૈયા

અલ્પા પોમલ

મહિલાઓ માટે 'બ્યુટી વીથ બ્રેઇન્સ' કોન્ટેસ્ટમાં ભુજ મધ્યેથી દીક્ષીબેન ગુજરાતી તથા મીતાબેન સોલંકીએ નિર્ણાયકો તરીકે સેવા આપી હતી તેમના દ્વારા લેવામાં આવેલ નિર્ણય મુજબ યુવતી વિભાગમાં પ્રિયા મૈયા વિનર રહી હતી જ્યારે પ્રિયા બારમેડા બેસ્ટ આર્ટક્યુ,

મનાલી બગ્ગા બોલ્ડ કોન્ફીડન્સ અને ધારા બુદ્ધભટ્ટીને બેસ્ટ પર્સનાલીટીની પ્રાઈસ આપવામાં આવી હતી. જ્યારે મહિલા વિભાગમાં અલ્પાબેન પોમલ વિનર રહ્યા હતા. સ્વાતિબેન પોમલ ફોટોજેનિક ફેઇસ, દક્ષાબેન સાકરીયા હેલ્થી હેર, દીપ્તીબેન બુદ્ધભટ્ટી ચાર્મિંગ ફેઇસ અને હેતલ બુદ્ધભટ્ટીને ઇમ્પ્રેસિવ આંખોની પ્રાઈસ આપવામાં આવી હતી.

મંડળના દરેક સભ્યો કાર્યક્રમમાં સહભાગી થયા હતા. પીંકીબેન કઢા, અંજનાબેન પોમલ તથા કુ.એક્તા કઢાએ કાર્યક્રમનું સંચાલન કર્યું હતું અને આભાર વિધી પીંકીબેન કઢાએ કરી અને અલ્પાબાર કરી કાર્યક્રમનું સમાપન કર્યું..

પ્રમુખ તથા હોદ્દેદારો

પ્રમુખ
પીંકીબેન કઢા

ઉપપ્રમુખ
કાશીબેન પોમલ

મંત્રી
અંજનાબેન પોમલ

સહમંત્રી
રીમાબેન પોમલ

ખજાનચી
હંસાબેન બારમેડા

સહખજાનચી
જયશ્રીબેન બારમેડા

સ્વસ્થ બાળક, સ્વસ્થ સમાજ, સ્વસ્થ રાષ્ટ્રની ઉક્તિને સાર્થક કરતો એક સ્વાસ્થ્ય (હેલ્થ)નો પ્રોગ્રામ શ્રી માર્ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મહિલા મંડળ ભુજ દ્વારા આયોજીત કરવામાં આવેલ. હેલ્થી બેબી કોમ્પીટીશનનો કાર્યક્રમ પેલી ફેબ્રુઆરીના રોજ કંસારા બજાર જ્ઞાતિની વાડી મધ્યે યોજવામાં આવેલ.

બાળકોની માતાઓએ ખૂબ ઉત્સાહપૂર્વક આ કાર્યક્રમમાં ભાગ લીધો હતો. જીલ્લા પંચાયતના સ્વાસ્થ્ય વિભાગના ડૉ.મલ્લિક સાહેબે બાળકોના ઊંચાઈ, વજન, ચપળતા અને અન્ય બાબતો તપાસી હતી. શોભનાબેન અને જાગૃતિબેને તેમના

સહાયક તરીકે સેવા આપી હતી. જાગૃતિબેને બાળકોના આહાર વિશે ખૂબ જ ઉપયોગી માહિતી આપીને જણાવ્યું હતું કે બાળકોને યોગ્ય સમયે યોગ્ય રસીકરણ કરાવવાથી બાળકનું સ્વાસ્થ્ય સારું રહે છે અને અનેક રોગોથી બચાવી શકાય છે. સાથેસાથે તેઓએ

જણાવ્યું કે રસીકરણ તમે પ્રાઈવેટમાં કરાવો છો તે સરકારી દવાખાનામાં લેવામાં આવે અને મમતા કાર્ડ મેળવી બાળકના સ્વાસ્થ્ય પ્રતિ જાગરૂકતા કેળવવામાં આવે.

ડૉ. મલ્લિક સાહેબે માતાઓને અભિનંદન આપી જણાવ્યું હતું કે દરેક બાળકની માતા બાળકના સ્વાસ્થ્ય માટે જાગરૂક છે. દરેક બાળકની ફાઈલ તપાસી અને સમયસર અપાયેલ ડોઝ અને રસીકરણ કરાવવા માટે માતાઓમાં આવેલ જાગૃતિ તેઓએ ખૂબ બિરદાવી કહ્યું હતું કે કંસારા સોની જ્ઞાતિની મહિલા મંડળ આયોજીત આ કાર્યક્રમમાં દરેક બાક સ્વસ્થ છે. એટલે સમાજ સ્વસ્થ છે. તેઓએ બાળકને સ્તનપાન કરાવવામાં લાભ જણાવ્યા હતા. અને ઉંમર પ્રમાણે ખોરાક આપવાની વાત સમજાવી હતી.

જેષ્ઠાબેન બારમેડા, શીતલ બુધભટ્ટી અને જયશ્રીબેન ચેરમેન પદે આ કાર્યક્રમ યોજાયો હતો. કાન્તીભાઈ બારમેડાએ આ કાર્યક્રમના આયોજનમાં ખૂબ જ મદદ કરી હતી. ડૉ. મલ્લિક સાહેબ, શોભનાબેન, જાગૃતિબેન અને કાન્તીભાઈ બારમેડાનું મોમેન્ટો આપીને અભિવાદન કરવામાં આવ્યું હતું.

મહિલા મંડળના પ્રમુખ શ્રીમતી લતાબેન સોલંકીએ વિજેતા બાળકોની માતાઓને અભિનંદન આપી જણાવ્યું હતું કે બાળક તો માતાનું હૃદય છે. જીવથી વહાલું છે અને એનું જતન બહેનો ખૂબ સારી રીતે કરે છે એ ખૂબ ગૌરવ લેવાની વાત છે. સાથે તેમણે આવા કાર્યક્રમ માટે સદાય આર્થિક સહાયતા આપતા પરિવારોને બિરદાવ્યા હતા અને એમનો ખૂબ ખૂબ આભાર પણ માન્યો હતો કારણ કે સમાજના ઉચ્ચાનમાં દાતાશ્રીઓની મોટી ભૂમિકા હોય છે. સ્વ.શ્રી મગનભાઈ વેલજી ચનાણી પરિવાર તરફથી આ કાર્યક્રમ માટે ડોનેશન આપવામાં આવ્યું હતું.

બાળકોના Age group પ્રમાણે પ્રથમ ક્રમાંક અને દ્વિતીય ક્રમાંક આપવામાં આવ્યા હતા. વિજેતા બાળકોને વિશેષ ગીફ્ટ આપવામાં આવેલ અને ભાગ લેનાર દરેક બાળકને પણ ગીફ્ટ આપવામાં આવેલ.

સમગ્ર કાર્યક્રમમાં મહિલા મંડળની બહેનો અરણાબેન બુધભટ્ટી, નીલાબેન પોમલ,

પુશાલી બુધભટ્ટી, રીટાબેન બુધભટ્ટી, પ્રીતિબેન બગ્ગા, ભાવનાબેન બુધભટ્ટી, એ વ્યવસ્થા સંભાળી હતી. અલ્પાહારની વ્યવસ્થા પણ કરવામાં આવી હતી. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન રોહિણી બુધભટ્ટીએ કર્યું હતું.

વિજેતા બાળકો અને તેમના માતા પિતાનું નામ :-
ઉંમર ૦-૧ વર્ષ બાળક માતા પિતા
પ્રથમ (૧) ઘેર્ય શ્વેતાબેન જયેશભાઈ ગુજરાતી
દ્વિતીય (૨) પરમ દીપાલીબેન અંકિતભાઈ બગ્ગા
ઉંમર ૧-૨ વર્ષ (૧) ગુંજ કૃપાલીબેન પ્રભુભાઈ હેડાઉ
દ્વિતીય (૨) માન્યા ભ્રાંતિબેન રોહિતભાઈ મૈયા
ઉંમર ૨-૩ વર્ષ પ્રથમ (૧) દિયા રમિલાબેન કાંતિલાલ પોમલ
દ્વિતીય (૧) પ્રેમ પ્રિયંકાબેન રવિભાઈ હેડાઉ

બુકી તલવારથી પણ લડાઈ જીતી શકે અને જ શ્રેષ્ઠ લડયેયો કહેવાય.

- ગુફાવ્

આં.રા.મહિલા દિવસ (કવીઝ કોન્ટેસ્ટ)

શ્રી માર્ઝ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મહિલા મંડળ ભુજ દ્વારા આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિવસ નિમિત્તે જ્ઞાતિની બહેનો માટે પ્રશ્નોત્તરી (કવીઝ કોન્ટેસ્ટ)નો કાર્યક્રમ યોજવામાં આવેલ. જેમાં જ્ઞાતિની બહેનોએ બહોળી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી. હોરિણી બુધભટ્ટીએ સૌનું સ્વાગત કરી આવકાર્યા હતા અને પ્રશ્નોત્તરીનો દોર સંભાળ્યો હતો.

ભુજ મહિલા મંડળના આમંત્રણને માન આપી નખત્રાણા મહિલા મંડળના પ્રમુખ શ્રીમતી જ્યોતિબેન કટ્ટા મંત્રી શ્રીમતી હેતલબેન તેમના કારોબારીના સભ્યો સાથે પધાર્યા હતા. જ્યોતિબેને તેમના સ્વાગતના પ્રત્યુત્તરમાં કહ્યું કે મહિલા દિવસના કાર્યક્રમો કોઈ એક ઘટકમાં બધી બહેનો સાથે મળીને ઉજવે તો કાર્યક્રમો થકી એકબીજાને સમીપ આવીશું અને વિચારોના આદાન પ્રદાન કરતાં સામાજિક સમસતામાં વૃદ્ધી કરી શકીશું.

મહિલા મંડળના પ્રમુખ શ્રીમતી લતાબેન સોલંકીએ કવીઝ કોન્ટેસ્ટનું મહત્વ સમજાવતાં કહ્યું હતું કે આજે કોમ્પીટીશનનો યુગ છે જેમાં સરકારી નોકરી માટેની પરીક્ષામાં વિકલ્પવાળા પ્રશ્નો પૂછાય જેમાં દરેક વિષય ગણિત, વિજ્ઞાન, ઇતિહાસ, જનરલ નોલેજ, સાહિત્ય, ધાર્મિક જેવા અનેક વિષયો આવરી લેવામાં આવે છે. આવી જ પરિક્ષાને ધ્યાનમાં રાખી બહેનો દરેક વિષયમાં સજ્જતા કેળવી પોતાના ધ્યેય પ્રાપ્તિમાં સફળતા મેળવી શકે તેમાં સહાય રૂપ થવા કવીઝ કોન્ટેસ્ટનો કાર્યક્રમ યોજવામાં આવેલ અને એવા અન્ય કાર્યક્રમો પણ યોજવામાં આવશે જેમાં બહેનો રોજગારી મેળવી શકે.

જ્ઞાતિ ઉપપ્રમુખ શ્રી સુનીલભાઈ કંસારા હાજર રહ્યા હતા અને મહિલા મંડળ આવા સુંદર ‘ઔદ્યેિક કાર્યક્રમો કરી સમાજની ઉન્નતિમાં જ્ઞાનો આપતા રહેશે તેની ઇચ્છા વ્યક્ત કરી હતી. વિજેતા બહેનોને બોલપેન ભેટ આપવામાં આવી હતી.

સત્સંગ મંડળ તરફથી જ્ઞાતિને સાઉંડ સીસ્ટમ ભેટ આપવામાં આવી હતી. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન રોહિણી બુધભટ્ટીએ રસપૂર્વક સંભાળ્યું હતું. કારોબારી સભ્યો અરણાબેન બુધભટ્ટી, જયશ્રીબેન છત્રાળા, ભાવનાબેન ચનાણી, નીલાબેન પોમલ, શીતલબેન બુધભટ્ટી ભાવનાબેન બુધભટ્ટી, પ્રીતિબેન બગ્ગા, વગેરે હાજર રહ્યા હતા. અને કાર્યક્રમને સફળ બનાવ્યો હતો. પ્રતિભાવમાં બહેનોએ આવા કાર્યક્રમો વારંવાર યોજાવા જોઈએનો સૂર વ્યક્ત કર્યો હતો.

રોહિણી બુધભટ્ટી
મંત્રી મહિલા મંડળ ભુજ

વસંત પંચમી માતા સરસ્વતી વંદના

શ્રી માર્ઝ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મહિલા મંડળ દ્વારા વસંત પંચમીના શુભ પર્વ પર પીપળા ફળિયા મધ્યે જ્ઞાતિના ‘ઠાકર મંદિર’ મધ્યે “માતા શ્રી સરસ્વતી વંદના”નો કાર્યક્રમ ગોઠવવામાં આવ્યો હતો. વિદ્યાની દેવી શ્રી સરસ્વતી માંનું વસંત પંચમીના દિવસે વિશેષ પૂજન અર્ચન કરવાનું અનેરું મહાત્મ્ય છે. સખત પરિશ્રમ અને માતાજીના આશીર્વાદથી વિદ્યાના ઊંચા શીખરો સર કરી પોતાના ધ્યેય સુધી પહોંચી શકાય. “સરસ્વતી વંદના” કાર્યક્રમમાં જ્ઞાતિની બહેનો તેમજ વિદ્યાર્થી ભાઈ-બહેનોએ બહોળી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી.

બહેનોએ માતાજીની સ્તુતિ-છંદ-ભજનો-દોહા વડે વાતાવરણને ભક્તિમય બનાવ્યું હતું. જ્ઞાતિના ભટ્ટ શ્રી અમૃતલાલભાઈએ પૂજન વિધિ કરાવી હતી. બહેનો વિદ્યાર્થીઓએ સમૂહ આરતી કરી હતી. મહિલા મંડળના પ્રમુખ શ્રીમતી લતાબેન સોલંકીએ કાર્યક્રમને અનુલક્ષીને ઉદ્બોધન આપ્યું હતું. તેમજ બાળકોમાં સંસ્કાર-વિદ્યા-શક્તિનું સિંચન થાય તેવી ‘મા સરસ્વતી’ સમક્ષ પ્રાર્થના કરી હતી.

આ શુભ પર્વે શ્રી મોતીલાલ રણછોડ બુધભટ્ટી પરિવાર હસ્તે રોહિણી ભરત બુધભટ્ટી પરિવાર હસ્તે રોહિણી ભરત બુધભટ્ટી તરફથી ઠાકોરજી, ગાયત્રી માતાજી તા મા સરસ્વતીને વાઘા અર્પણ કરવામાં આવ્યા હતા અને પ્રસાદ વહેંચવામાં આવ્યો હતો. કાર્યક્રમની વ્યવસ્થા રોહિણી બુધભટ્ટીએ સંભાળી હતી. મહિલા મંડળના સભ્યોએ કાર્યક્રમને સફળ બનાવવા જહેમત ઉઠાવી હતી.

શ્રી સાબરકાંઠા કચ્છ માર્ઝ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મંડળ

કેન્દ્ર : તલોદ

ક્ષમા યાચના

જય સમાજ સાથે જણાવવાનું કે શ્રી સાબરકાંઠા કચ્છ માર્ઝ કંસારા સોની જ્ઞાતિના સહયોગથી શ્રી અંબાર માર્ઝ કંસારા સોની જ્ઞાતિ ટ્રસ્ટ દ્વારા તા.૮-૬-૨૦૧૪ને રવિવારના રોજ અંબાર મુકામે યોજેલ પરિચય પસંદગી સંમેલન દ્વારા સાબરકાંઠા જ્ઞાતિ મંડળની અનિવાર્ય સંબોગને કારણે રદ કરેલ છે.

કુ.એકતા કટ્ટા, અંજાર

આપણી સમગ્ર જ્ઞાતિને એકછત્ર હેઠળ સાંકળનારા મહામંડળની સામાન્ય-સભા નખત્રાણા જ્ઞાતિ ઘટતનાં ચર્ચમાન પદે, નખત્રાણા મધ્યા ગત તા.૨-૩-૨૦૧૪નાં રોજ યોજાઈ. સ્વાગત ગીત, દીપ-પ્રાગટ્ય તથા તમામ મંચસ્થ મહાનુભાવોનાં પુષ્પ-ગુચ્છ વડે સ્વાગત સાથે શરૂ થયેલ સામાન્ય-સભાનું પ્રાસંગિક ઉદ્બોધન નખત્રાણા ઘટક પ્રમુખ શ્રી હિરાલાલ મોહનલાલ બગ્ગા એ કર્યું હતું. નખત્રાણાના ઘટક દ્વારા મહામંડળ પ્રમુખ શ્રી પ્રભુદાસભાઈ ખેતશી ગુજરાતી અને મહામંત્રી શ્રી પ્રેમજીભાઈ કેશવજીભાઈ સોલંકીનું પાઘડી પહેરાવી સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું.

મહામંડળનાં વિવિધ કાર્યોમાં સહયોગ આપવા બદલ, રાજકિય ક્ષેત્રે આગવી ઓળખ ઊભી કરી જ્ઞાતિનું નામ રોશન કરનારાં અને સામાન્ય સભાનાં મુખ્ય-મહેમાન શ્રી ભરતભાઈ બેચરલાલ બગ્ગા (નખત્રાણા)નું પાઘડી પહેરાવી સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું. તથા અતિથિ વિશેષશ્રી શાંતિલાલ મુળજીભાઈ સાકરિયા (રવાપર), શ્રી ચુનીલાલ મનજીભાઈ પોમલ (કોઠારા), શ્રી ધનજીભાઈ હરિદાસભાઈ બુદ્ધભટ્ટી (કોઠારા), શ્રી જેઠાલાલ રાઘવજીભાઈ ગુજરાતી (નલિયા), શ્રી મણિલાલ ગોવિંદજીભાઈ કટ્ટા (નખત્રાણા), શ્રી અશ્વિનભાઈ ગોરદનભાઈ સાકરિયા (ગઢશીશા)નું સાલ ઓઢાડી સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું.

મહામંડળની ગત જનરલ સભા, કારોબારી મિટીંગ હોદ્દાઓની મીટિંગનાં વિવિધ ઠરાવોનું વાંચન શ્રી ઇન્દુભાઈ હરિરામભાઈ સોલંકી (મંત્રીશ્રી) તથા એકતા હેમેન્દ્રભાઈ કટ્ટા (સહમંત્રી) દ્વારા કરવામાં આવેલ. મહામંડળનાં બંધારણમાં આવશ્યક સુધારાઓ અંગેની રજૂઆત મહામંત્રી શ્રી પ્રેમજીભાઈ કેશવજીભાઈ સોલંકી દ્વારા કરવામાં આવેલ.

તા.૨-૪-૨૦૧૨ થી ૩૧-૩-૨૦૧૩ સુધીનું નાણાંકિય અહેવાલ શ્રી ચેતનભાઈ ઇશ્વરલાલ બારમેડા (ભુજ) એ આપ્યું હતું. મહામંડળની શિક્ષણ સમિતિનું અહેવાલ શ્રી મુળજીભાઈ નાનાલાલ કટ્ટા (ભુજ) એ આપ્યું હતું. તો આગામી સમયમાં સગપણ-ફોક તથા લગ્ન-વિચ્છેદ ઉપરાંત પણ જ્ઞાતિને સતાવતી વિવિધ સમસ્યાઓ નિવારવા અંગે સામાજિક-સમિતિ વિચારી રહેલ છે તેવું જણાવી સામાજિક સમિતિનાં કાર્યોનું અહેવાલ શ્રી ફોરમભાઈ સુરેશભાઈ પોમલ (અંજાર)એ આપ્યું હતું. કલા-

સાંસ્કૃતિક સમિતિનું અહેવાલ સુશ્રી સુધાબેન અમૃતલાલ બુદ્ધભટ્ટી (ભુજ) દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું. તદુપરાંત સુશ્રી સુધાબેનનાં અહેવાલ અર્ન્તગત, બે કોઈપણ જ્ઞાતિજન પોતાની કલાનું વ્યવસાયીકરણ કરવા માંગે તો સરકારશ્રી તરફથી લોન વિગેરેની જોગવાઈ અંગેની વિસ્તૃત માહિતી શ્રી હેમેન્દ્રભાઈ મોહનલાલ કંસારા (નખત્રાણા) અને શ્રી અતુલભાઈ શંકરલાલ બગ્ગા (અમદાવાદ) દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવી હતી. મહામંડળનાં મહિલા-સેલ કન્વીનર શ્રીમતિ લતાબેન ઇન્દુભાઈ સોલંકી (ભુજ) દ્વારા મેરેજ બ્યુરો અંગેનું અહેવાલ રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું.

જ્ઞાતિનાં પારંપરિક સોના-ચાંદીનાં વ્યવસાયને સતાવતી વિવિધ સમસ્યાઓ, સામાન્ય જ્ઞાતિજનોની અજાગરૂકતા તથા અસહકાર, જ્ઞાતિનાં યુવાવગને સતાવતી સમસ્યા, જ્ઞાતિનું રાજકિય ક્ષેત્રે ઉદાસીનપણું, જ્ઞાતિનું બક્ષીપંચમાં સામેલ થવા, જ્ઞાતિની માતાનાં મટ મુકામે આવેલ સમાજવાડીનાં વહીવટ, મહામંડળની કાર્ય પદ્ધતિ અંગે ચિંતન-શિબિરનું આયોજન, મહામંડળનાં વિવિધ કાર્યો માટે નાણાંકિય જોગવાઈ, મહામંડળની મળતી વિવિધ મીટિંગોની કાર્યપદ્ધતિ, જ્ઞાતિ વિકાસ તથા મહામંડળનાં કાર્યોમાં જ્ઞાતિનાં મુખપત્ર ‘જ્ઞાતિ-સતુ’નાં યોગદાન, ‘જ્ઞાતિ-સેતુ’નાં દશાબ્દી વર્ષની ઉજવણીમાં મહામંડળનાં સહયોગ જેવાં વિવિધ મુદ્દાઓ અંગે તથા તમામ મુદ્દાઓમાં મહામંડળની ભૂમિકા વિષે મહામંડળનાં ઉપ-પ્રમુખશ્રી હરિલાલભાઈ લખમશીભાઈ વિસા પરમાર (અંજાર), શ્રી અમૃતલાલ જેઠાલાલ સોલંકી (ભુજ), શ્રી લખમશીભાઈ ઇશ્વરલાલ કોટડિયા (નખત્રાણા), મહામંડળનાં સંગઠન-મંત્રી શ્રી હેમેન્દ્રભાઈ મોહનલાલ કંસારા (નખત્રાણા), શ્રી દિલીપભાઈ કાનજીભાઈ બગ્ગા (ભુજ જ્ઞાતિ પ્રમુખશ્રી), શ્રી રાજેશભાઈ કેશવલાલ વિસાપરમાર (અંજાર જ્ઞાતિ પ્રમુખશ્રી), શ્રી રાજેન્દ્રભાઈ કાન્તિલાલ બારમેડા (અમદાવાદ જ્ઞાતિ પ્રમુખશ્રી), શ્રી અતુલભાઈ શંકરલાલ બગ્ગા (સહતંત્રી ‘જ્ઞાતિ-સેતુ’), પી.જી.સોની ‘દાસ’ (ભુજ), શ્રી શૈલેષભાઈ હંસરાજભાઈ ગોહિલ (‘કચ્છ-મિત્ર’નાં મેનેજરશ્રી), શ્રી ધનજીભાઈ હરિદાસભાઈ બુદ્ધભટ્ટી (કોઠારા) એ પોતાનાં મંતવ્યો રજૂ કર્યાં હતાં.

રજૂઆત પામેલ વિવિધ મુદ્દાઓ અંગે મહામંડળ દ્વારા

યોગ્ય નિર્ણય લઈ અચૂક કાર્યો થવાની હેયાધારણ મહામંડળ પ્રમુખશ્રી પ્રભુદાસભાઈ ખેતશી ગુજરાતી દ્વારા આપવામાં આવી હતી.

વિવિધ પ્રસંગોમાં થતાં ભોજન-સમારંભોમાં “અન્ન” બગાડને નિવારવા, જાગૃતિ લાવવા કલા-સાંસ્કૃતિક સમિતિ દ્વારા ગુણપણે એક નવતર પ્રયોગ આ સામાન્ય-સભા દરમ્યાન કરવામાં આવેલ. જે અર્ન્તગત સામાન્ય-સભાનાં ભોજન-સમારંભ દરમ્યાન જે ઉપસ્થિત જ્ઞાતિજનેની થાળીમાં કંઈ પણ એટું છોડવામાં નહોતું આવ્યું તેમના નામો જાહેર કરી તેમને મહામંડળ પ્રમુખશ્રી દ્વારા પુરસ્કૃત કરવામાં આવ્યા હતાં.

મહામંડળનાં ઉપ-પ્રમુખશ્રી પ્રકાશભાઈ ભગતલાલ બારમેડા (રાયપુર) દ્વારા રૂ.૩૦,૦૦૦/- ત્યા શ્રી શાંતિલાલ મુળજીભાઈ સાકરિયા (રવાપર) દ્વારા રૂ.૫,૦૦૦/- ઉપરાંત અન્ય જ્ઞાતિ આગેવાનો ત્યા જ્ઞાતિ ઘટક પ્રમુખ શ્રી ત્યા મહિલા-મંડળ તરફથી મહામંડળને યથા-યોગ્ય ફંડ જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું.

શ્રી સુરેશભાઈ પ્રાગજીભાઈ સોલંકી (મહામંડળ સહમંત્રી શ્રી, માંડવી જ્ઞાતિ પ્રમુખશ્રી), શ્રી શિવલાલ શામજીભાઈ મૈયા

(સામાજિક સમિતિ કન્વિનર), શ્રી નરેન્દ્રભાઈ એમ. સોની (સાબરકાંઠા જ્ઞાતિ પ્રમુખશ્રી), શ્રી બાબુલાલભાઈ સાકરિયા (નલિયા જ્ઞાતિ પ્રમુખશ્રી), શ્રી મહેન્દ્રભાઈ સોની (દયાપર જ્ઞાતિ પ્રમુખશ્રી), શ્રી શંભુભાઈ સોની (વિરાણી જ્ઞાતિ પ્રમુખશ્રી, શ્રી ખેંગારભાઈ કઠ્ઠા (વિથોણ જ્ઞાતિ પ્રમુખશ્રી), ઉપરાંત શ્રી મનુભાઈ વિહ્લદાસભાઈ કોટડિયા (અમદાવાદ), શ્રી રમેશભાઈ વેલજીભાઈ પોમલ (અમદાવાદ), શ્રી દિનેશભાઈ જેઠાલાલ બારમેડા (સાબરકાંઠા), શ્રી હસમુખભાઈ મૈયા (માધાપર), શ્રી શિવજીભાઈ સોની (માતાનાં મટ), શ્રી શંભુભાઈ સોની (ઘડાની), શ્રી નવિનભાઈ સોની (નેત્રા), શ્રી નારાયણભાઈ સોની (ખાંભડી), શ્રી વેલજીભાઈ સોની (કોટડા) વિગેરે ઉપસ્થિત રહ્યાં હતા.

શ્રી નખત્રાણા જ્ઞાતિ ઘટક હોદ્દાચો, કારોબારી સભ્યો, મહિલા-મંડળ ત્યા યુવક-મંડળનાં સભ્યોએ સુવ્યવસ્થિત આયોજન પાર પાડ્યું હતું. સંચાલન શ્રી કિશોરભાઈ લખમશીભાઈ કોટડિયા અને શ્રી ચેતનભાઈ ઇશ્વરભાઈ બારમેડાએ કર્યું હતું.

સોના-ચાંદી ઉદ્યોગ માટે રાજ્ય સરકારમાં રજુઆત

નખત્રાણા જ્ઞાતિના અગ્રણી તથા કચ્છ જીલ્લા ભારતીય જનતા પાર્ટી (વેપારી સેલ)ના કન્વિનર શ્રી હેમેન્દ્રભાઈ એમ. કંસારા દ્વારા સોના-ચાંદીના વ્યવસાય માટે રાજ્ય સરકારમાં ઉર્જા ખાણ ખનીજ અને કુટીર ઉદ્યોગના મંત્રીશ્રી સૌરભભાઈ પટેલને પત્ર લખી વિશેષ રજુઆત કરેલ છે. જે નીચે મુજબ છે.

કચ્છ એક સમયે ચાંદી કામ ત્યા મીનાકામ માટે જાણીતું હતું. સમગ્ર ભારતમાં કચ્છની ચાંદી પ્રખ્યાત હતી. અને કચ્છની ચાંદી ઉપર નકશી કામ ત્યા મીનાકામ સમગ્ર ભારતભરમાં પ્રખ્યાત હતું. પરંતુ કાળક્રમા આ ઉદ્યોગ - ને કોઈ સરકાર પ્રોત્સાહન ન મળતાં પડી ભાંગેલ છે.

હવે અમારી માંગણી છે કે,

(૧) ચાંદી કામ કરતાં પરીવારની મહીલાઓ-ચાંદીના મજુરી કામ કરવામાં નિષ્ણાંત હોય છે. એઠલું જ નહીં અન્ય ગૃહ ઉદ્યોગની જેમ ચાંદીના બનાવટનાં મંજુરી કામ ઘરે મહીલાઓ દ્વારા થઈ શકે, પરંતુ વધતાં જતાં ભાવોના કારણે આ કાર્ય ગૃહ ઉદ્યોગ તરીકે કાળ ક્રમે પડી ભાંગેલ છે. જેના કારણે પરીવારને ઉપયોગી થતી મહીલાઓ પાસે અત્યારે કોઈ વિકલ્પ નથી.

ત્યારે માંગણી એ કે, ચાંદીના કામને કુટીર ઉદ્યોગમાં સમાવવામાં આવે તે માટે મફત સાધનો (ટુલ્સ) મળે, તેમજ ચાંદીના અમૂક કામો નાની મોટી મશીનરીની જરૂર પડે છે. જેને સરકાર દ્વારા સબસીડી આપી - કુટીર ઉદ્યોગમાં સમાવી નાના ઉદ્યોગમાં સામેલ કરવામાં આવે તો - આ કામને વધુ વેગ મળે એટલું જ નહીં ચાંદીની મજુરી કામ કરતાં પરીવાર આખો આ કામમાં જોડાવાથી પરીવારમાં ભણેલ કન્યા કે યુવાન શિક્ષિત બની પોતાનો ઉદ્યોગ-શરૂ કરી આઝીવીકા મેળવી શકે.

તેવી જ રીતે ચાંદીના નકશી કામ ત્યા મીના કામના માટે પણ ઘણાં પરીવાર કામના અનુભવી હોવા છતાં આર્થિક રીતે તેવો આવા સાધનો ખરીદી શકે તેવા સક્ષમ ન હોઈ - તેઓ આજીવીકા મેળવી શકતાં નથી.

(૨) હાલે સોનાના કામ માટે - કારીગરો તાલીમ આપવા માત્ર રાજકોટ, અમદાવાદમાં તાલીમ સંસ્થાઓ છે. જો કચ્છમાં સોનાના કારીગરોને - કચ્છમાં જ આવી તાલીમ મળે તો શિક્ષિત બેકાર યુવાનોને તાલીમ મળે તો તેઓ રોજગારી મેળવી શકે. આ માટે ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થા સોના કામના કારીગરો માટે કચ્છમાં સ્થપાય તેવી પણ અમારી માંગણી છે.

(૩) તેવી જ રીતે વાસણ ઉદ્યોગમાં પણ ઘણાં વાસણો આજે પણ હાથે બનાવવામાં આવે છે. અને ખાસ કરીને કચ્છમાં આવા ગ્રાંબા પિત્તળના વાસણના ત્યા આવા વાસણોને પુનઃ રીપેર કરી વપરાશમાં લઈ શકાય તે માટે જરૂરી સાધનોની જરૂર પડે છે. પરંતુ આર્થિક રીતે નબળા પરીવારો આવા સાધનો વસાવી શકતાં નથી. જેના કારણે આ ઈંધાના કારીગરો પણ બેકાર બને છે. તો સાધનો (કીટ) મળે તો આ ઈંધાના કારીગરોનો પણ વિકાસ થઈ શકે.

માત્ર મોટા મશીનોના આધારીત કામ થવાથી નીચેના નાના કારીગરોને રોજગારી મળતી નથી. - જેમનામાં કૌવત, કુશળતા છે તેમને આવી યોજના શરૂ થાય તો લાભ મળે.

ઉપરોક્ત બાબતો અંગે આપશ્રી ઘટતું કરી સત્વરે યોગ્ય થાય અને આવા પરીવારો - કુટીર યોજનાનો લાભ લઈ શકે તેવી અમારી માંગણી છે.

સૌજન્ય : કચ્છ મિત્ર

વાર્ષિક સંમેલનનું આયોજન

શ્રી કચ્છી માર્ગ કંસારા મુંબઈ જ્ઞાતિ તરફથી તા.૧૭-૧૧-૨૦૧૩નાં રોજ જ્ઞાતિ સંમેલનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. મને જણાવતાં અત્યંત આનંદ થાય છે કે આ વખતે પૂરા દિવસના કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું જે ખૂબ સફળ રહ્યું.

શરૂઆતથી વર્ણન કરું, તો સવારથી નાસ્તા અને ચા-કોફી સાથે કાર્યક્રમની શરૂઆત કરવામાં આવી. મહીલા મંડળ દ્વારા બાળકો માટે ડ્રોઈંગ પ્રતિયોગીતા રાખવામાં આવી. તેમજ મહિલાઓ માટે આરતીની થાળી સજાવવાની પ્રતિયોગીતા કરવામાં આવી હતી. જેમાં મહીલા મંડળના સભ્યોએ હોંશે હોંશે ભાગ લીધો હતો.

ત્યારબાદ દીપ-પ્રાગટ્ય, આરતી અને થાળ બોલી કાર્યક્રમની શુભ શરૂઆત કરવામાં આવી. ત્યારબાદ મહીલા મંડળ દ્વારા રાસ-ગરબાનું પણ આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં બાળકોથી લઈ યુવાનો, મહીલા, પુરૂષો બધાએ હોંશભેર અને ઉત્સાહથી ભાગ લીધો હતો. રાસ-ગરબા બાદ બપોરે ભોજન સમારોહ યોજાયો. ત્યારબાદ બપોરના સમયે અંતાક્ષરીનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં ચાર ગ્રુપ બનાવ્યાં હતાં. જેમાં નાના બાળકો, યુવાનો અને વડીલો બધાએ ભાગ લીધો. જુના-નવા ગીતો દ્વારા યુવાનો અને વડીલોએ દર્શકોને ખૂબ મનોરંજન પુરૂ પાડ્યું.

ત્યારબાદ મહીલા મંડળ દ્વારા કપલ ગેઈમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું જેમાં પતિ-પત્ની બંને સાથે ભાગ લીધો હતો. જેમાં મુંબઈ જ્ઞાતિના પ્રમુખ શ્રી જયંતીભાઈ તેમજ તેમના પત્નીએ પણ ભાગ લઈ બધા માટે ઉમદા ઉદાહરણ પુરૂં પાડ્યું.

ત્યારબાદ ઘનામ વિતરણનો કાર્યક્રમ યોજાયો જેમાં

જ્ઞાતિનાં તેજસ્વી તારલાઓનું સન્માન કરવામાં આવ્યું. મહીલા-મંડળી દ્વારા રસપ્રદ આયોજીત સાંસ્કૃતીક કાર્યક્રમનું આયોજન પણ થયું હતું. બંસી અને નીલેશ દ્વારા આ કાર્યક્રમને સંબોધવામાં આવ્યું. આ કાર્યક્રમની વિશિષ્ટતા એ હતી કે તેમાં મહીલા મંડળના પ્રમુખ શ્રી વીણાબેન બગ્ગા સહીતનાં વડીલ મહીલા, સ્ત્રીવર્ગ, યુવતીઓ, બાળકો બધાએ ઉત્સાહભેર કાર્યક્રમમાં ભાગ લીધો હતો. મુખ્ય કાર્યક્રમની યાદીમા ગણપતી વંદના, ગાયત્રીવંદના, રાસ-ગરબા, તેમજ બોલીવુડ સોંગ્સનો સમાવેશ થયો હતો. આ સાંસ્કૃતીક કાર્યક્રમને જ્ઞાતીજનો તરફથી ખૂબ સરાહના મળી અને ઘણા લોકો તરફથી પ્રોત્સાહીત ઘનામો આપવામાં આવ્યા હતા.

મહીલા મંડળના અથાગ પ્રયત્નો દ્વારા આ પુરા દિવસનો આ કાર્યક્રમ ખૂબ સફળ રહ્યો. કાર્યક્રમ આયોજનમાં આપણા મહીલા મંડળને પણ અન્ય જ્ઞાતિજનોનો સારો સહકાર મળ્યો. મહિલા મંડળ એમનું આભારી છે. આપણા કારોબારી સભ્યોની મહેનતને તો ભુલી જ કેમ શકાય ? તેમના સહકાર વગર આટલો સુંદર કાર્યક્રમ સફળ ના જ થઈ શકે, તેથી મહીલા મંડળ તેમનું પણ ખૂબ આભારી છે. કાર્યક્રમના સમાપન બાદ સ્વચ્છી ભોજનનું આયોજન પણ કરવામાં આવ્યું હતું. હું હજુ એક માહિતી સાથે આ લેખનું સમાપન કરીશ. જેમાં આ વખત મુંબઈમાં Y.C.C. (Youth Creative Club) નામે યુવાનો માટે એક મંડળ કાર્યરત થયું છે. જેમાં મુંબઈના યુવાનો વિવિધ પ્રવૃત્તિ દ્વારા પોતાનું talent આગળ લાવી અને જ્ઞાતીનું નામ રોશન કરશે. તો એમને પણ પ્રોત્સાહન મળે એવી આશા સાથે All the best. thank you...

મહિલા મંડળ દ્વારા મહિલા દિનની ઉજવણી

મુંબઈ મહિલા મંડળ દ્વારા તા.૮-૩-૨૦૧૪ના રોજ 'મહિલા-દિન' નિમિત્તે શ્રી ભાવનાબેન બુદ્ધ-ભટ્ટીના ઘેર ઉજવણી કરવામાં આવી. તે જ દિવસે જનરલ મિટીંગનું પણ આયોજન કરવામા આવેલ.

ભાવનાબેને મહિલા દિન નિમિત્તે સહુ સભ્ય બહેનોને 'નારી-શક્તિ' વિષય ઉપર લેખ લખવા માટે સૂચના આપેલ હતી. મોટી સંખ્યામાં બહેનોએ આ સ્પર્ધામાં ભાગ લીધેલ હતો.

કાર્યક્રમની શરૂઆત 'Women's Day' cake કાપીને કરવામાં આવી. ભાવનાબહેને 'passing the parcel' અને Lemon-Spoonની રમત રમાડીને સહુ બહેનોને પોતાના બાળપણની યાદ અપાવી દીધી. તેમાં પ્રથમ ઘનામ કાજલ બુદ્ધભટ્ટી અને દ્વિતીય ઘનામ મંગળાબેન મૈયા તથા બીજી રમતમાં નીશા સાકરિયા અને શોભનાબેન સોલંકીને મળ્યા.

લેખન સ્પર્ધાના નિર્ણાયક વર્ષાબેને (ભાવનાબહેનના સુપુત્રી) સૌ બહેનોના લેખ વાંચીને પોતાનો નિર્ણય જાહેર કર્યો. તેમાં પ્રથમ વિજેતા શ્રીમતી વીણાબેન વી. બગ્ગા તથા દ્વિતીય વિજેતા બે જણ (૧) હિના એન. કોટડિયા (૨) સંગીતા બુદ્ધભટ્ટી જાહેર થયા હતા. વર્ષાબેને વિજેતા બહેનોના લેખ સહુને વાંચી સંભળાવ્યા હતા.

તેમણે નિર્ણય લેવામાં ક્યા ક્યા મુદ્દા પર ધ્યાન આપ્યું તે પણ જણાવ્યું હતું. કાર્યક્રમના અંતમાં ભાવનાબહેન દ્વારા સૌ વિજેતાઓને ઘનામ આપવામાં આવેલ. અંતમાં સહુ નાસ્તા પાણી કરીને છૂટા પડ્યા.

'નારીશક્તિ'ના લેખના પ્રથમ વિજેતાનો લેખ અહીં પ્રસ્તુત કરવામાં આવેલ છે. **Veena V. Baga (Mumbai)**

‘જે કર ઝૂલાવે પારણું તે જગત પર શાસન કરે.’
‘જ્યાં નારીનું સન્માન થાય છે ત્યાં દેવતાઓ વાસ કરે છે.’

- વિષાભેન ભગ્ગા (મુંબઈ)

ભૂતકાળના ઇતિહાસનો અભ્યાસ કરીએ ત્યારે એવી ઘણી સન્માનીય નારીઓની ‘નારી શક્તિ’ની વાતો જાણવા મળે છે. મા નારાયણીએ મહિષાસુરનો વધ કર્યો, માતા પાર્વતીએ ગણેશ જેવા બુદ્ધિશાળી પુત્રને જન્મ આપ્યો. સીતામાતાએ પોતાના સતના બળ વડે ઘરતીને મારગ આપવા મજબૂર કરી. રામાયણ અને મહાભારતનું સર્વજન પણ નારીશક્તિના પૌરાણિક ઉદાહરણો છે. સતી સાવિત્રીએ પોતાના પતિ સત્યવાનને ચમરાજા પાસેથી પાછો મેળવ્યો. જબરો ડાકુ કે જેણે અનેક ખૂન, લૂંટ, માર-ઘાડ કર્યા તેને સતી તોરવે પોતાના સતના બળ વડે પીર બનાવી દીધો, આ છે નારીની તાકાત.

ત્યાર પછીના સમયમાં વીરમાતા જીજ્ઞાબાઈએ શિવાજી જેવા પુત્રમાં સંસ્કારોનું સિંચન કરી સ્વરાજ્ય સ્થાપવાની પ્રેરણા આપી. ઝાંસીની રાણી લક્ષ્મીબાઈ એ નાના પુત્રને પીઠ ઉપર બાંધીને ચુદ્ધના રણમાં વિરાંગના બની સાવિત્રીબાઈ ફૂલે એ લોકોના પથ્થર મારાનો સામનો કરી ખૂદ શાળામાં ગયા અને શિક્ષણ મેળવ્યું. આ રીતે સ્ત્રી શિક્ષણની શરૂઆત કરી. નેહરૂએ સરોજિની નાયડુને ‘ભારતનું બુલબુલ’ ઉપનામ આપ્યું. આ જ સરોજિની એ ખભેખભા મિલાવી આઝાદીની લડતમાં ભાગ લીધો અને પ્રથમ ભારતીય મહિલા કોંગ્રેસ પ્રમુખ બન્યા. કસ્તૂરબાએ અસ્પૃશ્યતા નિવારણમાં ગાંધીજી સાથે ખભેખભા મિલાવીને લડત આપી. આ થઈ ઇતિહાસની વાત.

આજના સમયમાં પણ એવી ઘણી નારીઓએ પોતાની શક્તિનો પરિચય આપ્યો છે. મધર ટેરેસાએ અસંખ્ય અનાથ બાળકોને આશ્રય આપ્યો. કોકિલકંઠી લતા મંગેશકરે ભારત રત્નનો એવોર્ડ મેળવ્યો. શ્રીમતી ઇંદીરા ગાંધી જેઓ ભારતના પ્રથમ વડા પ્રધાન બન્યા તેમણે ભલભલા નેતાઓને દિવસે તારા કેંદાડી દીધા. તેમના જ પુત્ર-વધૂ સોનિયા ગાંધી હાલમાં કોંગ્રેસનું પ્રમુખ પદ સંભાળી રહ્યો છે અને દેશનો સમગ્ર દોરી-સંચાર તેમના સ્પીકરનું પદ શોભાવી રહ્યા છે. શ્રીમતી કોકિલાબેન અંબાણી જેમણે પોતાના પુત્રો વચ્ચેનો અંટસ દૂર કરી કૌટુંબિક વિટંબણાનો અંત આણ્યો. તેમના જ પુત્રવધૂ નીતા અંબાણી આજે અનેક ક્ષેત્રે નામના મેળવી ચૂક્યા છે. મીસ કલ્પના ચાવલાએ પોતાના પ્રાણની પરવા કર્યા વિના અવકાશ ક્ષેત્રે યોગદાન આપ્યું. સુનીતા વિલિયમ્સ જેઓ ગુજરાતના મૂળના છે તેમણે છ-છ મહિના અવકાશમાં ગાળી સંશોધનમાં પોતાનો ફાળો આપ્યો. પોલીસ ઓફિસર કિરણ બેદી ‘મેગસેસે’ એવોર્ડ જીતનાર પ્રથમ મહિલા છે. ખેર, આવા તો અનેક ઉદાહરણો આપી શકાય.

આજની મહિલા પણ પુરૂષ સમોવડી બની છે. નારી

ક્યા-ક્યા પાત્રો નથી ભજવતી ? દીકરી, બહેન, પત્ની, ભાભી, નણંદ, સાસુ વગેરેની જવાબદારી સુપેરે નિભાવે છે. નારી એ મહાશક્તિનું સ્વરૂપ છે તેનામાં ગજબની શક્તિ રહેલી છે. કુટુંબ ઉપર આવેલી સામાજિક તથા આર્થિક સંકટ વખતે ખડે પગે ઉભીને સામનો કરે છે. આથી જ નારીને અબળા નહિ પણ સબળા નારી કહેવામાં આવે છે. ઘરની ચાર દિવાલોમાં રહેલી મહિલા શક્તિ આજે જૂદા જૂદા ક્ષેત્રોમાં જોવા મળે છે, શાળા-શિક્ષકથી માંડીને બેન્ક, પોસ્ટ ઓફિસ, સરકારી કચેરીઓ, ડોક્ટર, વકીલ, એન્જીનિયરીંગ ઉપરાંત રાજકારણ ક્ષેત્રે પણ મહિલાઓ અગ્રસ્થાને છે.

દેશની પ્રજામાં મહિલાઓ વિશે આવેલી જન-બગૃતિ, મહિલા સશક્તિકરણ, બેટી બચાવો કાર્યક્રમ વગેરે મહિલાઓને આગળ વધવાનું બળ પુરા પાડે છે. દરેક ક્ષેત્રમાં મહિલાઓને પણ પુરૂષો સમાન હક્ક પ્રાપ્ત થાય છે. નાના-નાના ગામડાના લોકો પણ દીકરીઓના સ્વાસ્થ્ય સુરક્ષા માટે બગૃત થયા છે.

મહિલા સશક્તિકરણનું જીવતુ-બગૃતુ ઉદાહરણ છે. વિજ્ઞાન-પાપડ સંસ્થા. માત્ર ૮૦ રૂ. ઉંદાર લઈ છ થી સાત બહેનોએ પાપડ બનાવવાની અને વહેંચવાની શરૂઆત કરી. આજે ૪૫૦૦૦ કરતા વધારે સભ્યોની રોજગારી પૂરી પાડે છે.

કચ્છના નાના નાના ગામડાની બહેનો કાપડ અને સોય-દોરાની કમાલથી વિશ્વકક્ષાએ નામના મેળવી છે. આપણી સોની જ્ઞાતિની બહેનો પણ ચાંદીના સાંકળા બનાવીને પોતાની કલા સાબિત કરી બતાવી છે. આજની નારીની બુદ્ધિ માથાથી લઈને પગની પાની સુધી ઠોસોઠોસ ભરેલી છે. આ રીતે નારી વિશે લખવા બેસીએ તો પાનાના પાના ઓછા પડે.

અને છેલ્લે એક વ્યક્તિનો જો હું ઉલ્લેખ ન કરું તો મારો આ લેખ અધૂરો ગણાય. એ છે શ્રી ચંદાબેન જાદવજી બુદ્ધભટ્ટી. જેમણે એક મહિલા પાચલોટનું સ્થાન શોભાવ્યું. તેમણે નાનપણથી જ વિમાન ઉડાડવાનું સ્વપ્ન જોયું અને એ સ્વપ્નને સિદ્ધ કર્યું. એમણે આપણા સમાજની સ્ત્રીઓને સાહસિક વૃત્તિ કેળવી નીડર નિર્ભય બની કંઈપણ પડકારરૂપ કાર્ય કરવાની પ્રેરણા આપી આવા ચંદાબેન બુદ્ધભટ્ટીને અમારા અંતર પૂર્વક પ્રણામ.

અંતમાં દિલ્હીની નિર્ભયાને કેમ ભૂલી શકાય ? તેની હિમ્મતને લાખો સલામ.

પાક કલામાં નિપૂણ, નારી શક્તિના જીવંત ઉદાહરણ સમા અમારા ભાવનાબેનને આવો સુંદર વિષય લખવાની સૂચના આપવા માટે ખૂબ ખૂબ આભાર.

સેતુ સેમિનાર - સમન્વય અને સંવર્ધન :

સેતુના ડીસેમ્બર-જાન્યુઆરી ૨૦૧૪ના મુખ્ય તંત્રીના પ્રસ્તાવમાં સમન્વય અને સંવર્ધન માટે એક સેમિનારનું આયોજન વિચારાયેલ છે તે જાણી આનંદ થયો. આ સેમિનારમાં વિચાર-વિમર્શ માટે થોડા મુદ્દાઓ મારી સમજ પ્રમાણે નીચે મુજબ હોઈ શકે, પરંતુ તે પહેલાં અર્થપૂર્ણ સૂચન ધરાવતા સમન્વય અને સંવર્ધન શબ્દો વિશે જોઈએ.

અર્થ :

દશવરસનો ગાળો એટલે એક દશકાનો માર્ગલ સ્ટોન પસાર કર્યાની ખુશી, તેના આનંદની ઉજાણી; ઝિયાફત; મિજબાની કે ઉજવણીનો સમય અને તે રીતે આ સેમિનારનું આયોજન, તેનો વિચાર, એજ સમન્વયની દિશામાં પ્રથમ કદમ કહેવાય. સમન્વયનો એક અર્થ છે કો-ઓર્ડીનેસન, સંયોજન, સંકલન, સુમેળ, એકસૂત્રતા, સહનિયમન, એકીકરણ, જોડાણ, પરસ્પરનો સંબંધ અને બીજો અર્થ થાય છે તાત્પર્ય, સાર, સારાંશ, નિયોડ, નિષ્કર્ષ, મુદ્દા જાણવા. સેતુનો સાર શો ? આ દાયકામાં પ્રસિદ્ધ કરેલ અનેક અંકો, રાયપુર સ્પેશીયલ કે સાબરકાંઠા જેવા લેન્ડમાર્ક કે સ્વર્ણિમ સમાજ, વડિલોને વંદના જેવા વ્યક્તિઓ અને સમાજના ઘટકોને બિરદાવતા સાચવી રાખવા જેવા અંકો અને સારાચે સમાજની રનીંગ કોમેન્ટ્રી જેવા દરેક અંક, એજ આ દશ વરસનો સારાંશ કહી શકાય.

સેતુનો હેતુ તેની પંચ લાઈન પ્રમાણે એક મેકને ઓળખવાનો રહ્યો છે, પરસ્પરના સંબંધોને મજબૂત બનાવવાનો રહ્યો છે. આ હેતુ દ્વારા એક દાયકામાં આપણે ન માત્ર દેશ-વિદેશમાં રહેતા કચ્છી મારૂ કંસારાઓને આવકાર્યા છે, પરંતુ સાથે સાથે એક ડગલું આગળ વધીને મારૂ કંસારા જે સૌરાષ્ટ્રમાં વસ્યા, અન્ય જગ્યાએ વસ્યા તેમને પણ કનેક્ટ કરેલ છે, ઉપરાંત કંસારા વ્યવસાય સાથે સંકળાયેલ અને સારાચે ગુજરાત તેમજ ગુજરાત બહાર વસતા દરેક ગોળ-ઘટકનું પ્રતિનિધીત્વ કરતા સમસ્ત કંસારા સમાજને પણ અવારનવાર (તેમના હોદ્દાઓ અને કાર્યકર્તાઓને) આપણા ફંક્શનોમાં યોગ્ય આસન તેમજ સેતુમાં યોગ્ય સ્થાન આપીને બિરદાવેલ છે, આપણી સાથે જોડવાના પ્રયત્નો કરેલ છે. અને સમન્વયનો બીજો અર્થ એટલે આ દશ દશ વરસોની સક્રિયતા, પ્રવૃત્તિઓનો સાર, તાત્પર્ય, નિષ્કર્ષ એટલો જ કે હવે સમય પાકી ગયો છે કે આપણે સંવર્ધન તરફ આગળ વધવું જોઈએ.

હવે આપણે સંવર્ધન શબ્દ તરફ દૃષ્ટિપાત કરીએ તો વિકાસનો મુદ્દો તેમાં સંકળાયેલ છે. ઉછેર અને વિકાસ, બાળકના જન્મ પછી તેનો ઉછેર હોય છે અને ત્યાર બાદ

તેનો વિકાસ, પ્રસૂતિની પીડા, શરૂઆતના મોટા થતા બાળકના તોફાનો અને હવે સમજણ ના સૂર. નાનપણમાં મારી બાબુમાં રહેતા મોટવણિક ઘન્ટુમાસીને યાદ કરું તો તે સારુંજ કે બારે બુદ્ધી, સોળે શાન અને વીસે વાન, આવે તો આવે નહિંતર જાય ! સામાન્ય રીતે માનવ બાળ સાત વરસનું થાય ત્યારે તેનું સ્કૂલીંગ શરૂ થાય, તેનું કનેક્શન બહારની દુનિયા સાથે પદ્ધતિસર રીતે થાય. તે રીતે આ સેતુ નામનું બાળક હવે ગર્વું કરી ગયેલ છે અને તેનું સ્કૂલીંગ શરૂ થઈ ગયેલ છે. અમદાવાદ-ભુજ-અંબર-નખત્રાણા, સારાચે કચ્છ અને બૃહદ કચ્છના શાણા લોકોએ આ સમય દરમિયાનમાં પોતાના તન-મન અને ઘનથી આ બાળકનું સારું એવું જતન અને ઉછેર કરેલ છે. હવે, તેમાં બુદ્ધીનો ઉમેરો કરવા માટે, તેનું સંવર્ધન, કરવા માટે, તેનો વ્યાપ વધારવા માટે, તેના વિકાસ સાધવા માટેનો સમય પાકી ગયેલ છે અને તેથી જ આ સેમિનારનો એક મહત્વનો મુદ્દો છે સંવર્ધન સમિતિના ગઠનનો નિર્ધાર.

આપણે બધાચે સાથે મળીને, જ્યારે આ સમિતિનું ગઠન કરીશું ત્યારે તેમાં સમાવિષ્ટ નિષ્કવાન અને વિચારવંત લોકો નીચેની અમૂક બાબતો પર ગંભીર પણે વિચાર કરશે અને તેના અમલની દિશામાં યોગ્ય પગલા લઈ ને સેતુના મજબૂત પાયાની પ્રણાલીને અનુસરીને સેતુબંધને રામાયણના સમયના સેતુબંધની જેમ, તેના ઉપર સમયના પાણી ફરી વળે તો પણ તે અચળ રહે તેવી રીતે તેનું સંવર્ધન કરશે તેમાં મને અત્યારે કોઈ સંદેહ નથી.

જ્ઞાતિનું મુખપત્ર એટલે સમાજના લોકો માટે અભિવ્યક્તિનું માધ્યમ, સમાજના લોકો વિશેની માહિતી મેળવવાનું એક કાયમી ઠેકાણું, સારાચે સમાજને વૈચારીક રીતે સાંકળતી એક મજબૂત કડી, લિંક, સમાજના સામાજિક સંગઠનો, મંડળોને વાચા અને વિચાર આપતું પ્રેરક પળ, રોટી-બેટીના લાંબા-ગાળાના વ્યવહારો માટેનું પ્લેટફોર્મ, આંતર-ઘટક અને આંતર-પ્રદેશના સમાજ વચ્ચે આંતર ઘટાડતું વાહન, આપણા-પણાના ગૌરવની ગાથાનું સંગ્રહસ્થાન અને આવું તો ઘણું બધું...

લક્ષ્ય-ગોલ, જ્યાં ચોક્કસ સમયમાં પહોંચવાનું છે તે. વિઝન - લાંબાગાળાની દૃષ્ટિ, એક વિચાર પૂર્વકનું આયોજન. જો લાંબી મુસાફરી કરવાની હોય તો કેવી રીતે મુસાફરી કરવાની છે, કોઈ વાહન વાપરવાના છે, રસ્તો

કેવો છે, કેવા કેવા વિઘ્નો આવી શકે, સાથે શું શું જોઈએ, કોની કોની સાથે મુસાફરી કરવાની છે, શા માટે મુસાફરી કરવાની છે વિગેરે અનેક મુદ્દાઓના ખુલાસા આયોજન માટેના ચિંતનમાંથી મળે, અને ત્યારબાદ આપણે લખી શકીએ વિઝન સ્ટેટમેન્ટ..

મીશન-કાર્યકર્તાઓ એક મીશનરીની જેમ ગોલને એચીવ કરવા મંડી પડે, આયોજન પ્રમાણે, વિઝન સ્ટેટમેન્ટ પ્રમાણે તાલબદ્ધ રીતે કાર્ય કરે, તેવું ટીમ-વર્ક.

આપણે બધા સાથે મળીને આ જ્ઞાતિમંડળ અને તેના મુખપત્રની પ્રવૃત્તિ શા માટે કરીએ છીએ ? તેની પાછળ વ્યક્તિગત રીતે શું આપણો કોઈ પરિણલ એજન્ડા છે ? કોઈ હીડન એજન્ડા છે ? જવાબ હા હોય કે ના કોઈ ફર્ક નથી પડતો. પરંતુ તે પરિણલ એજન્ડા અને આ મંડળનો એજન્ડા, પરિણલ ઓબજેક્ટીવ કે હેતુ અને આ સેતુનો હેતુ જો એક થાય, તો સોનામાં સુગંધ ભળે, અને જેમ એક હારમોનીયમના સાત સૂરો હારમોનીમાં કામ કરે ત્યારે એ દરેકને સાંભળવું ગમે તેવું સંગીત તેમાંથી પેદા કરે છે, તેવી રીતે આપણા બધાના પરિણલ એજન્ડા સાત સૂરોની જેમ એક સાથે ગોઠવાઈ અને એક ગોલ કે લક્ષ્ય નક્કી કરે, અને પછી તે હેતુને સાધવા માટે, તે ગોલને એચીવ કરવા માટે મચી પડે તો હું નથી માનતો કે વાસ્તવિક ધારણાઓ પર નક્કી કરેલ આવા ગોલ સુધી પહોંચવામાં કોઈ મુશ્કેલી પડે. હવે ધારો કે આપણે સમયની દૃષ્ટિએ પાંચ વરસનો ગાળો નક્કી કરીએ અને નક્કી કરીએ કે સેતુનું લક્ષ્ય હવે પછીના પાંચ વરસ દરમિયાન તેનો ફેલાવો અત્યારની લગભગ ૧૦૦૦ નક્કલ થી ૫૦૦૦ નક્કલ સુધી લઈ જવો, તો તે અવાસ્તવિક નહીં કહેવાય.

હવે આ લક્ષ્ય નક્કી કરીએ તો શા માટે સંખ્યાને વળગી રહેવું, અથવા કોઈ કહેશે કે કેમ ૧૦૦૦૦ નહીં ? અથવા શા માટે પાંચ વરસ જેટલો લાં...બો સમય, કેમ એક વરસમાં નહીં ? તો, મારો પ્રત્યુત્તર રહેશે કે આપણે રસોઈ બનાવીને જમી લેવાનું નથી. આપણે પાંચ હજાર પરિવારોને પહોંચવાનો ભગીરથ પ્રયત્ન કરી રહ્યા છીએ, એક મોન્યુમેન્ટ બનાવી રહ્યા છીએ, ઉપર લખેલ અભિવ્યક્તિનું માધ્યમ, માહિતી મેળવવાનું કાયમી ઠેકાણું, એક મજબૂત કડી, લિંક, વાચા અને વિચાર માટેનું પ્રેરક બળ, વ્યવહારો માટેનું પ્લેટફોર્મ, સામાજિક અંતર ઘટાડતું વાહન, ગૌરવ ગાથાના સંગ્રહસ્થાનનું સંવર્ધન કરી રહ્યા છીએ જેમાં બારમા વરસે બુદ્ધી અને ત્યારબાદ સોળમા વરસે શાન આવશે. તે નગર સમક્ષ રાખીને, તે વિઝન મુજબ, આવતા પાંચ વરસમાં શું કરવાનું છે અને કેવી રીતે આગળ ધપવાનું છે તે આ સમિતિનું મુખ્ય કાર્ય રહેશે. એટલે આ લક્ષ્ય માટેનું વિઝન

અને મીશન સ્ટેટમેન્ટ આ સમિતિના વિચારવંત લોકો લખશે. સામાન્ય રીતે, મારા મતે કોઈ પણ પ્રોજેક્ટ ને કાયમી ધોરણે સતત ચલાવવા માટે ચાર વસ્તુઓની ખાસ જરૂરત રહે છે. (અ) આયોજન-(બ) નાણાકીય વ્યવસ્થા (ક) સ્વયંસેવકોની લગન (ડ) ગોઠવાયેલ વ્યવસ્થાનો દરેક સ્તરે શિસ્તબદ્ધ રીતે જવાબદારી પૂર્વકનો અમલ.

SWOT

આ બાબતમાં આગળ વધતાં પહેલાં દશ વરસ પછી આપણે ક્યાં ઉભા છીએ એ જોઈ લેવું પણ અગત્યનું છે અને તે માટેનું ટૂલ આપણી પાસે છે જે મેનેજમેન્ટની ભાષામાં સ્વોટ-SWOT-એનાલીસીસ તરીકે ઓળખાય છે. આપણી શક્તિઓ, સ્ટ્રેન્થ, વિકનેશીસ-નબળાઈઓ કે અધૂરાશો, તક્કો-ઓપોર્ચુનીટી અને શ્રેટ્સ કે ધમકી, આગામી અનિષ્ટનું સૂચન, ભય-દહેશત, વિગેરે બાબતમાં પણ વિવેકપૂર્વક વિચાર કરવો સંવર્ધન સમિતિ માટે શરૂઆતથી જ એક ચિંતન કરવાની વાત રહેશે.

એમાં બે મત નથી કે અત્યાર સુધી ખૂબજ નાની ટીમ દ્વારા સેતુએ સામા પાણીએ તરીને પણ સારી પ્રગતિ કરેલી છે. પરંતુ જ્યારે આપણે તેના સંવર્ધનનો વિચાર કરતાં હોઈએ, તેના માટેની માર્કેટના ડેવલપમેન્ટનો, એક્સપાન્સન, એક્વેશન અને પેનેટ્રેશનનો વિચાર કરતાં હોઈએ ત્યારે આપણી શક્તિઓ અને તક્કો તેમજ અધૂરાશો અને શ્રેટ કે દહેશત વિશેની ચર્ચા લાંબાગાળા માટેની યોગ્ય રણિની તૈયાર કરવા માટે અતિ મહત્વની બની રહેશે.

જ્યાં સુધી આપણી શક્તિઓને સંબંધ છે ત્યાં સુધી અમદાવાદમાં સંકલનને લગતી દરેક વ્યવસ્થા સ્ટ્રીમ-લાઈન થયેલ છે. જો નબળાઈ કે લિમિટેશનની વાત કરીએ તો તે છે **સમય-સર સેતુ બહાર પાડવામાં પડતી મુશ્કેલી, જેમાં મેટર મોકલનારની જવાબદારી વધી જાય છે. અહિ આ સમન્વય સમિતિએ વધારે એક્ટીવ રહેવું પડશે અને આધુનિક કમ્પ્યુટર આધારિત સંચાર વ્યવસ્થાનો પૂરો લાભ ઉઠાવવો પડશે.**

વ્યાપ વધારવા માટે અને તે દ્વારા મહત્તમ પરિવારોને સાંકળવા માટેની તક્કો સારી એવી છે જે માટે કુનેહપૂર્વક રણનીતી નક્કી કરીને વધારે ને વધારે મંડળો તેમાં ઇન્વોલ્વ થાય, અને તે રીતે આવક ઉભી કરવા માટે કોઈ એકાદ-બે દાતાઓ ઉપર ભારણ ન આવે અને સમસ્ત સમાજને પોતીકા પણું લાગે તે ખ્યાલ સાથે આ બાબત વિચારવી પડશે. અને આ બાબતમાં જો ધારી સફળતા મળે, લક્ષ સુધી પહોંચવામાં અડચણો તો આવશે, પરંતુ તેને ભયને બદલે પડકાર તરીકે ઝીલી લેવાશે તો સંવર્ધન સમિતિના સભ્યોએ પોતાનું કામ સાર્થક કર્યું કહેવાશે.

(અ) આયોજન : એક મેગેઝીન, પછી ભલે તે આપણી જ્ઞાતિના સેતુ જેવું નોન-કર્મશીલ, નાનું મેગેઝીન હોય, તો પણ તેના લખાણોથી કરીને તેના વિતરણ સુધીમાં અનેક પ્રોસેસોનો સમાવેશ થતો હોય છે, જે મારા કરતાં મુખ્ય તંત્રીશ્રી તેમજ વ્યવસ્થાપકશ્રી સારી રીતે સમજાવી શકે. પરંતુ મારે માત્ર એટલું જ કહેવાનું છે કે જ્યારે, સંવર્ધન સમિતિ સેતુના વિકાસ માટે વિચાર કરે, ત્યારે જે આખી ટીમ આ બાબતમાં કાર્યરત હોય, તે ટીમના દરેક કાર્યકર્તાની પાસે ઉચ્ચ કક્ષાની સમજની અપેક્ષા રહેશે. અલબત્ત “ફાર્બનલ સે” માટે મુખ્ય તંત્રી અને વ્યવસ્થાપકના કામોમાં વિશ્વાસતો હોવો જોઈએ. સંવર્ધન સમિતિને આયોજન કરવાની સત્તા ખરી, પરંતુ રીવ્યુ મીટીંગમાં ચર્ચા કરીને નિર્ણય જણાવવા પૂરતી. વચ્ચે તેના કોઈ પણ સભ્યથી અયોગ્ય કે અસભ્ય ટીકા કે ટીપ્પણી ના થઈ જાય તે જોવાનું ખાસ જરૂરી બની રહેશે. અહીં તો અયોગ્ય કે અસભ્ય માટે નોન-પાલમિન્ટરી ભાષાનો ઉપયોગ કરવાનું કહેતા પણ ડર લાગે છે કારણકે આપણા ચૂંટેલા પ્રતિનિધિઓ ઘણી વખત જે વિધાનસભા કે પાલમિન્ટની અંદર વર્તન કરતા હો છે, દા.ત.માઈકની અને માઈકથી મારામારી કે નુકશાન કારક પદાર્થોનો છંટકાવ, કે બહાર જે ભાષાનો ઝેરીલી ઉગ્રતાથી ઉપયોગ કરતા હોય છે તે સાંભળીને આપણું શીશ શર્મથી ઝૂકી જતું હોય છે.

(બ) નાણાકીય વ્યવસ્થા - આ એક અતી સંવેદનશીલ વિષય છે. એક અન્ય જ્ઞાતિમંડળમાં ચોક્કસ પ્રોજેક્ટ લેવામાં આવ્યો, અને તેનો હેતુ જો આવક વધારે થાય તો જ્ઞાતિમંડળ ફંડ ખાતે લઈ જવાનું નક્કી થયું. પરંતુ જેને વેસ્ટેડ ઇન્ટરેસ્ટ કહી શકાય તેવા એકાદ જણે કહ્યું કે પહેલા મારા ઘંધાને તો જુઓ પછી જ્ઞાતિમંડળનું કરજો, અને તે પ્રોજેક્ટ એકાદ વરસ પણ ન ચાલ્યો, કારણ કે અહીં નિષ્ઠાની ખામી તો જાણવા મળી જ સાથે બ્લેમ કે દોષારોપણ તો પેલા નિષ્ઠાવાન પ્રોજેક્ટને હેન્ડલ કરતી વ્યક્તિ, કોઓર્ડિનેટર ઉપર વ્યક્તિગત રીતે જ આવ્યો. માટે નાણાકીય બાબતો જેટલી પારદર્શક રહે તેટલી સારી.

જાહેરાતો, તેના દરો અને ચોક્કસ સંખ્યાના ઇસ્યુઓ માટે કમીટમેન્ટ સાથે એડવાન્સ પેમેન્ટ, ડિસ્કાઉન્ટના દરો, વિગેરે દર વરસે રીવ્યુ કરવા, જાહેરાત આપતા કાયમી દાતાઓને બિરદાવવાની પોલીસી નક્કી કરવી, જાહેરાત સિવાય અન્ય આવકના સાધનો ઉભા કરવા કેવી સ્ટ્રેટેજી અપનાવી શકાય તેની શક્યતાઓ તપાસવી, વિગેરે ચર્ચા વિચારણા દર ત્રણ મહિને સંવર્ધન સમિતિ કરી શકે. આવક-બાવકના હિસાબો પણ દર ત્રણ મહિને આ સમિતિ રીવ્યુ કરે જેથી બ્લુપ્રિન્ટ પ્રમાણે ચાલી રહ્યા છીએ કે પછી જીપીએશ જ્યાં દોરે ત્યાં દોરણ રહેલ છીએ તેનો ખ્યાલ આવે. જરૂર જણાય તો

જ્ઞાતિના કે બહારના પત્રકારો કે લેખકોની સેવાઓ લેવાની શક્યતા તપાસી શકાય અને જે લેખકો કાયમી કોન્ટ્રીબ્યુટ કરતા હોય તેમને બિરદાવવા માટે વ્યવસ્થા પણ કરી શકાય. આ બધું કરતા નફા-તોટાનો નહીં પણ આવક કરતાં બાવક વધી ના જાય તે જોવું પડે અને તેમ કરતાં થોડી આવક વધારે થાય તો તેને ઉપયોગ કેવી રીતે કરવો, તે ફંડને ક્યાં ખાતે જમા લેવો, તે નિર્ણય પણ આ સમિતિ માટે એક મહત્વની બાબત બની રહેશે.

(ક) કાર્યકર્તાઓની લગન-દરેક સેન્ટર ઉપર સ્વૈચ્છીક સેવા આપતા સમાજના કાર્યકરને ચોક્કસ કામ સોંપવા. જો સ્થાનિક મંડળ જવાબદારી ઉપાડવા તૈયાર હોય તો તે માટેની પોલીસી નક્કી કરીને સેતુના પ્રતિનિધી તરીકે કામની સોંપણી કરવી. આવા કામોમાં મુખ્યત્વે સેતુનો ફેલાવો, વિતરણ વ્યવસ્થા, સભ્ય ફી કલેક્શન અને બેંકના ખાતામાં જમા કરાવવાની વ્યવસ્થા તેમજ સેતુ-ઓફીસ સાથે બની શકે તો ઇ-મેઇલ દ્વારા સતત સંપર્ક. આ સિવાય ઇ-મેઇલથી સેતુની વિગતો પણ મોકલાવાની જવાબદારી તેઓ સ્વીકારી શકે.

(ડ) ગોઠવાયેલ વ્યવસ્થાનો દરેક સ્તરે શિસ્તથી જવાબદારી પૂર્વક અમલ. આ મુદ્દો સૌથી અગત્યનો છે. અહીં લાગણી સાથે બુદ્ધિથી પણ કામ લેવું પડે અને આપણું કામ સમજીને જ કરવું પડે. એક વખત લિડર તરીકે સ્વિકાર્યા પછી સમિતિએ લીધેલ નિર્ણયોનું પાલન કરવાનું રહે. ક્યારેક કોઈની બોલવાની રીત કે શબ્દો સામે ન જોતાં સમાજનું એટલે કે પોતાનું કામ સમજી કરવાનું રહે. તેમાં પહેલી કહેવત કોઈને માહું લાગે તો બે રોટલા ઘેર જઈને વધારે ખાય યાદ રાખવી પડે. કારણ કે સામૂહિક કામમાં, જ્યારે ચોક્કસ સમયમાં કામ કરવાનું હોય ત્યારે ખાસ, શિસ્તનો અભાવ આખી ચેઈનને બ્રેક કરી શકે છે, માટે વ્યક્તિ નહીં પણ સંસ્થા મહાન છે તેમ સમજીને જ કામ થાય. અહીં અમેરિકાના પ્રમુખ રોનાલ્ડ રીગનનો દાખલો લેવા જેવો છે, જેઓ પ્રમુખની પુરશી છોડ્યા બાદ બીજા દિવસથી જ તેમની જે સુધારી કામમાં સ્કીલ હતી તે કામે તેઓ લાગી ગયા અને જે સંસ્થા સાથે તેઓ જોડાયેલ હતા ત્યાં જઈને તે સંસ્થાનો મેનેજર જે કામ સોંપે તે કરવાની તત્પરતા દર્શાવી. તો આપણે કદાચ રીગનની લેવલે તો ન પહોંચી શકીએ પરંતુ કામ કરવાની અને જવાબદારી નિભાવવાની બાબતમાં તો તેમને અનુસરી શકીએ.

સેતુ સેમિનારની સફળતા માટે શુભકામનાઓ સાથે

હેલ્થ ફસ્ટ:

“Interdependent people combine their own efforts with the efforts of others to achieve their greatest success.”

- Stephen Covey

‘જ્ઞાતિ સેતુ’ના દશાબ્દી વર્ષની ઉજવણીના ભાગરૂપે જ્ઞાતિ સેતુ પરિવાર દ્વારા વિવિધ સ્પર્ધાઓનું આયોજન કરવામાં આવેલ છે. જ્ઞાતિજનોને આ સ્પર્ધાઓમાં ભાગ લેવા હાર્દિક આમંત્રણ છે. સ્પર્ધાના પરિણામો જે તે વિષયના નિષ્ણાંત જજીસ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે. સ્પર્ધાના વિજેતાઓ સન્માન સહ યોગ્ય પુરસ્કાર આપવામાં આવશે. તમામ સ્પર્ધા માત્ર માફ કંસારા સોની જ્ઞાતિ પરિવારના સભ્યો માટે જ રહેશે. સ્પર્ધાકો તેમની એન્ટ્રી તા.૧૫-૫-૨૦૧૪ સુધી મળી જાય તે રીતે નીચે દર્શાવેલ સરનામે મોકલવાની રહેશે. દરેક એન્ટ્રી અલગ કવરમાં મોકલવી તેમજ કવર પર સ્પર્ધાનું નામ લખવાનું રહેશે.

અતુલકુમાર સોની

ઇ-૫૦૪, આર્યમાન આવાસ, સાંઈબાબા મંદિર સામે,
દેવઆશિષ સ્કુલ પાસે, રામદેવનગર, સેટેલાઈટ,
અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૫

૧. સ્પર્ધાનું નામ :- ‘જ્ઞાતિ સેતુ નિબંધ સ્પર્ધા’

સ્પર્ધા બે વિભાગમાં છે. સ્પર્ધક તેમની ઉંમર મુજબ નિયત વિભાગમાં ભાગ લઈ શકશે.

વિભાગ-૧- (૧૮ વર્ષથી ઓછી ઉંમરની વ્યક્તિ માટે)

વિષય :- “મારા સ્વપ્નનું ભારત”

વિભાગ-૨ (૧૮ કે તેથી વધુ ઉંમરની વ્યક્તિઓ માટે)

વિષય :- સમાજના ઘડતરમાં તેના મુખપત્ર
(સામયિક)નું યોગદાન

સ્પર્ધાના નિયમો :

- (૧) ઉપરોક્ત વિષય પર નિબંધ વધુમાં વધુ ૩૦૦ શબ્દોમાં પાનાની એક બાજુ સુંદર સુવાચ્ય અક્ષરે અથવા કોમ્પ્યુટર પર ટાઈપ કરી મોકલાવવાનું રહેશે. આપની રચના તા.૧૫-૫-૨૦૧૪ સુધી મળી જાય તે રીતે જ્ઞાતિસેતુના ઉપરોક્ત સરનામે મોકલવી. કવર પર ‘જ્ઞાતિસેતુ નિબંધ સ્પર્ધા’ લખવું.
- (૨) સ્પર્ધામાં ભાગ લેનાર વ્યક્તિએ અલગ કાગળ પર પોતાનું નામ, પુરૂં સરનામું, ટેલીફોન / મોબાઈલ નંબર, ઇમેલ-આઈડી, ઉંમર વર્ષ તથા તેમની હાલની પ્રવૃત્તિ સાથે પૂરો પરિચય લખી અને નિબંધ સાથે મોકલવાનું રહેશે.
- (૩) સ્પર્ધકે પોતાના નિબંધમાં કોઈ જગ્યાએ પોતાનું નામ કે પરિચય આપવું નહીં.

૨. સ્પર્ધાનું નામ :- ‘જ્ઞાતિ સેતુ ચિત્ર સ્પર્ધા’

આ સ્પર્ધા શાળાના વિદ્યાર્થી માટે છે અને વય બૃથ મુજબ ત્રણ વિભાગમાં યોજવામાં આવેલ છે.

વિભાગ-૧ - (ધોરણ-૩ સુધીમાં અભ્યાસ કરતાં નાના બાળકો માટે)

વિષય :- (૧) મારું પ્રિય કાર્ટૂન, અથવા
(૨) મારી પ્રિય રમત, અથવા
(૩) મારી શાળા.

વિભાગ-૨ (ધોરણ-૪ થી ૮ સુધી અભ્યાસ કરતા બાળકો માટે)

વિષય :- (૧) પાણી બચાવો અથવા
(૨) ગામડાંનું જીવન અથવા
(૩) મારો પરિવાર

વિભાગ-૩ (ધોરણ ૯ થી ૧૨ સુધી અભ્યાસ કરતા બાળકો માટે)

વિષય :- (૧) ભારતના તહેવારો અથવા
(૨) ભારતની ચૂંટણી અથવા
(૩) સવારની સુંદરતા

સ્પર્ધાના નિયમો :-

- (૧) આ સ્પર્ધાનો હેતુ જ્ઞાતિના બાળકોમાં રહેલ કલા પ્રતિભા તેમજ સર્જન શીલતાને પ્રોત્સાહિત કરવાનો છે. બાળકો તેમના ધોરણ મુજબ દર્શાવેલ વિભાગમાં ભાગ લઈ શકશે.
- (૨) બાળકોના વાલીઓ તેમને ચિત્ર સ્પર્ધામાં ભાગ લેવા પ્રોત્સાહિત કરે તેમજ ચિત્રની વિષય વસ્તુને સમજવામાં માર્ગદર્શન જરૂર કરે પરંતુ ચિત્ર બાળકે જાતે તૈયાર કરવાનું રહેશે.
- (૩) એ-૩ સાર્વજનિક ડ્રોઈંગ પેપર પર ચિત્ર દોરી યોગ્ય જણાય તો રંગ પુરવાના રહેશે.
- (૪) વય બૃથ મુજબના વિભાગમાં દર્શાવેલ ત્રણ પૈકી કોઈ એક જ ચિત્ર મોકલવાનું રહેશે. એક સ્પર્ધક એકથી વધુ ચિત્ર મોકલાવી શકશે નહિ. એકથી વધુ ચિત્ર મોકલનારની એન્ટ્રી રદ કરવામાં આવશે.
- (૫) ચિત્રની પાછળ સ્પર્ધક બાળકનું નામ, જન્મતારીખ, ધોરણ, વાલીનું નામ, પુરૂં સરનામું, ટેલીફોન નંબર- મોબાઈલ નંબર, શાળાનું નામ, તથા “આ ચિત્ર મારા પુત્ર / પુત્રી (પાલ્ય) એ જાતે તૈયાર કરેલ છે.” તે મુજબ લખી વાલીએ સહી કરવી.
- (૬) તૈયાર થયેલ ચિત્ર મોટા કવરમાં તા.૧૫-૫-૨૦૧૪ સુધી મળી જાય તે રીતે જ્ઞાતિ સેતુના ઉપરોક્ત સરનામે મોકલવાના રહેશે. કવર પર ‘જ્ઞાતિ સેતુ ચિત્ર સ્પર્ધા’ લખવું.
- (૭) દરેક વિભાગમાં પ્રથમ અને દ્વિતીય સ્થાને વિજેતાઓને સન્માન સહ પારિતોષિક આપવામાં આવશે તેમજ ભાગ લેનાર બાળકોને પ્રોત્સાહક ઇનામો આપવામાં આવશે.

(૮) પસંદગી પામેલ ચિત્રો 'જ્ઞાતિ સેતુ' મુખપત્રમાં સમયોચિત રીતે પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે.

૩. સ્પર્ધાનું નામ :- જ્ઞાતિ સેતુ ફોટોગ્રાફી સ્પર્ધા

મોબાઈલ ફોનમાં ડીજીટલ કેમેરા સરળતાથી ઉપલબ્ધ થતાં ફોટોગ્રાફી ક્ષેત્રે ક્રાંતિ આવેલ છે. કોઈપણ વ્યક્તિ હવે ફોટા પાડી શકે છે પરંતુ વિષય વસ્તુને ધ્યાનમાં લઈ ફોટોગ્રાફીના જ્ઞાન અને અનુભવ આધારે યોગ્યથી લેવામાં આવતા ફોટોગ્રાફ એક કલાકૃતિ બની જાય છે. આપણા સમાજમાં ફોટોગ્રાફીની કલા ક્ષેત્રે હંમેશા વિશેષ રૂચી રહેલ છે. 'જ્ઞાતિસેતુ' ફોટોગ્રાફી સ્પર્ધામાં ભાગ લેવા સર્વે જ્ઞાતિજનોને અપીલ કરવામાં આવે છે. આમાં કાંઈ ઉંમર અભ્યાસ કે જાતીનો બાધ નથી.

વિષય :- આપણો પરંપરાગત વ્યવસાય ઘાટ અને ઘડતર કામ

સોનાચાંદીના ઘરેણાઓ બનાવવાનો તથા તાંબા-પિત્તળના વાસણો ઘડવાનાં આપણો પરંપરાગત વ્યવસાય સમય જતા લુપ્ત થતો જાય છે. આપણી આ કળાને ફોટોગ્રાફી દ્વારા જીવંત રાખવાના હેતુથી આ વિષય નિયત કરવામાં આવેલ છે. સોના-ચાંદીના વિશેષ પ્રકારના ઘરેણા, કલાકૃતિઓ, તેમના કારીગરો, કારીગરો દ્વારા વપરાતા પરંપરાગત ઓજારો, તાંબા-પિત્તળના વિશિષ્ટ રીતે ઘડાયેલ વાસણો, પરંપરાગત વ્યવસાય સાથે સંકળાયેલ વ્યક્તિઓનો વિશિષ્ટ મિજાજ વિગેરેનો સમાવેશ આ વિષય હેઠળ થઈ શકે છે. ફોટોગ્રાફરની કળા પારખુ નજર વિષયને અનુરૂપ તેમની મૌલિક કૃતિ મોકલાવી શકે છે.

નિયમો :-

- (૧) સ્પર્ધામાં મોકલવામાં આવેલ ફોટોગ્રાફ જે તે સ્પર્ધકે જાતે પાડેલ હોવો જોઈએ. આ અંગે વિશેષ નોંધ ચેતવણી : અન્ય વ્યક્તિ દ્વારા પાડવામાં આવેલ કે ઇન્ટરનેટ પર ઉપલબ્ધ ફોટોગ્રાફ મોકલવા નહીં કારણ કે કોપીરાઈટ તથા બૌદ્ધિક સંપદાના કાયદા હેઠલ ગુનો બની શકે છે. આવી કોઈ ફોટોગ્રાફ મોકલવામાં આવશે તો તેની તમામ કાયદાકીય જવાબદારી ફોટોગ્રાફ મોકલનારની રહેશે જેની નોંધ લેવી.
- (૨) સ્પર્ધામાં ભાગ લેનાર દરેક સ્પર્ધકે માત્ર એક ફોટોગ્રાફ મોકલાવી શકશે આથી એકથી વધુ ફોટા મોકલવા નહીં.
- (૩) ડીઝીટલ ફોટોગ્રાફની સોફ્ટ કોપી JPEG Format માં E-mail દ્વારા editor@gnyatisetu.com પર મોકલાવી શકશે. ફોટોગ્રાફ High Resolution ઓછામાં ઓછા 300 DPI મુજબના હોવા જરૂરી છે. ફોટો સાઈઝ 12"x8"

(૪) સ્પર્ધકે પોતાનું પુરૂં નામ, સરનામું, ટેલી./મોબાઈલ નંબર E-mail id, ઉંમર વર્ષ, તથા તેમની હાલ પ્રવૃત્તિ વિશે ટુંકો પરિચય આપવાનો રહેશે.

(૫) પસંદગી પામેલ પ્રથમ અને દ્વિતીય વિજેતા ફોટોગ્રાફને સન્માનસહ પુરસ્કાર આપવામાં આવશે તેમજ ભાગ લેનાર માન્ય સ્પર્ધકોને પ્રોત્સાહન પુરસ્કાર આપવામાં આવશે.

(૬) સ્પર્ધામાં મોકલવામાં આવેલ ફોટોગ્રાફ 'જ્ઞાતિ સેતુ'માં સમયોચિત રીતે યોગ્ય જણાશે તો પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે.

-: મહાદેવ :-

શિવને સમજ્યા ગજાનન રૂપે ।
વિગન હરતાં કરૂણા કરતાં...।।
શિવને સમજ્યા આજ રામ રૂપે ।
મર્યાદા મૂર્તિ હૃદયે બિરાજતાં...।।
શિવને સમજ્યા આજ શ્યામ રૂપે ।
સારથી બની સાથે રહેતાં...।।
શિવને સમજ્યા આજ દુર્ગા રૂપે ।
અગન-શક્તિને તેજ ભરતાં...।।
શિવને સમજ્યા હનુમંત રૂપે ।
વિનય-વિવેક-શિલ દર્શાવતાં...।।
શિવ જ નિરાકાળ-સાકાળ રૂપે ।
પરિ-પૂર્ણ-આપજ ગણાતાં...।।
શિવ જ અજર--અમર અનંત રૂપે ।
સકલ-કલા ત્રિગુણા તીતાં...।।
શિવ જ યજ્ઞ નારાયણ અગ્નિ રૂપે ।
આહુતિ સર્વની સ્વિકારતાં...।।
શિવ જ ઉત્સવ-ઉમીદ રૂપે ।
ભાવથી તેતો સહુને મળતાં...।।
શિવ જ પંચદેવ-પંચભૂત રૂપે ।
તેના પંચમુખ નિરખતાં...।।
શિવ જ બારમેઘ-બારસૂર્ય રૂપે ।
સર્વત્ર રામમોલ ખીલવતાં...।।
શિવ જ ઓમ્ કાર સ્વરૂપે ।
મૃત્યુ લોકમાં સદાને વસતાં...।।
શિવ જ સદ્-ચિત આનંદ રૂપે ।
નિકટ સહુને એજ પરતાં...।।
શિવ જ "બાળ વિજયના" ગુરુ રૂપે ।
સમસ્ત જગતની લીલા રચતાં...।।

વિજયભાઈ બુદ્ધભટ્ટી
(સાંઈ રૂલ પ્રેસવાળા)

પૂજ્ય સ્વામી શાંતાનંદજી સરસ્વતીનો જન્મ તા.૮ ફેબ્રુઆરી ૧૯૭૫ના રોજ મુ.પો.પુસૌર જિ.રાયગઢ (છત્તીસગઢ) કંસારા (કસેર) પરિવારમાં થયો હતો. તેમના પિતાનું નામ શ્રી વલ્લભપ્રસાદજી ત્યા માતાનું નામ જનનીજી છે. તેમના નાનપણનું નામ પ્રશાંતકુમાર હતું. તેમને ગુરુ ઘાસીદાસ વિશ્વ વિદ્યાલય બિલાસપુર (છત્તીસગઢ)માં સંસ્કૃત વિષય સાથે સુધી M.A.અભ્યાસ કર્યો. તેમના માતા-પિતાએ આપેલ આધ્યાત્મિક સંસ્કારોના સિંચનથી અને તેમના પૂર્વ સંસ્કારો દ્વારા તેમને વૈદિક ધર્મ (આર્ષગ્રંથો)નો અભ્યાસ કર્યો. તેમને દર્શન યોગ મહાવિદ્યાલય, રોજડગામ જે અમદાવાદ થી આશરે ૭૦ કિ.મી.દૂર દહેગામથી આગળ ધનસુરા રોડ ઉપર આવેલ છે. ત્યાં તેમને યોગ, સાંખ્ય, વૈશિષ્ઠિક, ન્યાય, વેદાન્ત દર્શન ત્યા અગ્યાર ઉપનિષદોનું ગુરુમુખથી અધ્યયન કરેલ છે. તેમને નિરુક્ત, ચર્વુદેદ, સામવેદ, અર્થવેદનો સ્વાધ્યાય કરેલ છે. માત્ર આશરે છત્રીસ વર્ષની ઉંમરે માતા-પિતાની આજ્ઞા લઈને તા.૩૦-૧૨-૨૦૧૦માં સંન્યાસ ગ્રહણ કરેલ છે. **આજે સ્વામી શાંતાનંદ સરસ્વતી આચાર્ય પદે સંત ઓઘવરામ વૈદિક ગુરુકુળ, મુ.પો.ભવાનીપુર તા.અબડાસા જિ.કચ્છ પીન-૩૭૦૬૫૦. ફોન નં.૦૨૮૩૧-૨૮૮૨૫૫ મો.૯૯૯૮૫૯૪૮૧૦ ગુજરાતમાં છે.** ત્યાં તેઓ વિદ્યાર્થીઓને વેદ, દર્શન, ઉપનિષદ વિગેરે વૈદિક ગ્રંથોનો અભ્યાસ કરાવે છે. તેઓ વૈદિક ધર્મનો પ્રચાર કરવા માટે યોગશિબિર, યજ્ઞશિબિર, આર્યવીર દળ શિબિરના માધ્યમથી આર્ય સમાજ સંસ્થાઓના વાર્ષિક ઉત્સવો, કાર્યક્રમોમાં વેદજ્ઞાનનો ઉપદેશ કરે છે. તેઓ શાળા, કોલેજ, છાત્રાલય, ગુરુકુળના વિદ્યાર્થી ત્યા સેન્ટ્રલ જેલના કેદીઓને પણ વૈદિક ધર્મનો ઉપદેશ કરવાનું વિશેષ કાર્ય નિષ્કામ ભાવથી કરે છે.

સ્વામીજી ટેલિફોન, મોબાઈલ, પત્ર દ્વારા આધ્યાત્મિક શંકાઓનું સમાધાન કરે છે. તેઓ ગુજરાત, રાજસ્થાન, દિલ્હી, હરિયાણા, ઉત્તરપ્રદેશ, મધ્યપ્રદેશ, આંધ્રપ્રદેશ, અરુણાચલ પ્રદેશ, છત્તીસગઢ, ઓરિસ્સા, બિહાર, આસામ, નાગાલેન્ડ, મેઘાલય, ઉત્તરાંચલ ત્યા મુંબઈ, કલકત્તા વિગેરે શહેરોમાં વૈદિક ધર્મનો પ્રચાર કરે છે. તેમને ભૂતાનમાં પણ વૈદિક ધર્મનો પ્રચાર કરેલ છે. તેમને પોતાના પ્રચાર કાર્યની સાથે સાથે લેખન કાર્ય કરે છે. તેમને (૧) પ્રારમ્ભિક શિક્ષા (૨) મોક્ષ સર્વસ્વ (૩) મૃત્યુ મીમાંસા (૪) સુખશાંતિના ઉપાય (૫) વેદો મેં ઇશ્વર કે પ્રસિદ્ધ નામ (૬) પ્રશાન્ત ભજનાવલી (૭) પ્રશાન્ત કવિતાવલી (૮) પરમાત્મા, જીવાત્મા અને પ્રકૃતિ (૯) દયાનંદ ઇશ્વર ભક્તિ (૧૦) તનાવને દૂર કરવાના ઉપાય (૧૧) જીવનમાં સુખશાંતિના ઉપાયે (૧૨) તનાવ દૂર કરવાના ઉપાય (૧૩) માંસાહાર કર્યો નહિ ? (૧૪) કથા મદિરાપાન મનુષ્યતા છે ? (૧૫) યોગકથા (૧૬) ધર્મદર્શન વિગેરે પુસ્તકો ત્યા પત્રકોની રચના કરેલ છે. તેમને ૨૦૦૭માં સુરતમાં આવેલ પુસ્તકો રાહત કેન્દ્રમાં સેવા કરેલ છે. તેમને ગુરુકુળ આમસેના (ઓરિસ્સા)માં લગભગ બે વર્ષ સુધી અધ્યાપન કરેલ છે. ત્યા અખિલ ભારતીય દયાનંદ સેવાશ્રમ સંઘ દિલ્હીના માધ્યમથી દયાનંદ સેવાશ્રમ સંઘ લોકાજન આશ્રમમાં લગભગ બે વર્ષ સુધી ધર્મચાર્યપદ પર કાર્ય કરેલ છે.

સ્વામી શાંતાનંદજી સરસ્વતીને આર્ય સમાજ રાનીબાગ 'સેવાશ્રમ રત્ન' દિલ્હી, આર્ય સમાજ ગુવાહટી, ગુરુકુલ આમસેના ઉડીસા, વૈદિક સંસાર પત્રિકા, મ.પ્ર અને આર્ય પ્રતિનિધિ સભા મુંબઈ દ્વારા પુરસ્કાર ત્યા સન્માન મળેલ છે.

સંકલન :- **જીતેન્દ્ર કંસારા - અમદાવાદ**
મો. ૯૮૭૯૫૫૮૪૬

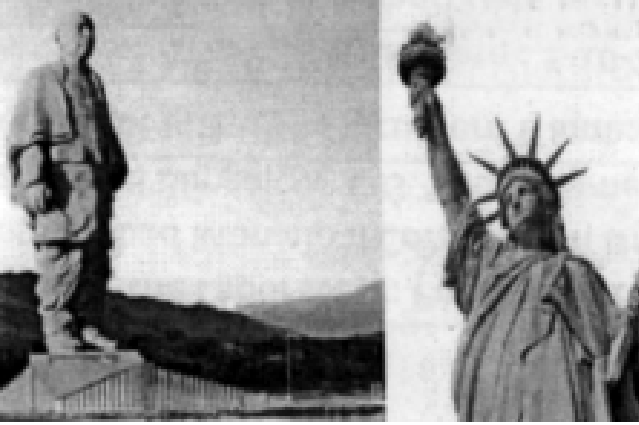
૪૦ વર્ષ ઉપરની વ્યક્તિનું ૬ મહિને ચેકઅપ

હાલમાં લોકોમાં ડાયાબિટીસ અને ઉચ્ચ રક્તચાપ (હાઈપરટેન્શન) નું પ્રમાણ વધી રહ્યું છે ત્યારે આ બિનચેપી રોગોને રોકવા માટે સરકાર દ્વારા એક કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. નોન કોમ્યુનિકેબલ ડિસીઝ (બિનચેપી રોગ) નામના આ કાર્યક્રમમાં ૪૦ વર્ષથી ઉપરની વ્યક્તિનું સરકારી હોસ્પિટલમાં ૬-૬ મહિને તપાસણી નિદાન અને સારવાર કરવામાં આવશે.

૪૦ વર્ષ અને તેનાથી ઉપરની વયના ૩ પૈકી ૧ને હાઈપરટેન્શન (ઉચ્ચ રક્તચાપ) હોવાની સંભાવના છે તથા ૫૦ વર્ષ અને તેનાથી ઉપરની વયના ૨ પૈકી ૧ને આ રોગ હોવાની સંભાવના તબીબો વ્યક્ત કરે છે જેમાંથી અડધા લોકોને આ રોગની જાણ ૧૫ થી ૨૦ વર્ષ થાય છે. ગામડાઓનું શહેરીકરણ અને દોડાદોડીવાળી જિંદગીમાં ડાયાબિટીસ અને હાઈપરટેન્શનનું પ્રમાણ વધ્યું છે. સરકાર દ્વારા ચેપી રોગને રોકવા માટે કંટ્રોલનું ખર્ચ કરાય છે ત્યારે હવે આ બિનચેપી રોગ માટે પણ એક નોન કોમ્યુનિકેબલ (બિનચેપી રોગ) નિવારણ કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે.

જે અંતર્ગત ૪૦ વર્ષથી ઉપરની વયના તમામ લોકો માટે ચોખ્ખા લાગુ કરવામાં આવી છે. રાજ્યમાં પ્રથમ કચ્છ સહિત સૌરાષ્ટ્રના છ જિલ્લાઓમાં તેની પસંદગી કરવામાં આવી છે. આ કાર્યક્રમ હેઠળ દર્દીઓનું નિદાન, તપાસ અને આ બંને રોગોને રોકવા માટે નિ:શુલ્ક દવા આપવામાં આવશે. હોસ્પિટલમાં આવનાર દર્દીને તે માટે એક કાર્ડ બનાવી આપવામાં આવશે અને દર્દીએ દર છ મહિને તેની તપાસણી માટે હોસ્પિટલમાં જવું પડશે તેવું સતવાર સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

સૌજન્ય : કચ્છ મિત્ર

અશાંત ઊછળે, ભળે, ચળવળે, ફળે, ઊજળે,
દયા, દમન, દાનનો દયિત દેશ પૃથ્વી પટે....

પૃથ્વી પટે ભારત શોધવા નીકળેલ કોલંબસ અમેરિકા પહોંચી ગયો (ઇ.સ.૧૪૯૨-૧૫૦૩) તે વાતને આજે પાંચસો ઉપર વરસો થઈ ગયા. અમેરિકા, અમેરિકા-સોનેટ સંગ્રહ નામક નટવર ગાંધી લિખીત અને સુ.દ.ના ઇમેજ પબ્લિકેશન દ્વારા પ્રકાશિત પુસ્તકમાં વાંચેલ ઉપરની બે લાઈનો આ દેશ વિશે ઘણું ઘણું કહી જાય છે.

યુરોપીયન કોલોનિયલ એમ્પાયરની ચૂંગાલમાંથી છુટી ૧૩ કોલોનીના પ્રતિનિધીઓએ આ પ્રદેશને ૪થી જુલાઈ ૧૭૭૬ માં સ્વતંત્ર દેશ તરીકે જાહેર કર્યો તેને પણ લગભગ અઢીસો વરસ થવા જાય છે. આજે જ્યારે હોંશિયાર વિદ્યાર્થીઓ, હાઈ-પ્રોફાઈલ આઈટી એન્જિનીયરો, ડોક્ટરો, વિગેરે યુવા પેઢીનો પ્રવાહ રોજી-રોટી રડવા સાથે નામ કમાવા માટે અમેરિકા અને ઓસ્ટ્રેલિયા-ન્યૂઝીલેન્ડ તરફ વધ્યો છે ત્યારે ઇશુની એકવીસમી સદીના ચૌદમાં વરસમાં આ દેશ એટલે શું તે કવિતાની ચાર લાઈનોમાં સમજાવી ના શકાય. અમેરિકા-૨૦૧૪ની શરૂઆત એ આશય સાથે કરવામાં આવે છે કે અહીં પગ મૂકતાં પહેલાં આજની યુવાપેઢી ઇન્ટરનેટ, સલાહકારો, ચારો-દોસ્તારો તેમજ પુસ્તકોમાંથી જેને જેટલું જાણવું હોય તેટલું તો જાણેજ, પરંતુ જાત અનુભવથી મળેલ માહિતીના નાના નાના ડોઝ કદાચ ઘણા જીજ્ઞાસુઓની જ્ઞાન પિપાશા સંતોષી શકે અને પરદેશ ખેડવા વિચારતા યુવાનોને આ તરફની પરિસ્થિતિથી વાકેફ કરે.

અહીં તાપમાનનું માપ છે ફેરનહીટ

૧ જાન્યુ. ૨૦૧૪ બુધવારની સવારે નુવાર્ક એરપોર્ટ પર એરઇન્ડીયાનો મહારાજા લેન્ડ થયો ત્યારે ઠંડીનો પારો માર્બનસ ૧૮ ડીગ્રી સેન્ટીગ્રેડ કે સેલ્સીયસ દેખાડતો હતો એટલે કે ફ્રીઝીંગ લેવલ (માર્બનસ ૪) કરતાં પણ ૧૪ ડીગ્રી

સેલ્સીયસ વધારે. અહીં તાપમાન માપવા માટે ફેરનહીટ વપરાય છે જે ૩૨ ડીગ્રી બરાબર ઝીરો ડીગ્રી સેલ્સીયસ થાય. કહેવાય છે કે આ માર્બનસ ૧૮ ડીગ્રી સેલ્સીયસ પણ આ તરફના પ્રદેશ માટે એક રેકોર્ડ હતો. જે મકાનમાં રહેવાનું હતું ત્યાં સાંજરે વીઝીટ કરી તો ગેસ કનેક્શન ન હતું અને ત્રણ બેડ રૂમ, વિશાલ હોલ, કિચન, વરંડો (અહીં તેને પેટીઓ કહે છે) ગેરેજ તેમજ એક કુલ બાથ (મતલબ નાહવા માટે ટબ હોય તેમજ કોમોડ વિગેરેની સગવડ હોય) અને એક હાફ બાથ (મતલબ માત્ર કોમોડ અને હાથ-મોં ધોવા માટે બેઝીન) વાળું લગભગ ૨૦૦૦ સ્પે.ફીટ બાંધેલી જગ્યા ધરાવતું મકાન ઠંડુગાર-જાણે કોલ્ડ સ્ટોરેજ-પડેલ હતું ! હજુતો નવાવરસની રજાઓ ના કેફમાંથી લોકો બહાર આવે તે પહેલાં કોઈ સર્વીસીસ મળે તેવી શક્યતા નહિંવત જણાતી હતી, પરંતુ ગેસ એજન્સીને ફોન કર્યો ત્યારે જવાબ મળેલ કે આવતી કાલે સવારે ૭ વાગ્યે એન્જીનીયર ચેકીંગ કરવા આવશે. આશા તો ન હતી, કારણ કે આપણે ત્યાં તો દિવાળી પછી લાભપાંચમ કે ત્યારબાદ, ઉત્તરાયણ કે ત્યારબાદ, એમ ગમે ત્યારે સુસ્તીમાં કામકાજે શરૂ થતા હોય છે...કારણ સર્વીસ પ્રોવાઈડરોએ લોકલ કે આજુબાજુના ગામડાઓમાંથી આવતા કડીયા, સુતાર, પ્લમ્બર કે ઇલેક્ટ્રીશીયન, વિગેરે પર આધાર રાખવો પડતો હોય છે. જ્યારે અહીં તો સવારમાં સાડા છ વાગ્યે ફોન આવી ગયો અને અમે તે મકાને પહોંચ્યા ત્યાં તો ઇન્સપેક્શન માટે આવેલ એન્જીનીયરની ગાડી આવી પહોંચી, બધુંજ ચક્ર કરી, પોતાની વેનમાં રાખેલ કમ્પ્યુટરમાં ડાટા ભરી અને વીસેક મીનીટમાં તો ગેસ સપ્લાય ચાલુ કરાવી આપેલ.

અહીં ઘરમાં બોઈલરો હોય છે અને તેને બળતણ પુરું પાડવા માટે ગેસની અલગ લાઈનો હોય છે. આ બોઈલરોનું ઇન્સપેક્શન કરવું પડે, કારણકે ત્યાં કોઈપણ ખામી હોય તો લાકડાના ઘરો ભડભડ કરતાં બે કલાકમાં તો આગ લાગવાને કારણે ભસ્મીભૂત થઈ જાય. આ ગેસનો વપરાશ, ચોવીસ કલાક ગરમ પાણી, એર-સરક્યુલેશન મારફત દરેક રૂમની હીટીંગ એરેન્જમેન્ટ, કીચન ગેસ વિગેરે માટે થાય છે. કપડા ધોવાના તેમજ વાસણો સાફ કરવાના સાધનો પણ આ ગેસ ઉપર ચાલતા હોય છે.

અમેરિકા ખંડ અને યુએસએ

ઉપર લખ્યો અનુભવ તો માત્ર ન્યુજર્સી રાજ્ય અને તેમાં આવેલ એડીશન-ઇશલીન-વુડબ્રીજ વિગેરે પાંચ-દશ માર્બલના ઘેરાવામાં આવેલ શહેરો કે ઇલાકાઓ પુરતોજ બાકી અમેરિકા જે યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ કે યુએસએ તરીકે પણ

ઓળખાય છે તે ૫૦ રાજ્યોનું સમવાયતંત્ર છે. તેના પૂર્વ કાંઠે ન્યુયોર્ક રાજ્ય અને શહેર-જે મુંબઈની જેમ ફાઈનાન્સીયલ કેપીટલ કહી શકાય તે આવેલ છે. પૂર્વમાં અટલાંટીક અને પશ્ચીમે પેસીફિકની વચ્ચે ફેલાયેલ અમેરિકા નામના ખંડમાં યુએસએ ઉત્તર તરફ છે જ્યારે દક્ષિણ અમેરિકા એટલે પેરુ, મેક્સિકો, બ્રાઝીલ જેવા અનેક રાષ્ટ્રો આવેલા છે. કેનેડા અને મેક્સિકોની વચ્ચે સેન્ટ્રલ યુએસએમાં ૪૮ રાજ્યો અને એક ફેડરલ ડીસ્ટ્રીક્ટ રાજ્ય (વોશિંગ્ટન ડી.સી.) જે અહીંની રાજધાની છે તેનો સમાવેશ થાય છે જ્યારે ઉત્તર-પશ્ચિમે અલાસ્કા નામનું રાજ્ય આવેલ છે. હવાઈ રાજ્ય પેસીફિક સમુદ્ર તરફ આવેલ ટાપુઓના સમૂહનો બનેલ છે.

૩૧ કરોડ ૭૦ લાખની પંચરંગી વસ્તી સાથે દુનિયાનું ત્રીજા નંબરનું રાષ્ટ્ર છે એટલે અમેરિકા અને ૩.૭૦ મિલીયન (એક ઉપર ૬ મીંડા = એક મિલીયન = ૬૫ લાખ) ચોરસ માઈલના વિસ્તાર સાથે તેનો નંબર ચોથો આવે છે. આ બન્ને બાબતમાં ચીન પહેલો નંબર ધરાવે છે અને વસ્તીમાં આપણે ચીન સાથે હરિફાઈ કરતા બીજા નંબરે છીએ. આપણે ત્યાં ઇંદીરાબેન અને સંજય ગાંધીના સમયમાં શરૂ થયેલ ખસીકરણ ભૂલાઈ ગયેલ હોય તેવું લાગે છે.

સમયમાં સતર્ક અને તર્ક-સંગત.

સમયની રીતે સદાય સતર્ક અમેરિકામાં નવ ટાઈમ ઝોન છે. પૂર્વથી પશ્ચીમ જતાં એટલાન્ટિક સ્ટાન્ડર્ડ ટાઈમ (AST), ઇસ્ટર્ન (EST), સેન્ટ્રલ (CST), માઉન્ટેન (MST), પેસિફિક (PST), અલાસ્કન (AKST), હવાઈ (HST), સામોઆ (UTC-11) અને ચામોરો (UTC+10). આમાંથી છ ટાઈમઝોન વચ્ચે નીચે દર્શાવેલ ટેબલ મુજબ એક એક કલાકનો ફર્ક હોય છે.

Hawaii	Alaska	Pacific	Mountain	Central	Eastern
11:29 am	12:29 pm	1:29 pm	2:29 pm	3:29pm	4:29 pm
HST	AKST	PST	MST	CST	EST

આ ટેબલમાં માઉન્ટેન ટાઈમ ઝોનમાં આવેલ એરીઝોના નો સમય ડે-લાઈટ સેવીંગ વખતે નથી બદલાતો.

આ ટૂંકા નામો (AST), (EST) વિગેરેમાં (ST) કોમન છે જે સ્ટાન્ડર્ડ ટાઈમ માટે વપરાયેલ છે. અહીં બીજી એક દિલચસ્પ બાબત એ છે કે આ છ ટાઈમ ઝોન અને બાકીના ત્રણ ટાઈમ ઝોન (AST), (UTC-11) અને (UTC+10)માં યુટીસી શબ્દ ઉપર ધ્યાન આપવા જેવું છે. તેને કો-ઓર્ડિનેટેડ યુનીવર્સલ ટાઈમ કહેવાય છે જે સમય માટેનું પ્રાથમિક સ્ટાન્ડર્ડ છે અને લંડનના ગ્રીનવિચ મીન ટાઈમ (જીએમટી-GMT)ને લગભગ મળતો આવે છે, ફર્ક માત્ર એટલોજ છે કે જીએમટીની વેજાનીકો દ્વારા ચોક્કસ રીતે વ્યાખ્યા કરવામાં આવેલ નથી. દુનિયા આખીના ઘડિયાળો પોતપોતાના સમય પ્રમાણે ચાલતા

હોય છે જેને લોકલ ટાઈમ કહેવાય પરંતુ આંતર-રાષ્ટ્રીય સ્તરે તેનો સામાન્ય ભાષામાં જીએમટી કરતાં આગળ કે પાછળનો ઉલ્લેખ થતો હોય છે. દા.ત. આપણે ત્યાં આઈએસટી-ઈન્ડિયા સ્ટા.ટા.-જીએમટી કરતાં સાડા પાંચ કલાક આગળ છે. ખરેખર અહીં જીએમટીની જગ્યાએ યુટીસી શબ્દ વપરાવો જોઈએ, પરંતુ આગેસે ચલી આતી છે.

બીજી ખાસ બાબત જેવી બાબત એ છે કે એરિઝોના ઉપરાંત યુરટો, રિકો, હવાઈ, યુએસ વર્જિન ટાપુઓ અને અમેરિકન સામોઆ માં ડે-લાઈટ સેવીંગ ટાઈમ અનુસરવામાં આવતું નથી. યુએસના દૂર આવેલ ટાપુઓ-આપણા ભારતના આંદામાન-નિકોબાર કે લક્ષદ્વિપ ટાપુઓ છે તેવા-ને બે વિભાગમાં વિભાજીત કરવામાં આવેલ છે જે યુટીસી ઓછા-૧૧, મતલબ યુટીસી કરતાં ૧૧ કલાક પાછળ અને ૧ કલાક આગળ વાળા ટાપુઓ યુટીસી+૧૦ તરીકે ઓળખાય છે.

ડે-લાઈટ સેવીંગ શું છે ?

નામજ દર્શાવે છે તે રીતે દિવસ દરમિયાનમાં જ્યારે દિવસનો પ્રકાશ પૂરતો મળતો હોય ત્યારે તેને મહત્તમ ઉપયોગ કરી વીજળી બચાવી ને સમયનો મહત્તમ ઉપયોગ કરવાના કન્સેપ્ટ સાથે અહીં માર્ચ મહિનાના બીજા રવિવારે ડેલાઈટ સેવીંગ વહેલી સવારના બે વાગ્યાથી શરૂ થાય છે. ત્યારે તે જીએમટી કરતાં સાડાચાર કલાક પાછળ રહે છે. આ ડે-લાઈટ સેવીંગ શરૂ થાય ત્યારે ઉપર બતાવેલ ટૂંકા નામો પણ અલગ રીતે ઓળખાય છે. દા.ત. ઇસ્ટર્ન સ્ટા.ટા. (EST) થઈ જાય છે. ઇસ્ટર્ન ડેલાઈટ ટાઈમ (EDT). અને ફરીથી આ સમય નવેમ્બર મહિનાના પ્રથમ રવીવારથી નોર્મલ સ્ટાન્ડર્ડ ટાઈમ બની જાય છે વહેલી સવારના બે વાગ્યાથી.

શું હિન્દુસ્તાનને ટાઈમ ઝોનની જરૂર નથી ?

આપણે હિન્દુસ્તાનના પશ્ચિમ કિનારેથી દા.ત. અમદાવાદના સરદાર પટેલ એરપોર્ટથી મુસાફરી શરૂ કરીએ અને યુરોપ પરથી ઉડીને જો ન્યુયોર્કના જહોન એફ. કેનેડી હવાઈ મથકે ઉતરવાનું હોય તો માનવાનું કે સૂર્યદાદા તમારી સાથે મુસાફરી કરી રહ્યા છે અને તેથી તમે એક દિવસ બચાવો છો જ્યારે વિરૂદ્ધ દિશામાં મુસાફરી કરતા તમે એક દિવસ ગુમાવો છો. પરંતુ સાથે સાથે તમને 'જેટ-લેગ' લાગે છે જેને હું 'ડોન્કી-લેગ' કહું છું તે થોડા સમય માટે તો તમારા બોડી અને માર્બલના કલોકની રીધમને ખેરવી નાખે છે અને તમારો ઊંઘવાનો સમ રી-સેટ થતા થોડો સમય લાગે છે.

ઉપર જોયું તેમ આ દેશમાં સમય અને ઉર્જાના ઓપ્ટીમમ ઉપયોગ સાથે ડે-લાઈટ સેવીંગ સૂર્ય દેવની ગતી પ્રમાણે મોસમની સાથે તાલ મિલાવે છે. જ્યારે આપણે ત્યાં આઝાદીના સણસઠ વરસ પછી પણ હજુ અંગ્રેજોએ નક્કી

કરેલ સમય બાબતમાં યુનીટી-એકતા દેખાડી રહેલ છીએ પછી તે પૂર્વમાં ચીનની સરહદે આવેલ રાજ્યો હોય કે કચ્છનું કોટેશ્વર હોય-દરેક જગ્યાએ જાણે સુરજ એકજ સમયે ઉગે અને આથમે ! ખરેખર જો તાલ મેળવવાની જરૂરત હોય તો તે સમયે રાજકીય કારણોસર બનાવેલા કાયદાઓ કે બંધારણમાં ફેરફાર કરી રાજકારણને વચ્ચે લાવ્યા સિવાય રાષ્ટ્રને સંગઠીત રાખે તેવા કોમન લો બનાવવાની જરૂરત છે અને શાણપણ વાપરીને કુદરતી સમય પ્રમાણે લોકોને તેમના ખોડી અને માર્બન્ડના કલોકની રીધમ પ્રમાણે કામ કરવાનો સમય ગોઠવી ટાઈમ-ગ્રોનનો કન્સેપ્ટ અપાવાની શરૂઆત કરવા જેવું છે.

અમે આંદામાન-નિકોબારના આપણા ટાપુઓ પર ગયેલ ત્યારે સવારમાં ત્રણ-સાડાત્રણે કૂકડો બોલેલ. મારા ઘડિયાળમાં સમય અમદાવાદનો હતો અને ત્યાં પણ ખરેખર એટલાજ વાગ્યા હતા પણ કૂકડો તો સમય જોઈને થોડોજ બોલે ? ત્યાં તપાસ કરી તો કહ્યું કે અમારે મેઘન-લેન્ડ (દિલ્હી)ના તાલે ચાલવું પડે છે ! અમેરિકામાં મહેનતાણું

પણ કલાક પ્રમાણે લેખવામાં આવે છે અને આઠ કલાકથી વધારે કામ લેવું ગુનો બને છે. પાંચ દિવસ-સોમથી શુક્ર-અને ૪૦ કલાકમાં અમેરિકા ૭૦ની સ્પીડમાં દોડવું હોય છે અને વિક-એન્ડ મતલબ શની-રવીની રજાઓમાં સ્પીડ ઘટીને પચાસની થઈ જાય છે ! કાજલ ઓઝા વૈધ્ય તેમના “સુખ એક બીજાનું” માં લખે છે તે પ્રમાણે ડાયોસ્પોરા તરીકે ઓળખાતા વિદેશમાં રહેતા સાહિત્યકારોમાંના અહીંના એક કવિ ચંદ્રકાન્ત શાહની ચાર લાઈઓ આ બાબતમાં મમળાવવા જેવી છે.

“વીકડેઝમાં હાર્ડવર્કને વીકએન્ડ્ઝમાં ચાર્ડવર્ક,
ઓઇલ ચેન્જના આંટાફેરાને કારવોશના કામણ,
એરપોર્ટ પર આવનજાવન, કોઈ-કોઈને મૂલ કરાવવું
મનભાવન,

વીકએન્ડ્ઝમાં સ્પીડ લાઈફની સેવન્ટીની, શનિ રવિમાં
થઈ જતી પંચાવન”

સેતુના સંકેત

જ્ઞાતિ સેતુ તેના દશાબ્દી વર્ષની ઉજવણી કરી રહેલ છે ત્યારે જ્ઞાતિ સેતુના જુન-જુલાઈ-૨૦૧૧ અંકના તંત્રીલેખને અહીં પૂર્ણ પ્રસિધ્ધ કરેલ છે. સેતુના તંત્રીલેખ દ્વારા સમાજ વિકાસના વિવિધ પાસાઓ અંગે સંકેત દર્શાવવામાં આવેલ છે જે આજે પણ એટલાજ પ્રસ્તુત છે. - અતુલ સોની

જ્ઞાતિસેતુનો ઉદ્દેશ હતો કચ્છમાં તેમજ કચ્છથી બહાર વસતા આપણા જ્ઞાતિબંધુઓ, પરિવારો, એમની પ્રવૃત્તિઓ અને પ્રગતિ, સમસ્યાઓ અને શક્તિ, પરંપરાઓ અને પ્રકૃતિ, આદિની વિગતોની અરસપરસ જાણકારી વધે, મનમેળ વધે. ‘સેતુ’એ, ગત સાત વર્ષ દરમિયાન આ હેતુને બળ આપવા પૂરતા પ્રયાસો કર્યા છે, જેનું સમાજ સાક્ષી છે.

આપણા સમાજના છેવાડાના તેમજ નબળ વર્ગોને ઉપર લાવવાના પ્રયાસો થાય, આપણા પરંપરાગત ગૃહઉદ્યોગોને પ્રશાસકીય પ્રોત્સાહન મળે, આપણી પ્રતિભાઓનું ઉચિત સન્માન થાય, આપણી જ્ઞાતિનું ગૌરવ વધે, આપણા સમાજમાં શિક્ષણનું પ્રમાણ વધે, મહિલાઓને એમના વિકાસની પૂરતી તકો મળે એ માટે, જ્ઞાતિ સમસ્તના એક સક્ષમ અને સમર્પિત સંગઠનની સમયોચિત માંગને પ્રસારીત કરવામાં ‘સેતુ’એ એનું નમ્ર યોગદાન આપ્યું છે. સામાજિક વિકાસની આ સહજ અને સતત પ્રક્રિયા છે. જેના પ્રારંભે માહિતીનું ખૂબ જ મહત્ત્વ છે. ‘સેતુ’એ પૂરી નિષ્ઠાથી સાત વર્ષ સુધી આ કામ કરવા પૂરતા પ્રયાસ કર્યા છે, જેનો એને સંતોષ છે. આપણા સમાજ સમસ્તમાં અરસપરસની ઓળખ વધે, ‘સંવાદ’ની ઘરછા વધે, અલગ અલગ વિસ્તારના આપણા જ્ઞાતિ સંગઠનો એક પ્લેટફોર્મ પર મળતા થાય એ માટેના જ્ઞાતિ વડિલોના પ્રયાસો અને વિચારોના વ્યાપક પ્રસાર માટે પણ ‘સેતુ’ સદૈવ પ્રયત્નશીલ રહ્યું છે.

અને સૌથી મોટી વાત, ‘સેતુ’એ એના ગત સાત વર્ષ દરમિયાન દરેક અંક એની અપેક્ષિત અવધિએ પ્રકાશિત કર્યો છે. એના સંપાદન, પ્રકાશન, વિતરણ આદિના કાર્યો સાથે સંકળાયેલા આપણા સમાજના સભ્યોએ, પોતાની વ્યવસાયિક અને પારિવારિક જવાબદારીઓ સાથેની વ્યસ્ત દિનચર્યામાંથી આવશ્યક સમય અને શક્તિ સ્વેચ્છાએ નિઃસ્વાર્થભાવે અર્પી છે. ‘સેતુ’ને સાત વર્ષ સુધી નિભાવવામાં આપણા સમાજના શ્રેષ્ઠીઓએ વાત્સલ્યસભર સહકાર આપ્યો છે. ‘સેતુ’ એમનું ઋણી છે. ‘સેતુ’નું લવાજમ ભરીને મંગાવનારા સર્વેનું યોગદાન તો અણમોલ જ છે. એમનું મોકલેલું લવાજમ ‘સેતુ’ માટે સૌથી મોટું પ્રોત્સાહક બળ રહ્યું છે. આપણા સમાજની વિગતો આપણા જ્ઞાતિ મંડળો, મહિલા મંડળો અને યુવા મંડળોએ ‘સેતુ’ને પોતીકું સમજીને, એમની પ્રત્યેક નાની મોટી પ્રવૃત્તિની વિગતો મોકલી છે. સેતુને ગૌરવ બક્ષતા જ્ઞાતિ મંડળોના આ સહયોગ બદલ ‘સેતુ’ એમનું સહુનું આભારી છે.

‘સેતુ’ એક વિચાર હતો. જેનું વાવેતર થયું. પૂરા સમાજે એનું સિંચન કર્યું છે. હવે એ વિચારબીજ સ્વયં પાંગરતો રહેશે એનો અમને વિશ્વાસ છે. ‘સેતુ’એ એની પ્રાથમિક ફરજ નિભાવી છે. સમય વહેતો રહે છે, સામાજિક શાણપણ સદૈવ વધતું રહે છે. સમયની માંગ મુજબ, આપણા સમાજના પ્રજ્ઞાવાનોનું માર્ગદર્શન અને સહયોગ મળતો રહેશે. અમને વિશ્વાસ છે કે ‘સેતુ’ નું આ ‘સક્ષમ’ સમાજને સુદ્રઢ બનાવવા સુમધુર સંગીત પીરસતું રહેશે. અસ્તુ.

અતુલ સોની (માનદ્ મંત્રી)

મનુભાઈ કોટડીયા (પ્રમુખ)

હંસરાજ કંસારા (મુખ્ય તંત્રી)

અગાઉ ત્રણ અંકોમાં આપણે કચ્છની અમોલ વિરાસત-શિલ્પ-સ્થાપત્ય જિલ્લા માહિતી કચેરી-ભુજનાં જીલ્લા માહિતી અધિકારીશ્રી શાંતીલાલ સોની દ્વારા સંપાદિત ના.સરોવર, કોટેશ્વર, લખપત તેમજ કોટેશ્વર (સિયોન)ની યાત્રા આપી માણી... હવે આપણે સેતુનાં આ અંકમાં માતાનાં ગઢ-આશાપુરા મંદિર વિષે વધુ જાણીએ.

પશ્ચિમ કચ્છમાં પવિત્ર અને પ્રાચિન યાત્રાધામ માતાનાં મઠમાં કચ્છનાં કુળદેવી આશાપુરા માતાજીનું પુરાણ પ્રસિધ્ધ મંદિર આવેલું છે. આ મંદિર આશરે ૧૨૨૦ વર્ષ જુનું છે. કચ્છનાં રાજવી જાડેજા વંશનાં કુળદેવી હોવાને નાતે પ્રત્યેક કચ્છીઓ તેને આદરથી માથું નમાવે છે. અને કચ્છની ઇતિહાસી તરીકે જાણે છે. નવરાત્રીમાં ઘટ સ્થાપના સાથે હોમ-હવન થાય છે. કચ્છનાં રાજવંશ દ્વારા માતાજીને ચામર ટોળવાની પરંપરા રાજશાહીનાં સમયથી ચાલતી આવી છે. અહીં કચ્છ અને દેશ પરદેશથી લાખોની સંખ્યામાં ભાવિકો પગપાત્રા અને વાહનો દ્વારા માનતા પુરી કરવા અને શિશ નમાવવા આવે છે.

ત્યારે મા હિંગલાજનાં આર્શિવાદથી પોતાની જીત થઈ હોવથી અંતઃસ્ફૂરણથી આ સ્થાને ભવ્ય મંદિર બનાવવાની ઇચ્છા થતાં અને યુદ્ધમાં આશાપુરી થતાં આ મંદિર “આઈ આશાપુરા” તરીકે સુવિખ્યાત થયું. અને માતાનાં મઠ તરીકે ઓળખાવા લાગ્યું. ઇ.સ.૧૮૧૯નાં ઇસ્તીકંપ વખતે આ મંદિરને વ્યાપક નુકશાન થતાં કચ્છનાં

એ સમયનાં દાનવીર સુંદરજી સોદાગર ત્યાં કચ્છનાં દિવાન લક્ષ્મીદાસ કામદારે ઇ.સ.૧૮૨૪માં તેનો જીર્ણોદ્ધાર કરાવ્યો હતો. આ પછી ૨૦૦૧નાં ઇસ્તીકંપમાં પણ આ મંદિરને વ્યાપક નુકશાન થતાં તેનો જીર્ણોદ્ધાર મંદિર ટ્રસ્ટે કર્યું છે.

આ મંદિરની સ્થાપના વાઘમ ચાવડાનાં ભાણેજ મોડનાં કુંવર ફૂલ સમાએ સૌરાષ્ટ્રનો અમુક પ્રદેશ જીતીને પરત ફરતી વખતે માતાનાં મઠમાં રાતવાસો કર્યો હતો.

માતાનાં મઠનું સ્થાનક ભુજથી ૮૫ કિ.મી., લખપતથી ૪૧ કિ.મી. દૂર છે. અહીં રહેવા માટે સુંદર અતિથીગૃહ અને ભોજનાલય છે.

કચ્છી જૈન સેવા સમાજ અમદાવાદ સંચાલિત ડાયાલિસિસ સેન્ટરનો શુભારંભ

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ અમદાવાદે તેના સુવર્ણ જયંતી વર્ષ ઉજવણી દરમિયાન કચ્છ સંસ્કૃતિક મ્યુઝિયમનું લોકાર્પણ, કચ્છી ઉદ્યોગપતિશ્રીઓનું સન્માન, કચ્છમાં સ્થાપિત ઉદ્યોગોના ઉદ્યોગપતિશ્રીઓનું સન્માન, મનોરંજન ક્ષેત્રની કચ્છી હસ્તીઓનું સન્માન, કચ્છના સર્વાંગ ઇતિહાસનું વિમોચન, કચ્છી મેળો, કચ્છ દર્શન, કચ્છી નાટક, કચ્છી ડાયરો, ગુજરાત સ્થિત કચ્છી જૈન યુવાઓનું સંમેલન, પરિચય મિલન સમારંભ, વિવિધ પ્રકારના મેડિકલ કેમ્પ, જેવી અનેકવિધ પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરેલ.

ત્યારબાદ શ્રી કચ્છી જૈન ભવન - પાલડી પરના રિનોવોટેડ મેડીકલ સેન્ટરનું લોકાર્પણ કરવામાં આવેલ. આ સેન્ટરમાં આપણા સમાજના લોકોને રાહત દરે તબીબી સેવાઓ આપવામાં આવે છે.

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ અમદાવાદ ફરી તેની સેવાની પાંખો લંબાવી રહેલ છે. શ્રી કચ્છી વિશ્રામ ગૃહ શાહીબાગ, અમદાવાદ ખાતે વિખ્યાત કચ્છી ઉદ્યોગપતિ શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ ગોગરીના આર્થિક સહકારથી એક અદ્યતન

ડાયાલીસિસ સેન્ટર શરૂ કરી રહેલ છે. જો કે અમદાવાદમાં ઘણા ડાયાલીસિસ સેન્ટર હાલમાં કાર્યરત છે, પરંતુ સાથે સાથે કીડની ફેલ જવાના બનાવો પણ વ્યાપક પ્રમાણમાં બનતા રહે છે. તેથી આ ડાયાલીસિસ સેન્ટરની અનિવાર્યતાને પીછાણી શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ તે ક્ષેત્રે આગળ વધી રહેલ છે.

આ ડાયાલીસિસ સેન્ટરનું લોકાર્પણ રવિવાર તા.૨૦-૪-૧૪ ના રોજ થશે. આ સેન્ટરનું નામ **શ્રી ધીરજલાલ ટોકરશી કાપડીયા ડાયાલીસિસ સેન્ટર** રાખવામાં આવેલ છે.

આ દિવસે અમદાવાદ ગાંધીનગર સ્થિત કચ્છી વ્યવસાયીકોની કચ્છી **બીઝનેસ ડીરેક્ટરી**નું વિમોચન પણ આવનાર છે. અમદાવાદ સ્થિત કચ્છીઓના દરેક પ્રકારના વ્યવસાયનો આ ડિરેક્ટરીમાં સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે. આ ડિરેક્ટરી અમદાવાદ સ્થિત કચ્છીઓને ખૂબજ ઉપયોગી બની રહેશે. તદ્દુપરાંત દરેક કચ્છીને એક તાંતણે બાંધવાનું એક સાધન પણ બની રહેશે.

કચ્છમાં કાર્યરત તમામ ટેલિફોનિક, અઠવાડિક, પખવાડિક તથા માસિક અખબારો સામયિકો તેમજ સ્થાનિક, રાજ્ય અને રાષ્ટ્રીયસ્તરના ઇલેક્ટ્રોનિક મીડિયાએ આજે ભુજ પત્રકાર મિત્ર મંડળના નેજા તળે એક થઈને તાજેતરમાં જ માહિતી ખાતામાંથી સેવાનિવૃત્ત થયેલા

ખેશી, પ્રફુલ્લ ગજરાએ સન્માનપત્ર અને શાલથી તેમને સન્માનિત કર્યા હતા.

આ પ્રસંગના સર્વક એવા પત્રકાર મિત્ર મંડળનાં જયેશ શાહ, વિનોદ ગાલા, નયન અંતાણી, જય દવે, હરેશ સતાણી અને વિમલ ખેશીએ કચ્છી નક્શી કામસભર ચાંદીના સ્મૃતિચિહ્ન સાથે તેમજ

ઇન્ચાર્જ નાયબ માહિતી નિયામક શાંતિલાલ કે. સોનીને સરકારી નોકરીમાંથી નિવૃત્તિ બદલ વિદાયમાન અને અખબારીક્ષેત્રે પ્રવૃત્ત થવાના આશાવાદ સાથેનો આવકાર આપ્યો હતો.

મૂળ વિથોણના અને ભુજ ખાતે નાયબ માહિતી નિયામક તરીકે ફરજ બજાવતા એસ.કે.સોનીનાં પત્રકાર જગ સાથેના સુમેળભર્યા સંબંધો આ સમારોહમાં સ્પષ્ટ થયા હતા. ભુજમાં મીડિયાએ આજદિન સુધી કોઈ માહિતી અધિકારીને આ રીતે વિદાયમાન આપ્યું નથી.

આ પ્રસંગે કચ્છમિત્રના તંત્રી દીપક માંકડ તથા વરિષ્ઠ પત્રકારો મહેશભાઈ ગઢવી, ધરમશીભાઈ મહેશ્વરી, રામભાઈ ઠક્કર, મધુભાઈ રાયસોની તથા અબ્દુલ ગકુર શેખે શ્રી સોનીને કચ્છી પાઘડીથી જ્યારે નિખિલભાઈ પંડ્યા, નવીન

ઉપસ્થિત વરિષ્ઠ પત્રકારો વિપુલ વૈદ્ય, તુષાર મહેશ્વરી, યોગેશ ખત્રી ઇલેક્ટ્રોનિક્સ પ્રિન્ટ મીડિયાના તમામ ઉપસ્થિતોએ પણ શ્રી સોનીને શુભેચ્છા સહ પુષ્પગુચ્છ અર્પણ કર્યા હતા.

સન્માનના પ્રત્યુત્તરમાં વિસ્તારથી અને એક એક પ્રસંગ યાદ કરીને શ્રદ્ધા સ્વીકાર કરતા શાંતિલાલભાઈ સોનીએ સુરતના પ્લેગ, કોમી રમખાણ, કચ્છના દુકાળ, ભૂકંપ, વાવાઝોડા ચિંતન શિબિર અને રણોત્સવ સહિતની ઘટનાઓ યાદ કરી સૌનો આભાર માન્યો હતો. કચ્છના મીડિયાની આપસી સહિષ્ણુતાની નોંધ લીધી હતી. તેમના ધર્મપત્ની હેમલતાબેન તથા અન્ય પરિવારજનો પણ ઉપસ્થિત

મયૂર ખોરીયા, ગી રહ્યા હતા. સૌ. કચ્છમિત્ર

કંસારા સમાજનું ગૌ

અમદાવાદ સ્થિત કુ.હિતૈષી જીતેન્દ્રકુમાર કંસારા કે જેઓ (S.Y.B.Com. H.L.College of Commerce) માં અભ્યાસ કરવાની સાથે દેશની રક્ષા કરવાના સબળ ધ્યેય સાથે N.C.C. કેમ્પની પ્રવૃત્તિમાં પણ રસ ધરાવે છે.

તેઓ શ્રી દિલ્હી સ્થિત રફ જન્યુઆરી, ૨૦૧૪ના રોજ યોજાયેલ (રીપબ્લીક ડે કેમ્પ) N.C.C. (Air Force)માં ગુજરાતમાંથી પ્રથમ પસંદગી થયેલ છે અને ભારતમાં ગાર્ડ ઓફ ઓનરના રૂપ કેડેટમાં તેમની પસંદગી થવા પામેલ છે. કંસારા જ્ઞાતિમાં

ની એક માત્ર ક્ત પ્રવૃત્તિ માટે રીને પ્રોત્સાહન આપનાર પિતા જીતેન્દ્રકુમાર તથા તેમના માતા શ્રીમતી શશીબાલાબેન કંસારાને સમસ્ત કંસારા સમાજના ખાસ અભિનંદન...

(નોંધ : આપણી જ્ઞાતિની આવી પ્રવૃત્તિ કરતી યુવતિને આપના વ્યક્તિગત અભિનંદન તેની પ્રવૃત્તિને

ચોક્કસ વેગ આપશે.) મો. : ૯૮૭૯૫૫૮૪૬

સૌજન્ય : કંસારા ટાઈમ્સ

પ્રખર પર્યાવરણપ્રેમી, જાણીતા પક્ષીવિદ, આંતરરાષ્ટ્રીય ખ્યાતિ પ્રાપ્ત ફોટોગ્રાફર, કચ્છ નેચર કલબના સ્થાપક, ઋષુ હૃદય માનવી, મિતભાષી મિત્ર એવા અશ્વિનભાઈ શંભુલાલ પોમલનએ ગુરુવારની પચોટીએ હળવેકથી પોતાની આંખો વીંઝી અને પરિવારની ડાળને રેઠી મૂકીને મહાપ્રયાણે ઊડી ગયા.

પૃથ્વીના ચીરચુવાન એવા અશ્વિનભાઈને લઈ જનારો હૃદયરોગનો હુમલો પોતાની પાછળ એવો સંદેશ મૂકતો ગયો કે તેઓ ખરેખર ‘સ-હૃદયી’ હતા !

અશ્વિનભાઈએ વ્યવજગત, પક્ષીસૃષ્ટિ તેમજ પર્યાવરણ ક્ષેત્રે ખૂબ જાગૃત પ્રવૃત્તિ કરી છે. વન વિભાગ દ્વારા સમયાંતરે યોજાતી પશુ-પક્ષી ગણતરીમાં તેઓ સક્રિય ભૂમિકા ભજવતા. શાળાઓ અને સંસ્થાઓમાં તેઓ પોતાના વિષદ જ્ઞાનને એકદમ સરળ શબ્દોમાં ઝીણવટપૂર્વક રજૂ કરતા.

પ્રકૃતિના સફાઈ કામદાર એવા ગીધોની નોંધ લેવામાં તેઓએ વૈશ્વિક પ્રસિદ્ધિ હાંસલ કરી હતી. કચ્છમાં એક જ સ્થળે ૪૦૦ (ચારસો પૂરા) ગીધોનો ફોટો પ્રગટ કરીને તેઓએ એક અદ્ભુત ગીધ કોલોની શોધી આપી હતી. આ કોલોનીમાં પ્રત્યેક વર્ષે ગીધો પોતાના માળાનું સમારકામ કરે છે જેનો સંપૂર્ણ અભ્યાસ તેમની પાસે સચવાયેલો હતો. આ લખનાર એવી એ કોલોનીનો પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી છે.

ગુજરાત અને મુંબઈની વિવિધ પ્રાકૃતિક સંસ્થાઓ સાથે સંકળાયેલા અશ્વિનભાઈ માધાપર ગામે સોના-ચાંદીના આભૂષણોના વ્યવસાયી હતા. પરંતુ વાસ્તવમાં તો તેઓ પોતે સોનાનું હૃદય ધરાવતા હતા અને પક્ષી જગતનું ઘરેણું હતા !

થાન જાગીર ખાતે નરેન્દ્રભાઈ ગોર અને નવીનભાઈ બાપટના નિર્દેશનમાં તેમની સાથે કરેલું તારાદર્શન આ લખનારના જીવનની અવિસ્મરણીય રાત્રિ હતી. ચાડવા રખાલ, ધીણોધર, છારીઢંટ જેવા સ્થળોએ એમની સાથે કરેલી રખડપટ્ટી કેમેય ભૂલી નહીં શકાય તો તેમના ઘરે પોતાના સંગ્રહમાં ગોપનીય રીતે સચવાયેલી ‘ફ્લેમિંગો સિટી’નો લાખો સુરખાબનો વીડિયો જોયો જે તદ્દન અલભ્ય અને અપ્રતિમ છે.

કો’ સરકારી સંસ્થાના નેજા હેઠળ કચ્છમાં જ ત્રણ દિવસ અને

ત્રણ રાતનો દુર્ગમ પ્રવાસ ખેડીને અશ્વિનભાઈની આગેવાનીમાં એક ટીમ આ સર્વથા ગોપિત સ્થળે પહોંચી અને પરિણામે જે વીડિયો રેકોર્ડિંગ કર્યું તેની ક્લીપ લાખો રૂપિયાની ખુલ્લી ઓફર છતાં પક્ષીઓના આ સાચા ચાહકે કોઈને વેચી નહીં. અરે દેખાડી પણ નહીં ! તેની પાછળ એમનો તર્ક એવો હતો કે આવી આ અદ્ભુત વીડિયો જનસામાન્ય થઈ જશે તો હજારો લોકો પર્યટક તરીકે પોતાના ક્ષણિક રોમાંચ ખાતર આ સ્થળોને ખુંદી વળશે. પરિણામે આપણા રૂપકડાં મહેમાન જેવા સુરખાબોનું અસ્તિત્વ જોખમમાં મુકાઈ જશે !!

પક્ષી ગણતરી માટે મળતા હજારોના અનુદાનમાંથી અશ્વિનભાઈ એકપણ રૂપિયો પોતાના મહેનતાણા રૂપે લીધા વગર જેટલી લાગત આવતી એટલી જ રકમ રાખીને આખેઆખું ફંડ પરત પાછું આપી દેતા.

સરકારી તંત્ર માટે આ એક મોટું અચરજ હતું કે સરળતાથી હાથમાં આવેલું ફંડ કોઈ વ્યક્તિ આટલી ધમાનદારીથી પાછું પણ આપી શકે છે ! આપણા અશ્વિનભાઈને તો એ ફંડ પંખીઓના ચણ જેવું લાગતું. પંખીનું ચણ કાંઈ આપણાથી થોડું ખાઈ જવાય ?!

એવા એ અશ્વિનભાઈનો મોખાઈલ નંબર મારી પાસે છે સચવાયેલો...
એ નંબરની સાથે ઝબકતું નામ પણ રહેશે.
કાયમી ધોરણે સચવાયેલું...
બસ, એ જ સમજાતું નથી કે,
આ નામ પાછળ ટહુકતું એક પંખી સાવ અચાનક ક્યાં ઊડી ગયું ?

અશ્વિન પોમલ...
નામધારી માણસની એક દુર્લભ પ્રજાતિ
કાયમી લુપ્ત થઈ જાય એથી પહેલાં-
એવા એ પંખીનો વારસો સંભાળી લ્યો !
ધન્યર એ પારેવા જેવી આત્માને
સદા પોતાના હુંફાળા ખોળે વિશ્રામ આપે.
...એવી જ અભ્યર્થના !

પ્રતિભાવ

જ્ઞાતિ-સેતુના વસંતોત્સવ અંકમાં દિલીપ ઘોળકિયાના યોગના પ્રયોગનો મહિમા જે પતંજલિ ઋષિ દ્વારા આપણને મળ્યો છે એ વિશે લેખકે જે નવનિત આપ્યું છે એ બદલ એમને અભિનંદન. ઋષિ સંસ્કૃતિ અને કૃષિ સંસ્કૃતિના આ દેશમાં વિજ્ઞાનની ભાષામાં કહીએ તો “રીસર્ચ કરનાર ઋષિ કહેવાયા છે.” એમણે આપેલા નવનિતમાં ના “તત્ત્વ-સત્ત્વ-ને મહત્ત્વને ને આંકનાર આપણે એ ભૂલની સજા આજ પણ ભોગવી રહ્યા છીએ. તો લતા આર. સોનીએ પણ ‘જીવનના મૂલ્યો’નાં ટૂંકા લેખમાં જાણે ગાગરમાં સાગર લઈ આવ્યા છે. જીવનના મૂલ્યોની

“દરકાર કરવાને બદલે આપણે બેદરકાર થઈ રહ્યા છીએ.” તો લતાબેન સોલંકી એક સારા કવયિત્રી પણ છે એમની રચનાઓ કચ્છના સામયિકોમાં ઘણીયેવાર જોવા મળે છે એમના શેરમાં “ચોટ-સચોટ” હોય છે એમનો આ વિષય પર પણ જ્ઞાતિ-સેતુ લાભ લઈ શકે એમ છે. ઉપરાંત વિવિધ વિભાગો, આરોગ્ય, મીતાસ કોર્નર, વ્યક્તિ-વિશેષ, બાળ-વિભાગ-વિચાર મંચ પણ સારું વાંચન પૂરું પાડે છે.

અરવિંદ સોમૈયા
નખત્રાણા (કચ્છ)

સ્વ. તુલસીદાસ ઓધવજી બુદ્ધભટ્ટી શિક્ષણ ક્ષેત્રે આગવી પ્રતિભા ધરાવતા હતા. તેઓ મુળ વિરાણી (કચ્છ)ના વતની હતા અને તેઓ છેલ્લા કેટલાક વર્ષોથી અમદાવાદ ખાતે રહેતા હતાં. માધાપરની સરસ્વતી વિદ્યાલય હાઈસ્કૂલના આચાર્ય તરીકેની કારકીર્દી દરમ્યાન તેઓને શ્રેષ્ઠ શિક્ષક તરીકેનું પારિતોષિક-સન્માન મળેલ. તેઓ સામાજિક ક્ષેત્રે પણ પ્રવૃત્ત હતા. જ્ઞાતિ સેતુ પરિવાર તેમને હાર્દિક શ્રદ્ધાંજલી આપે છે.

કચ્છના શિક્ષણ જગતમાં પણ વીસમી સદીના સાતમાંથી નવમા દાયદા સુધી, ખાસ કરીને માધ્યમિક શિક્ષણ ક્ષેત્રે, સુવર્ણયુગ હતો એમ કહી શકાય. કચ્છની મુલાકાતે આવનારને કેટલી ઉત્તમ શાળાઓની મુલાકાત લેવી એ મૂંઝવણનો સવાલ રહેતો. ચારે ખૂણામાં એક એકથી ઉત્તમ શાળાઓ હતી. તેમાં એક એકથી ઉત્તમ આચાર્યો કામ કરતા હતા. જેમાના કેટલાક તો રાજ્ય અને રાષ્ટ્ર સ્તરે પણ નામના ધરાવતા હતા.

શૈક્ષણિક વહીવટમાં તો ખા હતા. શિક્ષણાધિકારીઓ પણ તેમના જ્ઞાનથી ડરતા.

ગાંધીનગરમાં પણ તેમનું પુષ્કળ માન હતું. દરેક શૈક્ષણિક શિબિરના આયોજનમાં તે હોય જ. આચાર્ય સંઘની કામગીરી પણ સંભાળે. પરીક્ષાઓનો વહીવટ પણ સંભાળે. કચ્છમાં જે પણ શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓ હોય તેમાં તેઓ હોય જ.

માંડવીની ખી.રા.માં. શ્રી પ્રભાબહેન હોય કે ગઢશીશામાં શ્રી રમેશભાઈ હોય કે માતૃછાયામાં શ્રી નલિનીબહેન હોય કે સ્વામિનારાયણ વિદ્યાલયમાં શ્રી બૂચ સાહેબ હોય કે ગાંધીધામની એસ.વી.પી.માં શ્રી જાની સાહેબ હોય. દરેક સ્થળે શિક્ષણના ઉત્તમ પ્રયોગો થતા. બાળકોને ઉત્તમ શિક્ષણ મળતું. તેમને શ્રેષ્ઠ માર્ગદર્શન મળતું. ગમે તે શાળામાં ગમે ત્યારે કોઈ જાય, શિક્ષકો ઉત્તમ રીતે જ કામ કરતા હોય. તેમને ઉત્તમ નેતૃત્વ જ મળતું હોય. શિક્ષકો અને આચાર્યો એવા હતા જેની ત્યારના શિક્ષણાધિકારીઓ પણ સલાહ લઈ કામ કરતા. આજે ગુજરાતના શિક્ષણમાં જે અનેક નવી સંકલ્પનાઓ કામ કરે છે, તેમાની અનેક ત્યારના કચ્છના આચાર્યોએ કરેલા સૂચનોને આભારી છે.

આવા ઉત્તમ આચાર્યોમાં એક હતા માધાપરની એમ.એસ.વી. હાઈસ્કૂલના આચાર્યશ્રી તુલસીદાસ બુદ્ધભટ્ટી, જે સામાન્ય રીતે, ટી.ઓ.બુદ્ધભટ્ટીના ટૂંકા નામે જ ઓળખાતા. ત્યારે કચ્છમાં જે શ્રેષ્ઠ આચાર્યોની ટીમ હતી તેમાં શ્રી રમેશભાઈ દવે, શ્રી દાણી સાહેબ, શ્રી પ્રભાબહેન વસા, શ્રી કિશોરભાઈ શાહ, શ્રી બિપિનભાઈ અંતાણી, શ્રી નલિનીબહેન અગ્રણી હતા. તેમની સાથે બીજા અનેક આચાર્યો અને શિક્ષકો પણ રહેતા. આ બધાએ મળીને કચ્છમાં શિક્ષણમાં જે આહલેક જગાવી હતી તેને આજે પણ ત્યારે ભણેલા વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકો યાદ કરે છે. તેમાં શ્રી બુદ્ધભટ્ટી સાહેબ પણ અગ્રણી હતા. તે ખૂબ જ વિદ્વાન વ્યક્તિ હતા. અનેક વિષયોમાં અને

તેમની ખાસિયત એકે ખૂબ જ પ્રભાવશાળી હોવા છતાં હંમેશા પડદા પાછળ જ રહેતા. ચૂપચાપ કામ કરતા. કચ્છના અનેક શિક્ષકો-આચાર્યોને શ્રેષ્ઠ શિક્ષકના એવોર્ડ અપાવવામાં તેમનો મૂંગો જ્ઞાનો, પણ પોતે ઉત્તમ હોવા છતાં ક્યારે તેનો પ્રયાસ ન કર્યો. અનેક શિક્ષકોને પણ તેમનું મૂંગું માર્ગદર્શન મળ્યા જ કરતું. અનેક શાળાઓને તેમની વહીવટી સૂઝનો લાભ મળ્યો હતો. તેમની પોતાની શાળા પણ ગુજરાતમાં શ્રેષ્ઠ શાળાઓમાંની એક હતી. તેમનું મકાન, પુસ્તકાલય, પ્રયોગશાળા, રમતનું મેદાન અવ્વલ કક્ષાના હતા. ગુજરાતની અનેક સંસ્થાઓનાં સંમેલનો આ શાળામાં જ યોજાતા. અનેક સાહિત્યકારો, કેળવણીકારો, નેતાઓ શાળાની મુલાકાત લઈ ગયા છે અને શાળાની ગુણવત્તાની પુષ્કળ પ્રશંસા કરી છે. તે કચ્છના માધ્યમિક શિક્ષણના 'ઓલ રાઉન્ડર' હતા તેમ કહેવું અતિશયોક્તિ નથી.

નિવૃત્તિ પછી તે પોતાના પુત્ર પાસે અમદાવાદ ચાલ્યા ગયા. તેથી કચ્છને મોટી ખોટ પડી હતી. ત્યાં તેમને તબિયત પણ નરમ રહેતી હતી. પછી ભાગ્યે જ તે કચ્છ આવ્યા હતા. સંપર્ક લગભગ કપાઈ ગયો હતો.

તેમના અવસાનના સમાચાર સાંભળ્યા ત્યારે મારા સહિત અનેક ત્યારના શિક્ષકો-આચાર્યોએ આંચકો અનુભવ્યો છે.

એક ઉત્તમ મિત્ર, વડીલ, માર્ગદર્શક, વહીવટકાર ગુમાવ્યાની અનુભૂતિ થઈ છે. જ્યારે ઉત્તમ લોકોનો દુકાળ હોય ત્યારે એકની વિદાય પણ બહુ મોટા અવકાશ ઊભો કરે છે. કચ્છના શિક્ષણ જગત વતી તેમને ભાવભરી અંજલિ.

સૌ. કચ્છમિત્ર

‘જેટ’ યુગમાં મનુષ્યોની જીંદગી ખૂબ ઝડપી બની ગઈ છે. દોડધામભરી જીંદગીમાં કાંઈક એવું મળે કે જેમાં માત્ર મનોરંજન નહિ પરંતુ સાથે સાથે જ્ઞાન પણ મળતું હોય, સમય પણ ખુશીથી પસાર થાય, અને એખબીજાને મળવાનો આનંદ પણ મળે. તો કામકાજનો થાક પણ ઉતરી જાય, અને હળવાકૂલ બની નાની પાર્ટીઓ, પીકનીક, ગેટ ટુ ગેઘર જેવા પ્રોગ્રામ થતા હોય તો સહુને આનંદ મળે એ હેતુથી આવા પ્રોગ્રામમાં રમાડી શકાય એવી ‘એક મીનિટની ગેઘમ’નું લીસ્ટ આપની સમક્ષ રજુ કરું છું આશા છે વાચકોને ખાસ કરીને સ્ત્રીવર્ગને ખાસ પસંદ આવશે. આનંદ માણવા સાથે પ્રાર્થના પણ જીતો !!

રમાડનારે પાનાઓ, પેન આપી ઘડિયાળ તૈયાર રાખી આવી વિવિધ જાતની ગેઘમ રમાડી શકશે જેમકે...(૧) દરેક પ્રશ્નોના જવાબ બંને બાજુથી સરખા વંચાય તેવા વધુમાં વધુ નામ લખવા. જેમકે (૧) કનક, નમન (૨) શાહરૂખખાનની ફિલ્મોના નામ લખો (૩) કાનો-માત્ર-દૂસ્વ-દીર્ઘ ન હોય તેવા નામો લખવા જેમકે સફરજન, બતક (૪) નારીના વિવિધ રૂપો જેમકે બાલિકા...(૫) આપના દેશના રાજ્યે અને તેના પાટનગર નામ લખવા (૬) જેનો જવાબ એક અક્ષરમાં આવે તેવા નામ લખવા જેમકે એક પીણ ચા (૭) કુચ્છા કૂલાવી ગાંઠ મારી પેન વડે ઉંધા આંક લખવા. (૮) ખુબ ઝડપથી અઘરા વાક્ય બોલાવવા કચ્છા પાપડ (૯) શહેર, દેશ, ગામના નામ આવતા હોય તેવી ફિલ્મોના નામ (૧૦) પાના પર સિક્કાથી ગોળ દોરી તેમાં ખાવાની ગોળ વસ્તુના નામ લખવા (૧૧) સ્ત્રીના શૂંગારના નામ લખવો (૧૨) કહેવતો લખવી (૧૩) તીર્થસ્થાનો નામ (૧૪) કૃષ્ણના મહાદેવના, માતાજીના વિવિધ નામો લખવા (૧૫) અલગ રંગોની બંગડીઓ એક ડિશમાં મૂકી રમનારે એક કલરની બંગડીઓનો સમુહ બનાવવો. (૧૬) ઘરવપરાશની નાની ચીજો ગોઠવી એક સેકન્ડ માટે બતાવી ત્યારબાદ કુટાવી તેની રમનારને વસ્તુના નામ લખવા. (૧૭) પાછળ હાથ બાંધો, મોંઢામાં પેન પકડી સુચના મુજબ અક્ષરો લખવા. (૧૮) પતાની પેર ગોઠવી લાઈનસર ગઢી બનાવવી એક્કો-બકો-ત્રકો- (૧૯) પતાના અસ્તવસ્ત ઢગમાંથી દરેક રમનારને ચોક્કસ પતા કીધો હોય તે ગોતી, વહેલા તે પહેલા થવું (૨૦) ભુજ શહેરની હોટલના નામ લખવો. (૨૧)

થર્મકોલ બોલને મોંઢેથી સ્ટ્રોથી ઉપાડી બાઉલમાં મુકવું. (૨૨) ગ્લાસની પટ્ટી પર સીક્કા મૂકવા (૨૩) માથા પર સીક્કા ભરેલી થાળી મુકી એક હાથેથી એક-એક સીક્કા ઉપાડવા. (૨૪) આડી અવડી-કે ઉંધા આંક બોલાવવા (૨૫) પલાળેલા વટાણાને પાણીમાં રાખી ઊંધી ચમચી થી ઊપાડવા. (૨૬) સોઈ દોરા પરોવવી મોતીની સર બનાવવી લંબાઈ વધુ (સે.મી.) તે વીનર (૨૭) જુદા જુદા કઠોળ બાઉલમાં ભેગા મૂકી તેમાંથી કોઈપણ એક કઠોળ જુદું પાડવું. (૨૮) સાડીઓ ઘડી કરવી (૨૯) કપડા સૂકવવા માટે કિલ્લ પહેરેલા કપડામાં ભરાવવી (૩૦) પગના અંગુઠાથી લખોટી ઊપાડી બાઉલમાં મૂકવી (૩૧) પાણી ભરેલી ડોલમાં તળીયે વાડકો મૂકી તેમાં ઉપરથી સીક્કા નાખવા વાડકામાં પડે તે ગણવા (૩૨) ‘હાઉસી’ની ગેઘમમાંથી અનેક ગેમ બનાવી શકાય છે.

આવી અસંખ્ય ગેઘમ વડે મનોરંજન સાથે મજા લઈ શકાતી હોય તો શા માટે હળવા કૂલ બનીને થોડો સમય ‘બાળક’ ન બની જઈએ ?

સત્સંગ મંડળ (ભુજ)ની બહેનોનું સ્તુત્ય પગલુ

ભુજ સત્સંગ મંડળની બહેનોએ હાલમાં નિર્માણ પામેલા કોટન ચંદાબેન જાદવજી બાપુભાઈ બુદ્ધભટ્ટી ‘સ્મૃતિ હોલ’માં માર્ઘક સીસ્ટમની જરૂર હોવાનું જાણ થતા, જ્ઞાતિકાર્યમાં ઉપયોગી થવાના ઉમદા હેતુથી આ માર્ઘક સીસ્ટમ ભેટ આપવાનું નક્કી કર્યું હતું. તે મુજબ ૮મી માર્ચ આ મહિલા દિન નિમિત્તે આયોજીત મહિલા મંડળે ‘કવીઝ કોન્ટેસ્ટ’નું આયોજન કર્યું હતું. તે દરમિયાન શ્રી સુનીલભાઈ પોમલએ જ્ઞાતિમંડળ વતી આ માર્ઘક સીસ્ટમ સ્વીકાર્યા હતા. આ સ્તુત્ય કાર્યને પરિણામ આપવામાં ભાવનાબેન ચનાણી, નીલાબેન પોમલ, મીતાબેન સોલંકી, ગીતા પોમલ, ગીતા હેડાઉ, ગીતા મૈયા, રેખાબેન હેડાઉ, જ્યોતીબેન બુદ્ધભટ્ટી, કવિતા સોલંકી, યોગેશ્વરીબેન બુદ્ધભટ્ટી, તેમજ રીટાબેન બુદ્ધભટ્ટી ઉપસ્થિત રહી સહયોગ આપ્યો હતો.

આ કાર્યને લતાબેન સોલંકી, રોહિણીબેન બુદ્ધભટ્ટી, આમંત્રીત મહેમાન નખત્રાણા મહિલા મંડળના પ્રમુખ શ્રી જ્યોતિબેન કઢા મંત્રી હેતલબેન પોમલ તથા ઉપસ્થિત સર્વે બહેનોએ તાડીઓના ગડગડાટથી આ સુંદર કાર્યને વધાવી લીધો હતો અને આ કાર્યને બિરદાવવામાં આવ્યો હતો.

સર્વે બહેનોના જયશ્રી કૃષ્ણ

લે.મીતા એન. સોલંકી

યોગાભ્યાસ શરૂ કરતા પહેલા ધ્યાન પર લેવાની બાબતો

અર્થ : સાંખ્યા સમાન કોઈ જ્ઞાન નથી યોગ સમાન કોઈ બળ નથી.

આજે આખા વિશ્વમાં 'યોગ'નું મહત્ત્વ સમજાતું જાય છે દિવસે દિવસે યોગનો પ્રચાર અને પ્રસાર વધતો જાય છે. વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિથી તેનું પરીક્ષણ

શ્રી દિલીપ ધોળકીયા કરતા જણાયું છે કે મનુષ્યના જીવનની પ્રગતિ, પ્રસન્નતા અને સ્વાસ્થ્ય મળવાની ક્ષમતા 'યોગ' માંથી મળે છે. હાલનું જીવન અનેક પ્રકારની સ્પર્ધા, પ્રતિસ્પર્ધા, સંઘર્ષો અને માનસિક તાણને કારણે અલગ અલગ બિમારીઓમાંથી પસાર થઈ રહ્યું છે. સંપૂર્ણ સ્વસ્થ વ્યક્તિ શોધવો લગભગ મુશ્કેલ છે. આ સંદર્ભમાં 'યોગ'નું પ્રદાન, માનવજાતિને એક મોટા આશીર્વાદરૂપે બની શકે છે. આપણા અહોભાગ્ય છે કે યોગવિદ્યાનો જન્મ ભારતમાં થયો છે છતાં દુઃખ સાથે આપણી કમનસીબી પણ ખરી કે આપણા કરતાં વધારે લાભ વિદેશમાં લોકો લઈ રહ્યા છે.

યોગ એટલે સત્યની પ્રાપ્તિ માટેની સાધન પદ્ધતિ, યોગ એટલે અધ્યાત્મનું વિજ્ઞાન. યોગ એટલે જીવનીય શક્તિને જગાડવાની કળા. યોગ એટલે આત્માની શક્તિઓને જગાડવાની કળા. શરીર અને મનની શક્તિ અસ્તવ્યસ્ત થવાથી અલગ અલગ બિમારીઓ આવે છે. યોગ શરીર અને મનની અસ્તવ્યસ્ત શક્તિને એકત્ર કરી તેને સમ્યક્રૂપ આપી શરીર અને મનની બિમારીઓ દૂર કરવાની કલા છે.

યોગાભ્યાસી માટે જરૂરી સૂચનો :

૧. પુસ્તકો વાંચીને માત્ર તેના આધારે જ યોગનો અભ્યાસ ન કરવો. શરૂઆતમાં યોગ્ય ગુરુ (જાણકાર વ્યક્તિ)ના માર્ગદર્શન પ્રમાણે અભ્યાસ કરવો. ખોટી રીતે કરેલો અભ્યાસ શરીરના અને મનના સ્વાસ્થ્યને નુકશાન પહોંચાડી શકે છે.
૨. આસન, પ્રાણાયામ, ધ્યાન, શુદ્ધિક્રિયાઓ શીખીને તેમાં કુશળતા પ્રાપ્ત કરવા માત્રથી યોગ સિદ્ધ થતો નથી. આધ્યાત્મિક દૃષ્ટિકોણથી કરેલો અભ્યાસ અને નિયમિતતાથી યોગમાં પ્રગતિ કરવી શક્ય છે.
૩. ઘણા આસનો છે, ઘણા પ્રાણાયામ છે, ઘણી

શુદ્ધિક્રિયાઓ, ઘણા બંધો છે અને ઘણી મુદ્રાઓ છે. બધું બધા માટે નથી હોતું. બધું બધા કરી શકે તેવું પણ નથી હોતું, અને બધું બધાય ને કરવાની જરૂર પણ નથી હોતી. તેમાંથી ગુરુ (યોગ્ય વ્યક્તિ)ની સહયથી સાધકે પોતાની જરૂરીયાત પ્રમાણેનો અભ્યાસ કરવો જોઈએ.

૪. વધુ પડતો થાક લાગે, શરીરમાં કોઈ વિકૃતિ, કોઈ દુઃખાવો થાય તો કંઈક ભૂલ છે તે સમજી યોગ્ય વ્યક્તિની સલાહ લેવી.
૫. દરેક ક્રિયા એક નિયત ક્રમમાં થવી જોઈએ. જેમ કે પ્રાણાયામની શરૂઆતમાં કુંભક ન કરવો. ફક્ત પૂરક અને રેચકનો અભ્યાસ કરવો. લાંબા અભ્યાસ પછી કુંભકનો અભ્યાસ ત્રણ બંધ (૧) ઉડ્ડીયાનબંધ (૨) મૂલબંધ (૩) જાલંદરબંધ સાથે યોગ્ય જાણકાર વ્યક્તિના માર્ગદર્શન નીચે કરવો. અગ્નિ જેમ પાવક છે પણ અયોગ્ય રીતે ઉપયોગ થાય તો દાહક પણ છે. તેવું જ પ્રાણાયામ અને આસનો માટે બની શકે. સીધા જ સર્વાંગાસન કે શીર્ષાશનનો અભ્યાસ કે બીજા અઘરા આસનો નો અભ્યાસ ન કરવો જોઈએ યોગની ઘણી બધી ક્રિયાઓમાં ક્રમિકતા રહેલી છે.
૬. નાની ઊંમરના બાળકોને યોગાભ્યાસ ન કરાવવો. આઠથી દસ વર્ષના બાળકો સરળ આસનોથી શરૂ કરી શકે. બાળકોને શીર્ષાસન, મયૂરાસન, સર્વાંગાસન, શલભાસન કે શુદ્ધિક્રિયાઓ કે પ્રાણાયામનો કુંભક સાથેનો અભ્યાસ ન કરાવવો. કોઈ અપવાદ કેસમાં યોગ્ય વ્યક્તિની સલાહ લઈ કરાવી શકાય.
૭. યોગાભ્યાસ વખતે મળ-મૂત્રના વેગો ન રોકવા.
૮. કેટલી બીમારીની સારવારમાં યૌગિક ક્રિયાઓનો અભ્યાસ કરી શકાય પણ યોગ્ય જાણકાર વ્યક્તિના માર્ગદર્શન નીચે જ.
૯. કોઈપણ પ્રકારની અનુભૂતિઓ થાય તો અટકી જવું નહિ. યોગ્ય વ્યક્તિની સલાહ લઈ અભ્યાસ આગળ ચાલુ રાખવો.
૧૦. અભ્યાસ કરતી વખતે શરીરમાં ખૂબ ઘુબારી થાય, શ્વાસ ટૂંકા થવા લાગે, આંચકા આવે, આવા લક્ષણો સારા નથી તેથી ખૂબ કઠિન અભ્યાસ ન કરવો અથવા જાણકારની હાજરીમાં કરવો.

૧૧. યોગાભ્યાસ કરતી વખતે ખુલતા કપડાં પહેરવાં.
૧૨. ગુરુત્વાકર્ષણનો અનુભવ કરવો.
૧૩. હવા ઉજાસ વાળા સ્થળનો ઉપયોગ કરવો. હવાના સપાટા લાગે તેવા ખુલ્લા સ્થળનો ઉપયોગ ન કરવો.
૧૪. પોતાની ક્ષમતા મુજબ જ થાકી ન જવાય તે રીતે અને તેટલા જ આસનો કરવા.
૧૫. યોગાભ્યાસ કરતી વખતે પોતાનું આસન (શેતરંજી) અલગ જ રાખવું અને તેની જડાઈ પ્રમાણસર હોવી જોઈએ. પાતળા આસન (શેતરંજી) નો ઉપયોગ કરવાથી બેકપેઈન થઈ શકે છે તે યોગ્ય હોવું જરૂરી છે.
૧૬. ઉશ્કેરાટ વગર શાંત મનથી અભ્યાસ કરવો.
૧૭. ઉતાવળ કે શરીર ને ઝટકા આપ્યા વગર સ્થિરતા કેળવવી.
૧૮. આસનો સ્થિતિ છે, કસરત નથી મનોકાથિક વ્યાયામ છે. મનથી અભ્યાસ કરવો ખૂબ જરૂરી છે. આસનો કરતી વખતે મન યોગની ક્રિયામાં રહે તે ખૂબ જરૂરી છે.
૧૯. આસનમાં ત્રણ ક્રિયાઓ થાય છે (૧) આસનમાં જવાની (૨) રોકાવાની (૩) પાછા આવવાની, ત્રણેય સ્થિતિ મહત્વની સમજવી. જોર જબરજસ્તી કરી અંતિમ સ્થિતિમાં પહોંચી જવું નહિ.
૨૦. આસનોની સ્થિતિ સુગમતા પૂર્વક અને સહજતાથી રાખવી જોઈએ, જબરજસ્તી થી નહિ.
૨૧. સરળ આસનોથી શરૂ કરી ભારે આસનો તરફ જવું.
૨૨. આસનોનો અભ્યાસ નિયમિત કરવો.
૨૩. ખાલી પેટે આસનો કરવા. પ્રવાહી, ચા-દૂધ-કોફી સાથે અર્ધ કલાક અને ખોરાક લીધા પછી ચાર થી પાંચ કલાક બાદ આસનો કરવા.
૨૪. આસનો ક્રમશઃ કરવા, ઘણા આસનોના પૂરક આસનો હોય છે. તે કરવાથી વધારે ફાયદો થાય છે.
૨૫. ચશ્મા, ઘડિયાળ, પટ્ટો કાઢી નાખવા.
૨૬. સ્નાન કર્યા પછી લોહીનું પરિભ્રમણ સારું થવાથી શરીરનું અક્કડપણું ઓછું થાય છે તેથી શક્ય હોય ત્યાં સુધી સ્નાન કરીને જ આસનો કરવા.
૨૭. સખત પરિશ્રમ કે ભારે કસરતો કર્યા પછી તુરત આસનો ન કરવા.
૨૮. દરેકની ઉંમર, શારીરિક ક્ષમતા, શરીરનું લચીલાપણું, રોગ અલગ અલગ હોય છે તેથી બીજાને જોઈને આસનો ન કરવા.
૨૯. આસનમાં શરીરના મસલ્સ (સ્નાયુ) ત્રણ પ્રકારે કામ કરે છે. (૧) એક્ટીવ મસલ્સ એટલે કે આસનમાં કામ કરતા સ્નાયુ. (૨) રીલેક્ષ મસલ્સ એટલે કે કામમાં ન આવતા સ્નાયુઓ (૩) સપોર્ટીંગ મસલ્સ એટલે કે મદદ કરતા સ્નાયુઓ. આસનમાં જે હિસ્સો (સ્નાયુઓ) કામ ન કરતા હોય તેને ટીલાં જ રાખવા ઓછામાં ઓછી શક્તિનો ઉપયોગ કરીને આસનો કરવા.
૩૦. પાંચ ગુણોની આવશ્યકતા ૧. ઉત્સાહ, ૨. સાહસ, ૩. ધૈર્ય, ૪. નિશ્ચય, ૫. નિરંતરતા.
૩૧. બહેનો માસિક ધર્મના ચાર દિવસ આસનો ન કરે.
૩૨. બહેનોએ સગર્ભાવસ્થાના ચોથા મહિનાથી આસન ન કરવા. સુવાવડ નોર્મલ (સામાન્ય) હોય તો એક મહિના પછી અને ઓપરેશન કરવું પડ્યું હોય તો ચાર મહિના પછી જાણકારનું માર્ગદર્શન લઈને અભ્યાસ કરવો.
૩૩. યોગાભ્યાસ સવારે અથવા સાંજે કરી શકાય.
૩૪. અમુક પ્રાણાયામ ગરમ છે, અમુક ઠંડા છે તેથી સાધકે પોતાની પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં રાખી અભ્યાસ કરવો જોઈએ. જેમ કે પિત્ત પ્રકૃતિ વાળાઓએ સૂર્યભેદન કે ભસ્ત્રિકા પ્રાણાયામ ન કરવા જોઈએ. શીતલી અને સીત્કારી પ્રાણાયામ ઠંડા છે, તેથી કફ પ્રકૃતિ વાળાઓએ ન કરવા જોઈએ.
૩૫. કોઈપણ પ્રકારના પ્રાણાયામમાં જોર (ફોર્સ) કરીને શ્વાસ બહાર ન કાઢવો. તેનાથી પ્રાણ શક્તિનો હ્રાસ થાય છે.

આસનો મુખ્ય ત્રણ પ્રકારના છે.

૧. મેડીટેટીવ (ધ્યાન, ધારણાત્માક) - જેમાં પદ્માસન, સિદ્ધાસન, સ્વસ્તિકાસન, સમાસન.
૨. રીલેક્ષ થવા માટેના (વિશ્રાંતિકારક) - જેમાં શવાસન, મકરાસન
૩. કલ્પરલ આસન એટલે કે શરીર સંવર્ધનાત્મક શરીરને ઠીક કરવાવાળા, જેમાં બાકીના બધા જ આસનો આવી જાય છે.

માઈગ્રેન ગ્રીક શબ્દ છે, જેનો અર્થ થાય 'અડધી ખોપડી' વર્ષોથી ઘણા બધા લોકોને સતાવતો રોગ છે.

માઈગ્રેનનો હુમલો માથાની કોઈ પણ એક બાજુ દુઃખવાથી આવે. ધીરે ધીરે આ દુઃખાતો વકરતો જાય છે. ઘણી વખત એવું પણ બને છે કે અડધું માથું અસહ્ય દુઃખે છે, જ્યારે બીજી બાજુ સાધારણ દુઃખાવો જ હોય છે.

વારંવાર આવતા આધાશીશીના હુમલામા જગ્યા બદલાતી પણ હોય છે. થોડા દર્દી બંને બાજુ કે આખું માથું દુઃખવાની ફરિયાદ પણ કરે છે. આ દુઃખાવો અસહ્ય અને દર થોડા થોડા સમયાંતરે થાય જ છે. ઘણીવાર આ દુખાવા સાથે ઉબકા આવે, ઉલટી થાય અથવા ડાયરિયા પણ થાય છે. ચહેરો ક્યારેક લાભ ક્યારેક ફિક્કો પડે અને બે આંખની કીકીઓ અસમાન થાય. ક્યારેક શરીરના અવયવનેચ-આંખ, કાન, ગાલ, દાંત, જડબું સમેત અડધો અડધ ચહેરા પર વેદના થાય. કોક વાર માથું અને પેટમાં દર્દ વારાફરતી વિક્સે.

પૂર્વ ભૂમિકા :

૧. ઓછું દેખાવવું કે આંખ સામે વાંકીચૂંકી રેખાઓ તારા, બેટંગ આકારો - તો ક્યારેક અંધકાર છવાય.
૨. શરીર પર સળવળાટ દર્દ, બળતરા થાય અને લખતા વાંચતા શબ્દો ખોવાય જાય.
૩. ચક્કર આવે, આંખ સામે બે આકૃતિ દેખાય.
૪. ક્યારેક હર્ષ, ચિંતાની લાગણી જન્માવે.
૫. તીવ્ર પ્રકાશ કે મોટો અવાજ સહન થતો નથી.

માઈગ્રેનના દુઃખાવા સમયે મગજ અને તેની આશપાસની રક્તવાહિનીઓમાં સોજો આવે છે અને બળતરા થાય છે. જેમ જેમ આ સોજો અને બળતરા વધતા જાય

તેમ તેમ દુઃખાવો વકરતો જાય છે.

સામાન્ય શિરદર્દના અનેક કારણો હોઈ શકે. મસ્તિષ્કને થયેલી ઘજા, રક્તનું વધતું દબાણ, મલેરિયા, ટાઈફોઇડ, ફલુ, આંખની દૃષ્ટિ હોય, માનસિક રોગ, મગજની ગાંઠ, ડાયાબિટીસની વિકૃતી પણ હોઈ શકે.

આધાશીશી ક્યારેક માસિક ધર્મ અગાઉ અથવા મેનોપોઝ સમયે ઉપરાંત ચોકલેટ, પનીર, મધપાન, ભૂખ્ય પેટ, માનસિક શ્રમ ટેલિવિઝન-વીડિયોનો સતત સંગ, ભરબપોરે તડકામાં રખડપટ્ટી, અપૂરતી ઊંઘ, હવામાનમાં બદલાવ-કોઈપણ કારણ દુઃખીતાને ઉત્તેજિત કરી શકે.

માઈગ્રેન માટે દુઃખાવાના મારક દવાઓ લેવાના આવે છે (PAINKILLER). આ દવાઓથી થોડા સમય માટે દુઃખાવો ઓછો થાય છે પણ સંપૂર્ણ રાહત થતો નથી, અને થોડા વખતમાં દવાઓનું પ્રમાણ વધારતું પડે છે. આ રોગની સંપૂર્ણ સારવાર હોમિયોપેથીમાં છે જેની પ્રત્યેક દર્દીને તેના રોગના લક્ષણો અને તેની શારીરિક રચનાના આધારે દવા આપવામાં આવે છે. દરેક વ્યક્તિમાં માઈગ્રેન થતા જુદા જુદા કારણો હોય છે. અને તેથી આ રોગ થવાનું મુખ્ય કારણ હોમિયોપેથ તબીબ શોધીને તે પ્રમાણે તેની સારવાર કરે છે.

આધાશીશીના આ દુઃખાવાને દૂર કરવાનો મુખ્ય ઉપાય છે - દુઃખાવા માટે કારણભૂત બનતી બાબતે ચળવાનો. ઉદાહરણ તરીકે, તાણ ઓછી કરવી, દુઃખાવાને ઉશ્કેરતા ખાદ્ય પદાર્થોનો ત્યાગ કરવો. આ પ્રકારના નિરીક્ષકો કરવામાં ખૂબ સમય લાગે છે.

હોમિયોપેથીમાં બેલાડોના, જેલ્સેનિયમ, બાયોનીચ, નેટ્રમ મ્યુર, આઈરિસ વર્સિકલર નક્ષ વોમિકા, વગેરે દવાઓનો ઉપયોગ થાય છે. હોમિયોપેથી ડોક્ટરની સલાહ લેવી જરૂરી છે.

મેરેજ બ્યુરો - જીવન સાથી પસંદગી

રજી. નં.૧૪૭ : યુવક : અટક સોલંકી, ઉંમર-૪૩, અભ્યાસ-૧૨, ઊંચાઈ-૫-૫, વજન-૭૦, વ્યવસાય ઘડીયાલ રીપેરીંગ, માસિક આવક-૧૫,૦૦૦-૦૦, કુંવારા.

રજી. નં.૧૪૮ : યુવક : અટક પોમલ, ઉંમર-૪૪, અભ્યાસ-૬, ઊંચાઈ-૫.૪, વજન-૭૦, વ્યવસાય ગેરેજ મીકેનીકલ, માસિક આવક-૨૦,૦૦૦-૦૦, કુંવારા

રજી.નં.૧૪૯ : યુવતી :- અટક બુધભટ્ટી, ઉંમર-૨૬, ઊંચાઈ-૫.૫, વજન-૪૮, વ્યવસાય-બેબ, માસિક આવક ૩૦,૦૦૦, કુંવારા, અભ્યાસ માર્ટર ઓફ આર્કિટેક્ટ ઇન્જીનીયર.

રજી.નં.૧૫૦, યુવતી : અટક, બુધભટ્ટી, ઉંમર-૨૪, ઊંચાઈ ૫.૨, વજન-૪૨, વ્યવસાય-બેબ, માસિક આવક : ૮૦૦૦, કુંવારા

શ્રી માર્ક કંસારા સોની મહામંડળ સંચાલિત મેરેજ બ્યુરોના કન્વિનર શ્રીમતી લતાબેન સોલંકી જણાવે છે કે અગાઉ જ્ઞાતિ સેતુમાં પ્રસિદ્ધ થયેલ યુવક-યુવતીઓની યાદીમાં નીચે મુજબ સુધારો જાણમાં લેવા વિનંતી.

રજી નં.૧૦૭ : યુવતી : અટક મેવચા, ઉંમર-૩૦, અભ્યાસ : એમ.એ., ઊંચાઈ-૫, વજન-૪૮, વ્યવસાય, માસિક આવક-કુંવારા

રજી. નં.૧૩૦ : યુવક : અટક સોલંકી, ઉંમર-૩૯, અભ્યાસ : એસ.એસ.સી., ઊંચાઈ-૫, વજન-૪૮, વ્યવસાય : સોનીકામ, માસિક આવક-૧૨,૦૦૦, કુંવારા

સંપર્ક : શ્રીમતી લતાબેન સોલંકી-ભુજ મો.૯૭૨૫૩૨૦૪૪૪

ભારતીય બજારમાં બ્રાન્ડેડ જ્વેલરી તરફ ગ્રાહકોનો ઝોક વધી રહ્યો છે. જેને લીધે ગ્રાહકો પરંપરાગત ઝવેરીઓ તરફથી ટાઈટન અને કલ્યાણ જ્વેલર્સ તરફ વળી રહ્યા છે. સોનાની આયાત પર નિયંત્રણ અને ધીમી આર્થિક વૃદ્ધિ વચ્ચે ગ્રાહકોના વલણમાં ફેરફારને પગલે નાના જ્વેલરી સ્ટોર્સ પર દબાણ વધ્યું છે.

બ્રાન્ડેડ જ્વેલરી ૨૦ ટકા બજાર હિસ્સો ધરાવે છે અને મોટા શહેરોમાં આ આંકડો લગભગ બમણો છે. ટાઈટનના જ્વેલરી ડિવિઝનના ચીફ એક્ઝિક્યુટિવ સી કે વેંકટરામને ઇટીને એક મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે, “આ ટ્રેન્ડ વધી રહ્યો છે. ઉદ્યોગમાં બદલાવની શરૂઆત થઈ છે. આ વલણથી નાના ઝવેરીઓના ભોગે નવા પ્રાદેશિક અને રાષ્ટ્રીય જ્વેલર્સને લાભ થઈ રહ્યો છે.”

ટાઈટન તનિષ્ઠ બ્રાન્ડ હેઠળ જ્વેલરીનું વેચાણ કરે છે. કંપનીની રૂ.૧૦,૦૦૦ કરોડથી વધુની આવકમાં સોના અને હીરાના વેચાણનો હિસ્સો લગભગ ૭૯ ટકા છે. ક્રિસિલ રિસર્ચના વિશ્લેષકના જણાવ્યા અનુસાર પીસી જ્વેલર્સ, ટાઈટન અને કલ્યાણ જ્વેલર્સ ૪૦ અબજ ડોલરના જ્વેલરી માર્કેટનો ૧૬ ટકા હિસ્સો ધરાવે છે. છેલ્લા કેટલાક સમયમાં રેડીમેડ વસ્ત્રો તરફ લોકોનો ઝોક વધ્યો છે એવો બદલાવ જ્વેલરી સેગમેન્ટમાં જોવા મળી રહ્યો છે. વેંકટરામને કહ્યું હતું કે, “એપેરલ્સ બિઝનેસમાં મદુરા ગારમેન્ટ્સ, અરવિંદ સહિતનાં રિટેલર્સની સફળતા પછી આવો જ ટ્રેન્ડ જ્વેલરી

ક્ષેત્રે પણ જોવા મળશે અને વધુ કંપનીઓ રાષ્ટ્રીય સ્તરે વિસ્તરણ કરશે.”

વેંકટરામને જણાવ્યા અનુસાર સરકારનાં નિયંત્રણોને કારણે મોટા ભાગના બુલિયન ડીલર્સની હાલત કફોડી બની હોવાથી નાના રિટેલર્સ મુશ્કેલીનો સામનો કરી રહ્યા છે.” સોનાની આયાત પર સરકારી નિયંત્રણોને કારણે દાણચોરીમાં વધારો થયો છે. વર્લ્ડ ગોલ્ડ કાઉન્સિલના અંદાજ પ્રમાણે ૨૦૧૩માં ભારતમાં લગભગ ૨૦૦ ટન સોનાની ગેરકાયદે આયાત કરાઈ હતી. જેમાંથી મોટા ભાગનું સોનું નાના ઝવેરીઓએ ખરીદ્યું હતું. એ વખતે આ જ્વેલર્સ પ્રમાણમાં નીચા ભાવે ઘરેણાં વેચી શકતાં હતાં. જોકે, વેંકટરામને મતે આ વલણને કારણે એકંદર ટ્રેન્ડમાં કોઈ ફેરફાર નહીં થાય. તેમણે કહ્યું હતું કે, “કોઈ થોડું સસ્તું વેચતું હોય એનો અર્થ એ નથી કે, ટ્રેન્ડ સાર્વત્રિક અને નિરંકુશ છે. આ ટ્રેન્ડ મધ્યમ ગાળામાં અટકાવી શકાય છે.” જ્વેલરી માર્કેટમાં પાંચ ટકા હિસ્સાનો દાવો કરતી ટાઈટનના મતે ગ્રાહકો શુદ્ધતાની ખાતરી અને સારી ડિઝાઇનની વધતી માંગને કારણે બ્રાન્ડેડ જ્વેલરી ખરીદી રહ્યા છે. પીસી જ્વેલર્સના એક સિનિયર એક્ઝિક્યુટિવે જણાવ્યું હતું કે, “આ ટ્રેન્ડ જ્વેલરીની પસંદગી માટે શુદ્ધતા ઘણું મહત્વનું કારણ તું કે, “જે લોકો નાના ઝવેરીઓ પાસેથી મારી પાસે આવતા નથી.”

સાભાર સ્વીકાર

વેલજીભાઈ - નરોડા તરફથી જ્ઞાતિ સેતુને જન્મની ખુશાલી ભેટ રૂ. ૫૦૧-૦૦
ભાઈ પલાણ અમદાવાદ કચ્છી લોહાણા
સમાજ તરફથી જ્ઞાતિ સેતુને શુભેચ્છા સહ રૂ.૫૦૧-૦૦
જ્ઞાતિ સેતુ તેમનો આભાર માને છે.

બાજપાઈ બેકેબલ યોજનામાં સોના-ચાંદીના

દાગીના બનાવવાનો સમાવેશ

નખત્રાણાના જ્ઞાતિ અગ્રણી અને કચ્છ જિલ્લા ભારતીય જનતા પાર્ટીના (વહેપારી સેલ) કન્વીનર શ્રી હેમેન્દ્રભાઈ કંસારાએ એક યાદીમાં જણાવેલ છે. તેમની રજુઆત સંદર્ભમાં કમિશ્નર શ્રી, કુટીર ઉદ્યોગ અને ગ્રામોદ્યોગ વિભાગ ગુજરાત રાજ્ય તરફથી મળેલ પત્રમાં જણાવવામાં આવરરપેલ છે કે શ્રી બાજપાઈ બેકેબલ યોજનાની પ્રોફાઈલ ૧૫(૪) અંતર્ગત સોના-ચાંદીના દાગીના બનાવવા (બેબલર્સ)નો સમાવેશ થયેલ છે. આ યોજના હેઠળ રૂ.૫ લાખ સુધીનો ધીરાણ બેન્કો દ્વારા મેળવી શકાય છે. રૂ. ૩૦,૦૦૦ સુધીની મર્યાદામાં સબસીડી મળી શકે છે. આપણા સમાજના કારીગરો આ યોજનાનો લાભ લેવા ઇચ્છતા હોય તો તેઓશ્રી હેમેન્દ્રભાઈ કંસારા નખત્રાણાના મો.નં.૯૪૨૯૪૨૨૬૫ નો સંપર્ક કરી શકે છે.

હાર્દિક અભિનંદન

તાજેતરમાં કચ્છ યુનિ.૪થા પદવીદાન સમારોહમાં એમ.કોમ.માં કચ્છ યુનિ. પ્રથમ નંબર માટે રાજ્યપાલ શ્રીમતી કમલા બેનિવાલના હસ્તે ગોલ્ડ મેડલ મેળવવા બદલ જીનલ સોલંકીને અભિનંદન.

જ્ઞાતિ સેતુ પરિવાર તરફથી કુ.જીનલ સોલંકીને ઉચ્ચ સફળતા બદલ હાર્દિક અભિનંદન અને શુભકામના.

બિલ્લી બેન ફરવા ચાલ્યા

બંગડી બૂટી મેચીંગના પહેરી
મોટી પર્સે ખભે ચડાવી
પેંસિલ હીલ્સના ચપ્પલ પહેરી
માંજરી આંખે ગોગલ્સ ચડાવી
બિલ્લી બેન ફરવા ચાલ્યા.....
એક બચ્ચાને કાંખે તેડી
બીજાને આંગળીએ વળગાળી
વાંદરાભાઈના રીક્ષામાં બેસી
હસતા રમતા બચ્ચા સાથે
બિલ્લી બેન બગીચે ચાલ્યા...
બચ્ચાને લસર પટ્ટીમાં બેસાડી
નાના મોટા હીંચકા ખવરાવી
બગીચામાં ખૂબ ખૂબ રમાડી
પીઠ્ઠા આઈસ્ક્રીમ ખવડાવી
બિલ્લી બેન ઘેર ચાલ્યા....
રીક્ષાનું સઘડું પેટ્રોલ ખુટ્યું
વાંદરાભાઈએ પેટ્રોલપંપ શોધ્યું
કાબરી કુતરીને ભસતા જોયું
બચ્ચાએ મ્યાઉં મ્યાઉં કર્યું
બિલ્લીબેન થર થર ઘુબવા લાગ્યા...
કાબરીબાઈ ખૂબ પ્રેમથી બોલ્યા
તારા બચ્ચા મારા ભાણિયા
મારા તો ટ્રક તળે કચડાયા
બિલ્લી બચ્ચાને ખૂબ રમાડ્યા
વેફર બિસ્કીટ ચોકલેટ આપ્યા
બિલ્લીબેન ખુશી ખુશી ઘેર આવ્યા

હેલિકોપ્ટર વિશે ટૂંકમાં

- (૧) હેલિકોપ્ટર એક જાતનું વિમાન છે.
- (૨) હેલિકોપ્ટર મથાળે ચાર પાંખિયાનો વિશાળ પંખો હોય છે.
- (૩) હેલિકોપ્ટર હેલિકોપ્ટર ઊડી શકે અને સ્થિર રહી શકે છે.
- (૪) લાંબા રન વેની જરૂર વગર ઉથરાણ અને ઊડાન કરી શકે છે.
- (૫) હેલિકોપ્ટરનો પંખો ફરે ત્યારે ઉપરની ઠવા નીચેની તરફ ઘડેલાય અને હેલિકોપ્ટર ઉપરની તરફ ઊંચકાય છે.
- (૬) પંખાની વ્લેડો ખાસ બનાવટની હોવાથી ત્રાંસી થઈ શકે અને ઘસ્ટા મુજબ પાયલોટ તેને ઓછી કે વધુ ત્રાંસી કરી શકે છે.
- (૭) ઓછી ત્રાંસી થાય ત્યારે ઠવાનું દબાણ ઘટે અને હેલિકોપ્ટર નીચે ઉતરે છે.
- (૮) વ્લેડો જ્યારે સપાટ રહીને ફરે ત્યારે હેલિકોપ્ટરની નીચે અને ઉપર ઠવાનું દબાણ સરખું હોવાથી તે સ્થિર રહી શકે છે.
- (૯) હેલિકોપ્ટરની પૂંછડી પર આવેલો નાનો પંખો તેને ડાબે જમણે વાળવા માટે ઉપયોગી છે.
- (૧૦) ઓછા માણસોને ટૂંકી મુસાફરી માટે, યુદ્ધ સમયે લશ્કર અને કુદરતી હોનારતોમાં બચાવ કાર્ય માટે ખૂબ ઉપયોગી છે.

રમતના નામ આડાઅવળા થઈ ગયા છે તેને સુલટાવી આપો
જવાબ ઉલટાવીને લખવા

૧. ખોથ ખોથ	_____	ભાજીભાજી (૨)
૨. વ્હડીક	_____	રૂપા ભસ્ત (૬)
૩. દકૂર દોડ	_____	પ્રજ્જા પ્રજ્જા (૩)
૪. ળીઆમપલીપી	_____	રમ્બર ભમ્બર (૫)
૫. સટેલટેનિબ	_____	પ્રખાજ પ્રખાજ (૨)
૬. લીલી ઠઠ બેઉ	_____	ઝેકે ભસ્ત (૬)
૭. ચસ્સા રખે	_____	પ્રડેભક (૨)
૮. બિયોગોના	_____	ભાજ ભાજ (૬)

જ્ઞાન ગમ્મત

- ગ્રુપમાં કોણ વધારાનું આવી ગયું છે ઓળખી કાઢો
- (૧) મોર, બિલાડી, ચકલી, મેના, કોયલ, કબુતર
 - (૨) ગુલાબ, ચંપો, બોર, ચમેલી, મોગરો, બારમાસી
 - (૩) સિંહ, વાઘ, શિયાળ, ગાય, ચિત્તો, ચિંપાઝી
 - (૪) કામ્યુટર, મોબાઈલ, ટી.વી., ફ્રીજ, ટેબલ, મિક્સચર

હસતા રહો

પોણી પેંટ

રતનાની પોણી પેંટ જોઈ મગનાએ પૂછ્યું પોણી પેંટ કેમ પહેરી છે.

રતનાએ કહ્યું, દરજીને સીલાઈના પૂરા પૈસા ન આપ્યા તો તેણે પા પેંટ કાપી લીધી.

કેટલા બાકી રહ્યા ?

શિક્ષકે પૂછ્યું પચાસમાંથી પાંચ જાય તો કેટલા બાકી રહ્યા.

રમણે કહ્યું : શૂન્ય.

છમ છૂ પેલો પુડલો

એક નાનું ગામ હતું. ગામનું નામ ગોપાલપુર ગામમાં પટેલ, બ્રાહ્મણ, સોની, દરજી, જેવી અનેક જ્ઞાતિજનો વસતા હતા. બ્રાહ્મણ દંપતી નામે દયાશંકર અને બીંદુમતી ગરીબીમાં પોતાનું જીવન ગુજારતા. બ્રાહ્મણ ગામમાં શ્રીહરીની ટહેલ નાખી લોટ લઈ આવે. અને નાના મોટા બ્રાહ્મણીયા કામ કરે છતાં બે ટંક પેટ પુરતું ખાવા પામતા નહીં.

દયાશંકરને સાત દીકરીઓ હતી. છ દીકરીઓ ચતુર હતી. પણ સાતમી દીકરી ચંદુ ભોળી હતી સાથે સાથે તેની એક આંખ માંદગીમાં ચાલી ગઈ હતી. એટલે બધા તેને ચંદુ કાણી કહી ખીજવતા. ઘરકામ પણ તેની બહેનો તેની પાસે જ કરાવતી.

ઘણા દિવસો પછી દયાશંકરને ભીક્ષામાં લોટ વધારે લોટ વધારે મળ્યો. દયાશંકરે તેની પત્ની બિંદુમતીને મીઠા પુડલા બનાવવા કહ્યું. બિંદુમતીએ પુડલા બનાવ્યા પણ બધા પુડલા દીકરીઓને જમાડતા ખતમ થઈ ગયા. છેવટે દયાશંકરને ઠંડી રોટલી ખાઈને સૂઈ જવું પડ્યું. બીજે દિવસે દયાશંકરને બીંદુમતીએ કહ્યું છોકરીઓ સુઈ જશે ત્યારે હું તમારી માટે છાનામાના પુડલા બનાવી આપીશ.

છોકરીઓ સુઈ ગઈ ત્યારે બીંદુમતીએ રસોડામાં જઈ પુડલાનો લોટ પલાળી ચુલા પર લોટ મુકી લોટી તપવાની વાટ જોવા લાગી.

ત્યારે જ ચંદુ કાણી બાથરૂમ જવા ઉઠી અને રસોડામાં આવી. તેણે જોયું કે મા પુડલા બનાવી રહી હતી. બીંદુમતીએ

જેવો પુડલાનો લોટ લોટી પર મુક્યો તો અવાજ થયો છમ....છૂં....

ચંદુ દોડતી માં પાસે ગઈ અને બોલી ઊઠી છમ છૂં પેલો પુડલો મારો....

બીંદુમતીએ પ્રેમથી પેલો પુડલો ચંદુને આપ્યો અને કહ્યું આ પુડલો ખાઈને સુઈ જા કોઈને કહેજે નહીં કે આજે પણ માં એ પુડલા બનાવ્યા હતા. ચંદુએ પુડલો ખાઈ પાણી પી ગોદળી પર સુવા ગઈ. ભોળી ભાળી ચંદુએ બાબુમાં સુતેલી બેનને જોઈ ચોંટીયો ભર્યો બેન ઊઠી ગઈ. ત્યારે જ પુડલા બનાવતા છમ છૂ નો અવાજ આવ્યો. એ દોડતી રસોડામાં ગઈ અને બોલી છમ...છૂ બીજો પુડલો મારો કહી પુડલો ખાઈ સુવા ગઈ અને ત્રીજી છોકરીને ચોંટીયો ભરી ઊઠાડી અને તે પણ છમ છૂ ત્રીજો પુડલો મારો કહી પુડલો ખાઈચોથીને ઊઠાડી આમ ને આમ બધી બહેનોએ એકબીજાને ચોંટીયો ભરી ઊઠાડી પુડલો ખાવા મોકલી. બધો લોટ ખલાસ થઈ ગયો અને દયાશંકર માટે એક પણ પુડલો બચ્યો નહીં આજે તો રોટલી પણ નોતી. દયાશંકર ભૂખ્યા સૂઈ ગયા.

બીંદુમતીની આંખમાં આંસુ આવી ગયા. તેણે દીકરીઓને થોડા દિવસ નાના નાની પાસે મોકલવાનું નક્કી કર્યું.

(ક્રમશઃ)

(આવતા અંકમાં)

પ્રતિભાવ

પૂજ્ય તંત્રીશ્રી....

વસંતોત્સવ વિશેષાંક દરેક પાસાઓથી વિશેષ રહ્યો. ડો. પ્રીતિ પોમલનો લેખ અત્યંત ઉપયોગી રહ્યો.

‘સ્વાસ્થ્ય’ અંતર્ગત દિલિપ ઘોળકીયાના લેખ સરળ અને સ્પષ્ટ સમજાવી શક્યા. મુખપૃષ્ઠ અત્યંત ખૂબસુરત રહ્યો.

લતાબેન સોલંકી દ્વારા મેરેજ બ્યુરો વીષેની માહિતી જ્ઞાતિજનો માટે ખૂબ જ ઉપયોગી પૂરવાર થઈ રહ્યો છે. નિસ્વાર્થ સમાજસેવા માટે લતાબેનને સલામ ! મીતા’સ કોર્નરને ફોન ઇ-મેઇલ કે રૂબરૂ પ્રતિભાવો બદલ આભાર.

લે. ગીતા એન. સોલંકી

ભુલ સુધારણા

જ્ઞાતિ સેતુ જાન્યુ-ફેબ્રુઆરી-૨૦૧૪ અંક કૃપયા નીચે મુજબ ક્ષતિઓ સુધારીને વાંચશો.

(૧) પૃષ્ઠ-૫ : ‘મીરાં’ને બદલે મીત ધર્મીનભાઈ બુદ્ધભટ્ટી.

(૨) પૃષ્ઠ-૧૭ : ઉપપ્રમુખ કલ્પનાબેન પરેશભાઈ સાકરીયાને બદલે કલ્પનાબેન નવીનભાઈ કહ્લા વાંચવું.

પાંચમી વાર્ષિક શ્રદ્ધાંજલી

સ્વ. ઘનજીભાઈ ઉમરશી બુધ્ધભટ્ટી

સ્વ.તા.૫-૩-૨૦૦૯

ગં.સ્વ. વનિતાબેન ઘનજીભાઈ બુધ્ધભટ્ટી
નિમીષા હર્ષદ બુધ્ધભટ્ટી (પુત્ર-પુત્રવધુ)
પૂનમ પંચમ બુધ્ધભટ્ટી (પૌત્ર-પૌત્રવધુ)
મેઘના હરકિશન બુધ્ધભટ્ટી (પૌત્ર-પૌત્રવધુ)
હરનિશ હર્ષદ બુધ્ધભટ્ટી (પૌત્ર)
કૃતિકા પંચમ બુધ્ધભટ્ટી (પરપૌત્રી)
પૂર્વલ પંચમ બુધ્ધભટ્ટી (પરપૌત્ર)

શિલ્પ જ્વેલર્સ
૪૩/૨, જયુબિલી કોલોની,
સંતોષીમાં મંદિર રોડ,
ભુજ-કચ્છવાણિયાવાડ,
ફોન નં. ૨૨૧૯૮૦
મો. ૯૪૨૭૨૭૨૮૮૦

પંચમ એચ. બુધ્ધભટ્ટી
૭, ઝવેરી કોમ્પ્લેક્સ,
ઘાઈટ બીલ્ડીંગ સામે,
ભુજ-કચ્છ
મો. ૯૯૨૫૬૩૯૬૭૦

સોની દિલીપ કાનજી
સોની ભરત કાનજી

મો. ૯૮૨૫૨ ૨૬૬૧૭
મો. ૯૮૭૯૫ ૯૯૩૭૧

શ્રેણી. ડૉ. જવેલર્સ
(ટોરીવાળા)

સોના ચાંદીના દાગીના વેપારી

શરાફ બજાર, ભુજ-કચ્છ
ફોન : (ઓ) ૨૫૭૦૦૨ (રહે.) ૨૯૯૩૩૧

M/s. Soni Kanjibhai Mithubhai

મે. સોની કાનજીભાઈ મીઠુભાઈ
ટોરીવાળા

Group
of
Companies

Harilal Lakhamshi Jewellers Pvt. Ltd.

[Mfr. Exporters, Wholesalers & Retailers of 916 Hallmark Jewellery]

The First & Only Showroom in Kuchchh Offering 100% Hallmark Jewellery &
100% Certified Diamond Jewellery

Regd. Office : Haribhai Soni Building, L. B. Shastri Road
Anjar (Kuchchh) 370110 (Guj.) India
Phone : 02836 329944 Fax : 02836 242481
Cellular : 91 98795 30854 Email : infohljpl@gmail.com

Bullion Division : 426 C, Supermall, C.G. Road, Ahmedabad.
Ph./Fax : - +91 79 30024481
Cellular : - +91 987 953 0853 Email : - iljpl.amd@gmail.com

Shree Kachchh Hallmarking & Assaying Centre Pvt. Ltd.

Regd. Office : Haribhai Soni Building, L. B. Shastri Road Anjar (Kuchchh) 370110 (Guj.) India
Ph./ Fax : 02836 329944/242481

Hallmarking Office :- 1st Floor, Plot No. 425 A/B, TPS-2, Malasheri, Anjar (Kachchh) 370110

Group Companies

Shri Arbuda Infrastructure Development Pvt. Ltd.

Soham Land Development Pvt. Ltd.